

Europeiska unionens officiella tidning

C 146

femtionde årgången

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

30 juni 2007

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning	Sida
	III <i>Förberedande rättsakter</i>	
	Regionkommittén	
	68:e plenarsessionen 13-14 februari 2007	
2007/C 146/01	Yttrande från Regionkommittén om "Strategisk plan för laglig migration, kampen mot den olagliga invandringen, det europeiska migrationsnätverkets framtid"	1
2007/C 146/02	Yttrande från Regionkommittén om "Boende och regionalpolitik"	10
2007/C 146/03	Yttrande från Regionkommittén om "Unionens framtida havspolitik"	19
2007/C 146/04	Yttrande från Regionkommittén om Europeiska tekniska institutet	27
2007/C 146/05	Yttrande från Regionkommittén om "En temainriktad strategi för markskydd"	34
2007/C 146/06	Yttrande från Regionkommittén om "Temainriktad strategi för hållbar användning av bekämpningsmedel"	48
2007/C 146/07	Yttrande från Regionkommittén om "Europeiska öppenhetsinitiativet"	53
2007/C 146/08	Yttrande från Regionkommittén om "Mot en EU-strategi för barnets rättigheter"	58
2007/C 146/09	Yttrande från Regionkommittén om "Att överbrygga bredbandsklyftan" och "Handlingsplan i2010 för e-förvaltning"	63
2007/C 146/10	Yttrande från Regionkommittén om "Effektivare förfaranden för prövning vad gäller offentlig upphandling"	69
2007/C 146/11	Yttrande från Regionkommittén om "Genomförande av gemenskapens Lissabonprogram: Finansiering av tillväxten i små och medelstora företag – Att skapa europeiskt mervärde"	73

Pris: 18 EUR

(Fortsättning på nästa sida.)

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning (Fortsättning)	Sida
2007/C 146/12	Yttrande från Regionkommittén om "Effektiva och rättvisa utbildningssystem i Europa" och "En Europeisk Referensram för kvalifikationer för livslångt lärande"	77
2007/C 146/13	Yttrande från Regionkommittén om "Halvtidsöversyn av vitboken om den europeiska transportpolitiken 2010"	85

III

(Förberedande rättsakter)

REGIONKOMMITTÉN

68:e PLENARSESSIONEN 13-14 FEBRUARI 2007

Yttrande från Regionkommittén om ”Strategisk plan för laglig migration, kampen mot den olagliga invandringen, det europeiska migrationsnätverkets framtid”

(2007/C 146/01)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén rekommenderar ett erkännande av en gemensam europeisk invandringspolitik som kan bana vägen för närmare samarbete och samordning mellan medlemsstaterna och tredjeländerna.
- Vi vill gärna se att det snarast möjligt inrättas ett finansieringsinstrument som framför allt riktar sig till områden med hög invandring och transitområden som drabbas av massiva flyktingströmmar, exempelvis, Kanarieöarna, Ceuta, Malta, Lampedusa Melilla och södra Italien över huvud taget. Det är områden där stora flyktingströmmar utgör ett mycket allvarligt problem.
- Vi rekommenderar att man vidtar nödvändiga åtgärder för att sätta stopp för människohandeln och den maffia som sysslar med den, och vi anser att detta bör vara en prioritering för EU och att nödvändiga finansiella resurser bör tilldelas. Det är viktigt att förhindra olaglig invandring och att bekämpa den informella ekonomi som uppmuntrar till sådan.
- ReK vill understryka den viktiga roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar såväl på grund av deras erfarenhet av kontakter med ursprungsländerna som till följd av deras åtgärder för att integrera invandrarna, framför allt när det gäller hälsovård (som procentuellt sett står för de högsta offentliga utgifterna), boende, utbildning och sysselsättning.
- Vi föreslår att man skall inrätta en mekanism för att följa upp yttranden om invandring i syfte att se till att de lokala och regionala myndigheterna finns representerade, antingen av ordföranden för utskottet för konstitutionella frågor och EU:s styresformer eller av föredragandena, när det gäller kommissionens olika initiativ på detta område. Denna mekanism skulle göra det möjligt för kommittén att aktivt delta i lagstiftningsprocessens olika skeden: a) det förberedande skedet av lagstiftningsarbetet (medverkan i samråd i egenskap av berörd aktör, konsekvensanalyser), b) skedet för utvärdering av politiken (årliga rapporter om migration och integration, årligt integrationsforum).

REGIONKOMMITTÉN

har avgett detta yttrande med beaktande av

grönboken om det europeiska migrationsnätverkets framtid (KOM(2005) 606 slutlig),

meddelandet från kommissionen om en strategisk plan för laglig migration (KOM(2005) 669 slutlig),

meddelandet från kommissionen om politiska prioriteringar i kampen mot den olagliga invandringen av tredjelandsmedborgare (KOM(2006) 402 slutlig),

kommissionens beslut av den 2 december 2005 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende, i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget,

presidiets beslut av den 25 april 2005 att ge utskottet för konstitutionella frågor, EU:s styresformer och ett område med frihet, säkerhet och rättvisa i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådet i Bryssel den 4-5 november 2004 om ett europeiskt område med frihet, säkerhet och rättvisa: Haagprogrammet,

artikel 63 i EG-fördraget,

integrationshandledningen från Europeiska kommissionens generaldirektorat för rättvisa, frihet och säkerhet,

Europaparlamentets resolution om strategier och metoder för integration av invandrare inom Europeiska unionen (2006/2056 (INI)),

Europaparlamentets resolution om utveckling och migration (2005/2244 (INI)),

yttrandet från Regionkommittén om "Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa: De regionala och lokala myndigheternas deltagande i genomförandet av Haagprogrammet", CdR 223/2004 fin, EUT C 231 av den 20.9.2005, s. 83-86,

yttrandet från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Första årliga rapporten om migration och integration" (KOM(2004) 508 slutlig), CdR 339/2004, EUT C 231 av den 20.9.2005, s. 46-50,

yttrandet från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet – Haagprogrammet: tio prioriteringar för de kommande fem åren – Partnerskapet för förnyelse i EU när det gäller frihet, säkerhet och rättvisa" (KOM(2005) 184 slutlig), "Meddelande från kommissionen om inrättande av ett ramprogram för säkerhet och skydd av friheter för perioden 2007-2013" och "Meddelande från kommissionen om inrättande av ett ramprogram om grundläggande rättigheter och rättvisa för perioden 2007-2013" (KOM(2005) 122 slutlig) – 2005/0037 (COD) – 2005/0038(CNS) – 2005/0039 (CNS) – 2005/0040 (COD), CdR 122/2005, EUT C 192 av den 16.8.2006, s. 25-33,

yttrandet från Regionkommittén (CdR 51/2006) om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: En gemensam agenda för integration – En ram för integration av tredjelandsmedborgare inom Europeiska unionen" (KOM(2005) 389 slutlig), "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Migration och utveckling: Konkreta riktlinjer" (KOM(2005) 390 slutlig) och "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna" (KOM(2005) 391 slutlig), EUT C 206 av den 29.8.2006, s. 27-39,

det utkast till yttrande (CdR 233/2006 rév. 1) som antogs av utskottet för konstitutionella frågor, EU:s styresformer och ett område med frihet, säkerhet och rättvisa den 29 november 2006 (föredragande: Laura de Esteban Martín, generaldirektör vid regionen Madrids enhet för kontakter med staten och EU, ES-PPE).

och av följande skäl:

- 1) Invandringsfrågan har aldrig tidigare i hela EU:s historia varit så angelägen som nu. Eftersom invandringsens slutmål är att få tillträde till EU:s territorium, är det inte ett problem som enbart berör de medlemsstater och regioner som främst tar emot invandrare, utan en fråga som bör diskuteras ur ett globalt perspektiv i hela EU, medlemsstaterna, invandrarnas ursprungsländer och transitländerna. De nya utmaningar som migrationsströmmarna dagligen ger upphov till måste antas gemensamt, inklusive migrationsströmmar inom EU. I Haagprogrammet, som Europeiska rådet antog i november 2004, presenteras ett arbetsprogram för inrättande av en gemensam invandringspolitik som fastställs som en av EU:s prioriteringar.
- 2) Tillförlitlig statistik saknas för att kunna göra en exakt uppskattning av laglig och olaglig invandring och av invandringen totalt sett, och därför är det allttjämt angeläget att fullfölja arbetet inom Europeiska migrationsnätverket för att få tillgång till objektiv och jämförbar information som kan ligga till grund för en gemensam invandrings- och asylpolitik.
- 3) När det gäller invandrarnas integration bör man ha för ögonen att de i första hand skall introduceras på arbetsmarknaden (invandrarkvinnorna bör särskilt uppmärksammas i detta sammanhang), men man bör även se till ett bredare perspektiv, som bland annat omfattar utbildning, kultur och sociala och politiska frågor.
- 4) Integration är en tvåvägsprocess. Den förutsätter dels att det finns en vilja hos invandrarna att integreras i värdssamhället – och att de tar ansvar och omsätter denna vilja i praktiken, dels att EU-medborgarna accepterar att invandrarna integreras i samhället. Därför är det viktigt med upplysnings- och utbildningskampanjer i syfte att påverka de båda gruppernas beteende i positiv riktning.
- 5) Det är de lokala och regionala myndigheterna som tar emot invandrarna, och det är dessutom i första hand de som genomför olika integrationsåtgärder (med avseende på sysselsättning, utbildning, kultur och sociala och politiska frågor). De bör därför spela en framträdande roll vid utformningen av invandringspolitiken i syfte att säkerställa en effektivare integration av invandrarna på den nivå som står närmast medborgarna.

Mot bakgrund av ovanstående antog Regionkommittén vid sin 68:e plenarsession den 13-14 februari 2007 (sammanträdet den 13 februari) följande yttrande:

1. Regionkommitténs kommentarer och allmänna rekommendationer

1.1 I enlighet med de synpunkter som framförts i tidigare yttranden om återvändande av personer som vistas olagligt och genomförandet av Haagprogrammet på lokal och regional nivå⁽¹⁾, anser Regionkommittén att invandringen bör ses i ett helhetsperspektiv. Man bör ha en klar bild över vilka åtgärder som är viktigast att vidta på det invandringspolitiska området, och politiken får inte bygga på splittrade insatser. Alla lagstiftningsförslag samt operativa och ekonomiska initiativ måste tas i beaktande om man skall kunna behandla frågan från början till slut – genom utvecklingssamarbete med ursprungsländerna och bekämpande av människohandel, och genom nödvändiga åtgärder för att integrera samtliga invandrare som är bosatta i våra länder och bekämpa den svarta ekonomin, som uppenbart lockar till sig invandrare och leder till exploatering. Kommittén vill också påpeka att kriminella grupper bidrar till att uppmuntra olaglig invandring.

1.2 Trots att invandringen har ökat sedan 1980-talet, och trots att EU tar emot ett stort antal invandrare från utvecklingsländerna (för närvarande cirka 40 miljoner personer), finns det ännu ingen gemensam politik för att reglera migrationsflödena. Detta leder till att medlemsstaterna fattar enskilda beslut som bara gör det svårare att anta en gemensam ståndpunkt.

⁽¹⁾ CdR 242/2002 fin och CdR 223/2004 fin. Europaparlamentets betänkande om utveckling och migration (A6-0210/2006).

1.3 När det gäller hanteringen av flyktingströmmar skall man inte behöva vänta tills det inträffar oförutsebara händelser som får allvarliga konsekvenser innan man gör något. Det skall inte behöva uppstå någon akut situation för att man skall inrätta associeringsavtal.

1.4 Associeringsavtal som undertecknas med tredje land bör innefatta politiska, sociala, ekonomiska och kulturella aspekter så att det skapas ett verkligt samband eller ömsesidigt beroendeförhållande mellan migration och utveckling, vilket också rekommenderas i Europaparlamentets betänkande om utveckling och migration⁽²⁾.

1.5 För att förhindra okontrollerad invandring bör man i första hand stärka samarbetet avseende den övergripande utvecklingen med hjälp av olika sysselsättningsskapande projekt. Dessutom bör man inrätta ett ekonomi- och handelsforum, universitetsnätverk och fonder för mikrokrediter till invandrare samt införa åtgärder som gör det lättare för invandrarna att bidra till utvecklingen av deras egna länder. Vidare bör man bygga ut infrastruktur, framför allt för distribution av dricksvatten (42 % av Afrikas befolkning saknar tillgång till dricksvatten), elnät (endast 20 % har kontinuerligt tillgång till elnätet),

⁽²⁾ CdR 243/2002 fin, CdR 242/2002 fin, CdR 223/2004 fin och Europaparlamentets betänkande om utveckling och migration.

sjuk- och hälsovård samt skolor. Allt detta bygger på att man prioriterar ett samarbete som stärker institutionerna, vilket i mottagarländerna kan skapa en rad nödvändiga förutsättningar, exempelvis insyn i den offentliga förvaltningen och mer demokratiska strukturer, som krävs för att hjälpen skall kunna utnyttjas på ett effektivt sätt. När det gäller utvecklingssamarbete handlar det i själva verket om ökad kvalitet snarare än ökad kvantitet. Särskilt viktigt är att säkerställa god insyn avseende användningen av stöden för att se till att dessa verkligen bidrar till utvecklingen.

1.6 ReK vill understryka den viktiga roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar såväl på grund av deras erfarenhet av kontakter med ursprungsländerna som till följd av deras åtgärder för att integrera invandrarna, framför allt när det gäller hälsovård (som procentuellt sett står för de högsta offentliga utgifterna), boende, utbildning och sysselsättning. I samarbete med ursprungsländerna har de lokala och regionala myndigheterna ingått många avtal och projekt, bland annat kan man nämna de centrum för återvändande ungdomar som Madrids kommun har öppnat i Marocko inom ramen för programmet Aeneas.

1.7 I deklARATIONEN från den femte konferensen för huvudstadsregionernas parlament inom Europeiska unionen, som hölls den 26-27 april 2006, framhålls att EU:s huvudstadsregioner på grund av sitt välstånd och sin dynamik utövar en stark attraktionskraft på personer från tredje land som söker nya framtidsmöjligheter. Mot denna bakgrund menar vi att det bör införas åtgärder som förhindrar massinvandring utöver den reglerade invandringen via gränsövergångar vid flygplatser, hamnar och landgränser, samt att det bör utarbetas planer för hur invandrarna skall integreras i andra regioner i våra länder.

1.8 Det bör påpekas att huvudstadsregionerna står bakom utvecklingen av en gemensam europeisk invandringspolitik som på ett övergripande sätt tar sig an samtliga frågor som rör en fullständig samhällsintegration av invandrarna. Endast genom integration kan de komma att dela de gemensamma värden som samtliga politiska system i EU bygger på, nämligen demokratisk samexistens och respekt för de mänskliga rättigheterna. Därför vill vi fästa uppmärksamheten på att det är viktigt med insatser som bidrar till att invandrarna får utbildning i värdsamhällets officiella språk och kultur, och som dessutom ger dem en känsla av att de är viktiga för värdsamhället och delar ansvaret för sin framtid.

1.9 Invandringen är en utmaning för alla: Alla har en roll att spela – såväl de europeiska, nationella, regionala och lokala administrationerna som de europeiska medborgarna och invandrarna. Endast på så vis kan vi lösa problemen och utnyttja de möjligheter som invandringen innebär – och detta gäller även ursprungsländerna.

1.10 Följaktligen anser vi att det är nödvändigt att förbättra samarbetet

a) inom administrationen,

b) med arbetsmarknadens parter,

c) med företagen (företagens sociala ansvar),

d) med invandrarföreningarna.

1.11 Regionkommittén vill framföra följande rekommendationer:

a) Det krävs bättre samarbete och samordning mellan de ansvariga på invandringsområdet och dem som arbetar med utvecklingssamarbete i medlemsstaterna.

b) Den gemensamma utvecklingen bör främjas och ses som ett sätt att ta till vara den potential som finns bland invandrabefolkningen i medlemsstaterna i syfte att gynna utvecklingen i deras ursprungsländer. Därför bör man underlätta överföringen av pengar till ursprungsländerna genom att sänka överföringskostnaderna och använda offentliga transfereringssystem.

1.12 Regionkommittén vill uppmana kommissionen och medlemsstaterna att verka för att de pengar som invandrarna skickar hem kanaliseras till produktiva investeringar i ursprungsländerna och gör det lättare för dem att få tillgång till mikrokrediter. Vi vill särskilt framhålla att det är lämpligt att kanalisera dessa besparingar så att de kopplas till investeringar via fonderna för utvecklingssamarbete. Vidare vill vi rekommendera att man inför ett krav på att eftersänkta skulder skall överföras till produktiva investeringar, som i sin tur kan kopplas till nämnda besparingar, så att investeringar av besparingar i dessa projekt blir så förmånliga som möjligt för de invandrare som överför pengarna.

1.13 Vi anser i sammanhanget att man bör inrätta en fond som garanterar att invandrarnas mikroprojekt blir bestående och maximera dess effekter på utvecklingen, och vi stöder inrättandet av ett ekonomi- och handelsforum samt nätverk med yrkesaktörer från EU och utvecklingsländerna.

1.14 Vi vill uppmana medlemsstaterna att samarbeta med de lokala och regionala myndigheterna när det gäller utarbetandet av invandringspolitiken och utformningen av nationella integrations- och sysselsättningsprojekt, eftersom genomförandeåtgärderna omsätts praktiskt på lokal och regional nivå.

1.15 Vi vill gärna se att det snarast möjligt inrättas ett finansieringsinstrument som framför allt riktar sig till områden med hög invandring och transitområden som drabbas av massiva flyktingströmmar, exempelvis Kanarieöarna, Ceuta Lampedusa, Malta, Melilla och södra Italien i stort. Det är områden där stora flyktingströmmar utgör ett mycket allvarligt problem på grund av att det saknas resurser för att de skall kunna få en lämplig humanitär behandling. Man får inte glömma att inkomstskillnaderna på de båda sidorna av EU:s yttre gräns i söder är de största i världen.

1.16 ReK anmodar EU och medlemsstaterna att ta hänsyn till att den olagliga massinvandringen via kusterna på EU:s öar är ett speciellt problem som utgör en mänsklig tragedi med stora konsekvenser för säkerheten och sammanhållningen i Europa. EU bör utnyttja potentialen hos sina maritima gränsregioner som utgångspunkt för att utveckla ömsesidigt fruktbara relationer med tredje land.

1.17 I enlighet med vad som sagts i tidigare yttranden om familjeåterförening, om genomförandet av Haagprogrammet på lokal och regional nivå och om grönboken om en politik för olagliga invandrades återvändande, samt i linje med Europaparlamentets betänkande om utveckling och invandring⁽³⁾, anser vi att det finns behov av riktade åtgärder för att öka rättssäkerheten när det gäller invandringens olika aspekter:

- a) Befintliga direktiv måste införlivas och tillämpas på ett korrekt sätt.
- b) Regelverket bör klargöras, framför allt när det gäller villkoren för att få ställning som varaktigt bosatt.
- c) De villkor som krävs för att invandrare skall beviljas rätt till familjeåterförening bör fastställas klart.

1.18 I linje med yttrandet om "Grönboken om en gemenskapspolitik för återvändande av personer som vistas olagligt"⁽⁴⁾ anser vi att det behövs åtgärder för att främja ett frivilligt återvändande och att ett sådant bör prioriteras framför ett påtvingat återvändande. Det vore positivt att skapa incitament så att de som tänkt invandra stannar kvar i sina ursprungsländer. Vid ett påtvingat återvändande bör man framför allt ta hänsyn till särskilt sårbara grupper. I vilket fall som helst är det nödvändigt att samarbeta med ursprungsländerna.

1.19 Enligt de internationella barnkonventionerna är det bästa för barnen att de – när så är möjligt – får växa upp i sin familj. Stöd bör ges i ursprungsländerna, och barnen bör fostras och utbildas för att kunna få arbete nära sin familj. I enlighet med konventionen om barnets rättigheter skall staterna bekämpa olaga överförande av barn till andra länder.

1.20 Kommittén önskar att Europeiska fonden för integration skall ta hänsyn till de regionala och lokala myndigheternas särskilda krav och stöder dessa myndigheters medverkan i förhandlingarna om nationella program och motsvarande operativa program.

⁽³⁾ (A6-0210/2006).

⁽⁴⁾ CdR 242/2002 fin.

1.21 Vi vill uppmana kommissionen att i enlighet med Europaparlamentets rapport om utveckling och migration utarbeta nödvändiga finansiella instrument för att integrera invandrarna i värdlandets politiska och sociala liv via utbildning i språk, kultur och samhällskunskap, samtidigt som det är nödvändigt att de bevarar sin identitet. Dessutom måste man ta hänsyn till de särskilda problem som hänger samman med integrationen av invandrarernas barn och barnbarn.

1.22 Framför allt vill vi påpeka att utbildningspolitiken har störst betydelse för integrationen, och att studieframgångarna bland invandrare ligger på en mycket lägre nivå än genomsnittet för övriga EU-medborgare. En förutsättning för att invandrare skall kunna integreras är att det finns program som möjliggör deras integration i utbildningssystemet och på arbetsmarknaden. För detta ändamål föreslår vi följande:

- a) Inrättande av ett särskilt finansieringsinstrument för att lösa invandrades konkreta problem i samband med utbildning.
- b) Åtgärder som underlättar erkännande och godkännande av examina och, i allmänhet, den yrkeskompetens som invandrarna tillägnat sig i sitt ursprungsland. Detta skulle bidra till deras integration på arbetsmarknaden.
- c) Utveckling av sysselsättningsinriktade utbildningsprogram som särskilt vänder sig till arbetstagare från länder som inte utmärker sig för yrkesutbildning och kvalificerad arbetskraft.

1.23 Kommittén anser, i linje med vad kommissionen förespråkar i sin handbok om integrationsfrågor, att följande är viktigt:

- a) Genomförande av program som gör det möjligt för invandrare att lära sig mottagarlandets språk tillräckligt väl, med kurser som åtminstone på grundnivå är obligatoriska.
- b) Inrättande och främjande av kurser som skall beröra samhällsmedvetande, kultur och rent allmänt social integration och kunskap om mottagarsamhällets medborgerliga värderingar. En sådan kurs kan hållas på invandrarens modersmål, så att man kan underlätta förståelsen i början när han eller hon ännu inte behärskar mottagarlandets språk, utan att detta försenar eller hejdar integrationen och anammandet av mottagarlandets språk och kultur.

- c) Genomförandet av ovanstående kurser bör underlättas i möjligaste mån, genom e-lärande, distans- och deltidsovervakning, flexibelt schema etc., så att man kan garantera bättre respons. Utbildningen av de personer som skall ha kontakt med invandrarna är också viktig, så att de kan lösa deras problem.
- d) Invandrare måste få stöd att lära sina barn modersmålet så att bristande språkkunskaper inte utgör ett hinder om invandrarna senare vill återvända till ursprungslandet.

2. Meddelande om en strategisk plan för laglig migration (KOM(2005) 669 slutlig)

Regionkommitténs rekommendationer

2.1 När det gäller laglig invandring får man inte glömma bort att det är just de personer som har resurser att utvandra som kan stimulera utvecklingen i ursprungsländerna.

2.2 Kommittén konstaterar att kompetensflykten måste beaktas, något som redan framhållits i yttrandet om "Förslag till rådets direktiv om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för studier, yrkesutbildning eller volontärarbete" ⁽⁵⁾. Man måste främja de möjligheter detta innebär för våra länders ekonomi, men också göra det lättare för de berörda personerna att återvända till sina ursprungsländer för att bidra till utvecklingen där, och även ge dem möjlighet att resa tillbaka för att fortsätta eller komplettera sin utbildning, så att det uppstår ett kontinuerligt flöde av erfarenheter och fördelar mellan ursprungslandet och mottagarlandet.

2.3 En sådan cyklisk invandring är en viktig grund för att invandringen skall kunna bidra till utvecklingen på ett ännu mer positivt sätt.

2.4 ReK stöder kommissionens grundläggande målsättning att alla tredjelandsmedborgare som vistas lagligt i en medlemsstat skall garanteras en uppsättning rättigheter. Kommittén vill särskilt framhålla att man måste ta upp frågan om erkännande och godkännande av examina och andra kvalifikationer, för att undvika situationer där invandrare är överkvalificerade för sina jobb.

2.5 Vi vill betona vikten av arbete om invandrarna skall kunna integreras, och på klyftan mellan å ena sidan den förenklade strategi som endast fokuserar på behovet av att ta emot fler invandrare och bara ge arbetskraft rätt att stanna, och å andra sidan de regionala och lokala insatserna för att bekämpa utslagning, marginalisering och främlingsfientlighet och att vidta åtgärder för att integrera kvinnor, vars band till barnen är avgörande för familjens integration.

2.6 Den lagliga invandringen bör utformas med beaktande av familjeåterförening som en av grundpelarna för invandrarnas sociala integration, eftersom strategin i annat fall blir ofullständig. Familjeåterförening som katalysator för integrationen bör dock främjas när det gäller den närmaste familjen med föräldrar, barn och mor- och farföräldrar.

2.7 De lokala och regionala myndigheterna är medvetna om könsdimensionen, det vill säga att man måste beakta den dubbla diskriminering som kvinnor utsätts för på grund av sitt kön och sitt etniska ursprung. Därför uppmanar ReK kommissionen och medlemsstaterna att intensifiera dialogen med ursprungsländerna, för att främja kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan könen.

2.8 Kommittén stöder kommissionens synpunkter rörande tillfälliga arbetstagare och anser att det behövs mer gynnsamma regler för den tillfälliga arbetskraftens rörlighet. Man måste dock se till att tillfälligt arbete inte leder till olaglig invandring. Ett sätt att göra detta är att låta tillfälligt arbete ingå i samarbetsprojekt med ursprungsländerna, så att arbetstagarna i fråga kan räkna med att återvända hem och fortsätta arbeta inom ett samarbetsprojekt när deras tillfälliga kontrakt går ut. Inom ramen för dessa samarbetsprojekt skulle man kunna ta emot tillfälliga arbetstagare inte bara från de mest närbelägna länderna, utan även geografiskt avlägsna länder i exempelvis Latinamerika, och dra nytta av att resekostnaderna för närvarande är låga.

2.9 Liksom kommissionen anser ReK att datainsamlingen måste förbättras, om man på lämpligt sätt skall kunna utveckla en europeisk invandringspolitik där arbetsmarknadens behov blir avgörande i besluten om att bevilja inresa och vistelse för invandrare. Att 90 % av invandrarna är olagliga innan de får laglig status är ohållbart.

2.10 Det är positivt att kommissionen i detta dokument uttrycker sin avsikt att ge Europeiska portalen för rörlighet i arbetslivet en större roll. Portalen ger via Internet information om samarbetsnätverket Eures (europeiska arbetsförmedlingar) och har som syfte att erbjuda information, rådgivning och anställning/arbetsförmedling (jobsökning) till arbetstagare och arbetsgivare, att informera dem som är intresserade av att flytta och ge dem vägledning och råd både när det gäller sysselsättningsmöjligheter och levnads- och arbetsförhållanden inom EES-området, och att hjälpa arbetsgivare som vill anställa arbetstagare från andra länder. ReK skulle kunna uppmärksamma kommissionen på webbplatser som administreras av lokala och regionala myndigheter och erbjuder viktig information till alla berörda parter ⁽⁶⁾.

⁽⁵⁾ CdR 2/2003 fin.

⁽⁶⁾ KOM(2005) 669, punkt 3.1.

2.11 ReK stöder kommissionens idé om att Europa bör bli attraktivt för kvalificerade arbetstagare, begåvade studenter och investerare. När det gäller studenter bör man också (till skillnad från rådande praxis i vissa medlemsstater) tillåta att de arbetar under studierna, eftersom detta kan hjälpa dem att komma in på arbetsmarknaden. Det vore intressant om man inrättade särskilda program för utländska studenters rörlighet, såsom man i allmänhet gjort i EU med exempelvis Erasmus- och Leonardo da Vinci-programmen som rönt stor framgång. Syftet vore att undvika kompetensflykt och underlätta utbildningen, eftersom studenterna utgör ett ovärderligt humankapital för ursprungsländerna.

2.12 Kommittén stöder idén om att undersöka möjligheten att i vissa fall utfärda uppehållstillstånd och arbetstillstånd samtidigt, för att förenkla administrationen och öka kontrollen. Vidare föreslår vi en standardisering av arbets- och uppehållstillstånden inom EU.

2.13 Vi vill lyfta fram kommissionens konstaterande att invandring inte är lösningen på problemet med åldrande i Europa. Den är bara ett instrument som lindrar, men inte i sig löser, problemet med befolkningsunderskott i Europa.

2.14 Det är glädjande att kommissionen i sitt meddelande fäster vikt vid samarbetet med invandringens ursprungsländer och både vill förstärka de invandringsrelaterade finansiella instrument som redan finns och inrätta nya sådana instrument.

2.15 Kommittén konstaterar att de regionala och lokala myndigheterna på grund av sina förvaltningsbefogenheter konfronteras direkt med invandringsfrågorna i den interna planen. Myndigheterna kan därför tillföra ett mycket betydelsefullt mervärde till den verksamhet och de debatter för utbyte av erfarenheter som kommissionen planerar för 2007 på området ökad medvetenhet, informations spridning och fortbildning ⁽⁷⁾.

2.16 Kommittén erbjuder sig att medverka i genomförandet av de konsekvensanalyser som kommissionen avser att genomföra innan den lägger fram konkreta förslag rörande laglig invandring och i det systematiska samrådet med lokala och regionala myndigheter ⁽⁸⁾.

3. Meddelande om politiska prioriteringar i kampen mot den olagliga invandringen av tredjelandsmedborgare (KOM(2006) 402 slutlig)

Regionkommitténs rekommendationer

3.1 Kommittén stöder i synnerhet åsikten att det är nödvändigt att samarbeta med tredje land för att undvika olaglig invandring, och stöder i detta sammanhang Europeiska rådets beslut av den 15-16 december 2005 att använda 3 % av Europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet för att intensifiera det finansiella stödet i de områden som är direkt knutna till invandringen.

⁽⁷⁾ KOM(2005) 669, punkt 3.1.

⁽⁸⁾ KOM(2005) 669, bilaga I.

3.2 Det är enligt ReK:s uppfattning nödvändigt att uppmuntra anslutningsavtal med invandringens ursprungsländer. Avtalen bör ha ingåtts innan det eventuellt uppstår nödsituationer som kräver migration och humanitär hjälp, och de bör innefatta både avtal rörande samarbete i fråga om bekämpningen av olaglig invandring och om olagliga invandrare som återsänds eller frivilligt återvänder och avtal om utvecklingsbistånd och skapande av arbetstillfällen för den infödda befolkningen i dessa länder.

3.3 Det är ytterst viktigt att utveckla alla tillgängliga informationskällor i invandringens ursprungsländer, både när det gäller information om omfattningen, gällande bestämmelser och möjligheterna att leda in migrationen i lagliga invandringskanaler.

3.4 Kommittén stöder kommissionens initiativ att inrätta en mekanism för snabbt bistånd till en medlemsstat som befinner sig i en allvarlig situation med hårt tryck vid de yttre gränserna, och uppmanar rådet att ge kommissionen tillräckliga resurser för att utarbeta denna på ett lämpligt sätt.

3.5 Vi vill framhålla det förslag i kommissionsdokumentet som rör nödvändigheten av att få ett slut på människohandeln och de maffiaorganisationer som bedriver den, och begär att detta skall bli en EU-prioritering med tillräckliga finansiella medel. Det är viktigt att vara medveten om hur omfattande denna mänskliga tragedi är. Enligt uppgifter från olika internationella organisationer dör en av tre invandrare på väg till destinationslandet.

3.6 I anslutning till ovanstående påpekar ReK att de europeiska mottagarländerna måste undvika att delegera ansvaret för återsändande av invandrare till grannländer som inte visar tillräcklig respekt för mänskliga rättigheter, så att man kan upprätthålla maximal kontroll över dessa rättigheter.

3.7 I detta hänseende bör den europeiska sysselsättningsstrategin och de allmänna riktlinjerna uppmuntra lagligt arbete genom exempelvis minskning av andra kostnader för arbetstagarna än lönekostnaderna och minskat skattetryck på arbetstagare med låga inkomster eller låga kvalifikationer, det vill säga genom åtgärder som kan bidra till att incitamenten för svartarbete minskar och därmed att färre olagliga invandrare anställs. Sådana åtgärder för att göra arbetsmarknaden mer flexibel bör leda till att fler invandrare anställs under lagliga former.

3.8 ReK ser positivt på främjandet av informationskampanjer om fördelarna med laglig invandring och farorna med olaglig invandring, liksom på kommissionens initiativ att 2007 leda en studie över nuvarande praxis för och effekter av legaliseringen i medlemsstaterna. Studien skall tjäna som underlag för framtida diskussioner och en gemensam rättslig ram för legalisering på europeisk nivå.

3.9 Regionkommittén anser att medlemsstaternas diplomatiska representationer tillsammans med underrättsmyndigheterna bör samordnas på gemenskapsnivå för att tillsammans med lokala behöriga myndigheter avslöja och ingripa mot brottsliga organisationer som ägnar sig åt människosmuggling.

4. Grönbok om Europeiska migrationsnätverkets framtid (KOM(2005) 606 slutlig)

Regionkommitténs rekommendationer

4.1 Kommittén är positiv till det framtida migrationsnätverkets mandat, som skall bestå i att ge kommissionen, medlemsstaterna och allmänheten objektiv, tillförlitlig och jämförbar information i asyl- och migrationsfrågor, och ser även positivt på att informationen skall göras tillgänglig för allmänheten, med undantag för konfidentiell information och i samförstånd med befintliga dataskyddslagstiftningen.

4.2 Kommittén instämmer i att en enda struktur bör ha ansvar för att samla in data och analysera information, genomföra undersökningar, publicera yttranden och rekommendationer samt organisera informationsverksamheten, eftersom koncentration ger skalfördelar och innebär att samordningen underlättas.

4.3 Dessutom anser vi att Europeiska migrationsnätverket bör samordna de olika ländernas införlivande av gemenskapslagstiftningen.

4.4 För att man skall kunna garantera ett nära samarbete mellan de berörda aktörerna och de organ som har ansvar för insamlingen av information föreslår ReK, i linje med Europaparlamentets förslag⁽⁹⁾, att man skall utse en länk inom vart och ett av dem och använda en webbplats som begränsas till berörda aktörer och specialiserade användare. Det behövs även en länk mellan de nationella och de internationella organ som behandlar dessa frågor. Dessa bör eftersträva samarbetsformer som gör det möjligt att lösa problemen.

4.5 När det gäller nätverkets struktur förespråkar vi det första alternativet, ett nätverk som är knutet till kommissionen, eftersom kontrollen, samordningen och relationerna med de övriga EU-institutionerna underlättas på detta sätt. När det gäller de nationella kontaktpunkternas funktion bör de nationella företrädarna sköta datainsamlingen och studera problemen. Kontaktpunkternas uppgift skall vara att samla in information och i största möjliga utsträckning analysera och förmedla denna till nätverket och nationella aktörer i enlighet med beslut på nationell nivå om kontaktpunktens uppgifter och verksamhet. Kontaktpunkterna bör ha en status som garanterar att de är oberoende av landets regering, och deras struktur bör omfatta regionerna och den lokala nivån. Under alla omständigheter bör

det finnas garantier för att överföringen av information sker på ett smidigt och kontinuerligt sätt.

4.6 Vi anser att det är mycket viktigt att via detta nätverk

— öka informationen till i synnerhet arbetsmarknaden,

— förbättra informationen om statistik tack vare förbättrad samordning via Europeiska migrationsnätverket, och

— se till att de statistiska metoderna för jämförelse och samordning blir enhetliga.

5. Andra rapporten om migration och integration

5.1 Man bör låta de årliga invandrings- och utvecklingsrapporterna spela en större roll. De tillhandahåller uppgifter som gör det möjligt att planera invandringen och utarbeta en lämplig invandringspolitik. Man kan inte planera den offentliga politiken utan tillräcklig information, framför allt inte på detta område.

5.2 Vi anser att man via befintliga nätverk och det framtida europeiska migrationsnätverket bör främja informationsutbytet mellan medlemsstaterna samt mellan dessa och de lokala och regionala myndigheterna. Samtliga berörda aktörer måste kunna få tillgång till så mycket information som möjligt.

5.3 ReK framhåller att alla idéer som man vill genomföra bör omvandlas i program, och att alla program och all lagstiftning bör utvärderas i efterhand, så att man får veta vilken nytta de haft och hur väl de förvaltats. Kommittén välkomnar därför kommissionens initiativ att utarbeta en årlig rapport om migration och integration.

5.4 Kommittén stöder kommissionens förslag om ett årligt integrationsforum under vilket experter, invandrare, ansvariga från offentliga myndigheter, även regionala och lokala sådana, och alla övriga berörda aktörer delar med sig av bästa praxis och kommer fram till användbara lösningar. Utbyte av bästa praxis är ytterst viktigt, och i detta sammanhang kan de lokala och regionala myndigheterna konkret bidra till framsteg och godkännande av resultat inom detta politikområde. Under alla omständigheter bör man använda de resurser som krävs för att erhålla omfattande och exakta data rörande invandringen, data som skall beaktas i genomförandet av denna politik. De årliga rapporterna bör beaktas under detta forum. Man bör upprätthålla kontakten med alla berörda aktörer.

6. Slutsatser

6.1 Vi rekommenderar ett erkännande av en gemensam europeisk invandringspolitik som kan bana vägen för närmare samarbete och samordning mellan medlemsstaterna och tredjeländerna.

⁽⁹⁾ Betänkande om Förslag till Rådets beslut om upprättande av ett system för ömsesidigt informationsutbyte om medlemsstaternas åtgärder rörande asyl och invandring (KOM(2005) 480 – C6-0335/2005 – 2005/0204 CNS).

6.2 Om en europeisk invandringspolitik och kontroll av migrationsflödena skall kunna genomföras på ett effektivt sätt är det av grundläggande betydelse att öka kvantiteten och kvaliteten med avseende på tillgängliga uppgifter och göra en noggrann bedömning av arbetsmarknadskraven.

6.3 Medutveckling bör främjas som ett sätt att utnyttja de möjligheter som invandrabefolkningen i EU-länder ger i syfte att utveckla ursprungslanderna, och vi rekommenderar att man studerar andra kreativa alternativ för att kanalisera den lagliga invandringen, som undanröjer befintliga hinder för att anställa invandrarna i ursprungslanderna.

6.4 Vi rekommenderar att man vidtar nödvändiga åtgärder för att sätta stopp för människohandeln och den maffia som sysslar med den, och vi anser att detta bör vara en prioritering för EU och att nödvändiga finansiella resurser bör tilldelas. Det är viktigt att förhindra olaglig invandring och att bekämpa den informella ekonomi som uppmuntrar till sådan.

6.5 Vi vill än en gång framhålla att de lokala och regionala myndigheternas förvaltningsbefogenheter på intern nivå innebär att de är direkt involverade i invandringsfrågorna. Därför föreslår vi att man skall inrätta en mekanism för att följa upp yttranden om invandring i syfte att se till att de finns representerade, antingen av ordföranden för utskottet för konstitutionella frågor och EU:s styresformer eller av föredragandena, när det gäller kommissionens olika initiativ på detta område. Denna mekanism skulle göra det möjligt för kommittén att aktivt delta i lagstiftningsprocessens olika skeden:

- a) det förberedande skedet av lagstiftningsarbetet (medverkan i samråd i egenskap av berörd aktör, konsekvensanalyser),
- b) skedet för utvärdering av politiken (årliga rapporter om migration och integration, årligt integrationsforum).

6.6 Mot denna bakgrund kräver kommittén att den skall finnas företrädd i kommissionens formella och informella arbetsgrupper om invandringspolitiken; denna uppföljning skulle göra det möjligt för kommissionen att dra nytta av den praktiska erfarenhet som de lokala och regionala myndigheterna har förvärvat på migrationsområdet.

6.7 De lokala och regionala myndigheterna bör ingå i det europeiska migrationsnätverket.

6.8 ReK skulle vilja bidra till den webbplats om invandring som kommissionen vill inrätta och vill informera kommissionen om de lokala och regionala myndigheternas webbplatser som kan utgöra viktiga informationskällor för de berörda aktörerna.

6.9 Befintliga lagliga och finansiella instrument bör byggas ut, och nya instrument bör skapas för integration – främst genom utbildning – av såväl nyligen anlända invandrare som deras barn och barnbarn.

6.10 ReK föreslår att man skall anordna ett toppmöte om "de europeiska regionernas roll i förvaltningen av migrationsströmmarna" i avsikt att främja utbyte av åsikter och erfarenheter mellan EU:s regioner.

Bryssel den 13 februari 2007.

Regionkommitténs
Ordförande
Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om "Boende och regionalpolitik"

(2007/C 146/02)

- Bostadsfrågan handlar inte enbart om tegelsten och murbruk, utan hänger även ihop med de områden och kommuner vi bor i. Att ta itu med bostadsfrågan innebär att verka för säkrare, renare och grönare städer och regioner där människor kan utveckla sina liv och kontakter. Bostadsfrågor handlar även om sysselsättning, transport, tjänster och främjandet av en sund miljö. Bostäder tillhör inte specifikt Europeiska unionens behörighetsområde, men många politikområden har direkta eller indirekta följder för bostadsfrågorna. Det gäller i synnerhet politiken rörande stadsmiljön, energieffektivitet, förnybara energikällor, buller och hälsa, men även politiken för fullbordandet av den inre marknaden för tjänster och konkurrenspolitiken.
- De nya medlemsstaterna får använda upp till 3 % av anslaget från det berörda operativa programmet eller 2 % av det totala ERUF-anslaget till bostäder, och yttrandet innehåller praktiska råd och exempel på god praxis från hela EU till stöd för dessa utgifter. Det handlar bland annat om idéer om hur man kan optimera de fysiska kopplingarna mellan landskap och byggnader, hem, arbetstillfällen och lokala tjänster, energieffektivitet och hållbar utveckling, och hur man undviker gettobildning i bostadsområden.
- Alla medlemsstater kan se över utbildningens roll för byggandet av hållbara områden. Att utbilda lokalbefolkningen i de färdigheter som krävs för att förbättra bostadsområdena, utveckla grönområden och förbättra energieffektiviteten kan lösa problem i nedgångna områden och ge nya arbetstillfällen.

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

Europaparlamentets skrivelse av den 28 september 2006, i vilken Regionkommittén i enlighet med artikel 265.4 i EU-fördraget anmodas att utarbeta ett yttrande om "Boende och regionalpolitik",

ordförandens beslut av den 20 november 2006 att ge utskottet för territoriell sammanhållningspolitik i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

Europaparlamentets förslag till betänkande om "Housing and regional policy" (2006/2108 (INI) (föredragande: Alfonso Andria (IT-ALDE)),

yttrandet om "Sammanhållningspolitiken och städerna: städernas och storstadsområdenas bidrag till tillväxten och sysselsättningen i regionerna", CdR 38/2006 fin,

slutsatserna från det informella rådsmötet om hållbara samhällen i Bristol den 6-7 december 2005,

Europeiska kommissionens meddelande om "Sammanhållningspolitiken och städerna: städernas och storstadsområdenas bidrag till tillväxten och sysselsättningen i regionerna",

Förslag till europeisk stadga om boende från Europaparlamentets arbetsgrupp om städer,

det utkast till yttrande (CdR 345/2006 rév. 1) som antogs av utskottet för territoriell sammanhållningspolitik den 11 december 2006 (föredragande: **Flo Clucas**, ledamot i Liverpool City Council, UK-ALDE),

och av följande skäl:

1. Resultatet av regeringschefernas kompromiss i december 2005 i vilken man kom överens om att utgifter för bostäder berättigar till bidrag från strukturfonderna enbart i de nya medlemsstaterna i begränsad utsträckning enligt ERUF-förordningen (artikel 7.2): 3 % av ERUF-anslaget för det berörda operativa programmet eller 2 % av det totala ERUF-anslaget. Utgifterna begränsas vidare till bostäder i flerfamiljshus och subventionerade bostäder och måste hänföra sig till stadsutvecklingsprogram. Nya instrument har inrättats inom ramen för strukturfonderna genom samarbete mellan kommissionen och EIB, såsom Jessica-programmet som ger utrymme för finansiering av projekt inom en bredare stadsutvecklingsram.
2. Bostäder tillhör inte specifikt Europeiska unionens behörighetsområde, men många politikområden har direkta eller indirekta följder för bostadsfrågorna. Det gäller i synnerhet politiken rörande stadsmiljön, energieffektivitet, förnybara energikällor, buller och hälsa, men även politiken för fullbordandet av den inre marknaden för tjänster och konkurrenspolitiken.
3. Lokala och regionala myndigheter i Europeiska unionen är i allmänhet ansvariga för bostadsfrågor i sina områden, och stadsområden utgör den största utmaningen när det gäller bostadsfrågor.
4. Tillgång till acceptabelt boende är en grundförutsättning för att den sociala och territoriella sammanhållningen i Europeiska unionen skall kunna upprätthållas. Därför finns det en stark koppling mellan boende och Lissabonstrategin. Acceptabla bostäder är av avgörande betydelse för regionernas konkurrenskraft. Utan tillräckliga bostäder av hög standard kan inte regioner locka till sig och behålla arbetstagare, vilket leder till ekonomisk tillbakagång.

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 68:e plenarsession den 13-14 februari 2007 (sammanträdet den 13 februari).

Regionkommitténs ståndpunkt

1. Boende är en av de viktigaste faktorerna vid bekämpning av social utslagning och arbetslöshet. Det är genom bra bostäder som städer, landsbygdsområden och regioner blir attraktiva att bo och arbeta i, som man kan främja goda förhållanden inom och mellan kommuner och bidra till att uppnå målen om en hållbar utveckling.

2. Många städer och regioner i Europeiska unionen genomgår för närvarande, eller är i behov av, en förnyelseprocess i områden där bostäderna har låg standard, där bostadsmarknaden brister och där detta åtföljs av ekonomisk tillbakagång, försämrad fysisk miljö och social infrastruktur (utbildning, hälsa, kommunikation och förbindelser).

3. Bostadsfrågan handlar inte enbart om tegelsten och murbruk, utan hänger även ihop med de områden och kommuner vi bor i. Att ta itu med bostadsfrågan innebär att verka för säkrare, renare och grönare städer och regioner där människor kan utveckla sina liv och kontakter. Bostadsfrågor handlar även om sysselsättning, transport, tjänster och främjandet av en sund miljö. Det är detta som utgör dagordningen för hållbara samhällen. Strategin har två dimensioner som bör uppmärksammas: en territoriell och en social.

1. Bostadsfrågans territoriella dimension

1.1 Årtionden av försummelse har lett till ett utbrett problem med undermåliga bostäder och nedslitna områden i många av de gamla och i synnerhet i de nya medlemsstaterna. Bristande investeringar i bostäder har i sådana fall lett till gettobildning i fattigare och nedslitna områden, vilket i sin tur har skapat missnöje och ibland varit orsaken till social oro och våld, som vi på senare tid har sett i en del medlemsstater.

1.2 Stadsplanering är en viktig grund för framtida strategier, och det är viktigt att koppla samman bostadsstrategier med den fysiska planeringen i regionerna. De ursprungliga medlemsstaterna har upplevt både framgångar och misslyckanden i sina strävanden att bekämpa oplanerad stadsutbredning och trafikstockningar till förmån för mer attraktiva och beboeliga städer och försöka skapa en känsla av tillhörighet på lokal nivå och kvartersnivå. De nya medlemsstaterna måste dra lärdom av dessa erfarenheter så att de inte begår samma misstag.

1.3 Åtgärder för att förnya stadsområden kommer att variera beroende på lokala förhållanden, men bör utgå från ett helhetsperspektiv och omfatta åtgärder som syftar till att förbättra utbildning, hälso- och sjukvård och andra samhällstjänster, fort- och vidareutbildning, sysselsättning och ekonomiska möjligheter genom att införa en proaktiv förvaltning på lokal nivå för att

komma till rätta med asociala beteenden, förbättra miljön och säkerställa välfungerande kollektivtrafik (se bilagan, exempel 4).

1.4 Prioritet bör ges åt upprustning av nedgångna platser och användning av tidigare exploaterad mark för att bevara mer kompakta städer och förhindra att städerna breder ut sig oplanerat och växer samman med landsbygdskommuner. Detta är ofta mer kostsamt på kort sikt, men ett sådant agerande har långsiktiga fördelar för den lokala sammanhållningen, resursåteranvändningen och sysselsättningen. Infrastrukurstöd och incitament på lokal och regional nivå kan fungera som effektiva instrument för att främja detta tillvägagångssätt framför nybyggnation och nyexploatering av grönområden.

1.5 Man måste också ge prioritet åt renovering och upprustning av det befintliga fastighetsbeståndet genom renoverings- och ombyggnadsstöd samt åt ungas bosättning i historiska stadskärnor och på centralorter i kust- och inlandsområden på landsbygden som är drabbade av avfolkning eller har en åldrande befolkning.

1.6 Genom att etablera offentlig-privata partnerskap för att arbeta med nedgångna områden och skapa möjligheter att återställa nedslitna flerfamiljsbostäder kan man bidra till att förbättra byggnadernas fysiska skick och göra stadsdelar mer attraktiva för människor att bo och arbeta i.

1.7 Kompakta bostadsområden med bostäder utformade för att motsvara krav på hög kvalitet, blandat innehav och olika storlek har en utvecklings- och befolkningstäthet som klarar av att upprätthålla integrerade tjänster, affärer och transporter, och som därigenom säkerställer den ekonomiska lönsamheten. Boendet måste också kopplas till tillhandahållandet av offentliga tjänster, och man måste se till att befolkningsnivåerna är optimala för att kunna upprätthålla de nödvändigaste tjänsterna. När stadsförnyelse sker i bostadsområden kan det vara svårt att vidmakthålla befolkningsnivån, vilket drabbar tjänsteutbudet. Medlemsstaterna bör erkänna vikten av tjänstekontinuiteten i samband med stora förändringar i ett lokalsamhälle.

1.8 Det krävs en holistisk syn på planeringen för att förstå de fysiska kopplingarna mellan landskap och byggnader, hem, arbetstillfällen och lokala tjänster. Alla projekt måste passa ihop med varandra och dessutom med miljön omkring dem. När man renoverar bostäder eller bygger nya bostäder måste regioner och kommuner beakta frågor som utformning, för att både "bygga bort" brottslighet och skapa områden som präglas av hög kvalitet, hållbar utveckling och bibehållet kulturarv, vid sidan av de behov och ambitioner som finns i lokalsamhällena och de generella konsekvenserna för sammanhållningen.

1.9 Uppskattningen av ett områdes historia och kulturarv kan vara en nyckelfaktor för att locka investerare och boende. Att använda ett rikt industriellt arv eller gammal stadsbebyggelse i stället för att maskera det kan utgöra en drivkraft för återhämtning och förändring, och leda till att man skapar områden med en stark identitet där folk vill bo, områden som de kan känna stolthet över. Beslut om vad man skall behålla, rusta upp eller riva bör alltså inte fattas innan de fysiska, miljömässiga, sociala och ekonomiska faktorerna har beaktats.

1.10 Företag inom den sociala ekonomin, inbegripet organisationer för boende, spelar i vissa länder en viktig roll för förnyelsen av bostadsbeståndet. De tillhandahåller stabilitet och tar itu med frågor som rör integration och tillgänglighet i förorterna. De ger också stöd till områden som är utsatta för påfrestningar. Organisationer och sammanslutningar för socialt boende är flexibla och har ett direkt förhållande till områdena, och de kan därför tillhandahålla lösningar på problemen som är anpassade till invånarnas behov. De skapar också sysselsättning och de kan locka till sig offentligt och privat stöd till projektet. (se bilagan, exempel 1 och 2).

1.11 Klimatförändringarna är en källa till ökad oro för myndigheterna, och därför är en energieffektiv utformning av bostäderna med uppvärmning till ett överkomligt pris, och därmed en minskning av problemet med att människor inte har råd med bränsle, av största vikt vid utformningen av framtidens boende. Det är emellertid också viktigt att ta itu med isoleringen i äldre byggnader, något som både kan ge sysselsättning och bidra till energibesparingar. En bidragande faktor i många områden som inte är eftertraktade är den dåliga kvaliteten på byggnaderna, bl.a. bostäderna. När bostadsinfrastrukturerna skall byggas måste planerarna redan från början välja miljömässigt hållbara alternativ. Anläggningar för geotermisk uppvärmning av vatten är inte bara energieffektiva utan minskar också uppvärmningskostnaderna. Att undvika att slösa energi är av stor vikt om EU skall kunna uppnå Kyoto-protokollets mål. Denna fråga bör beaktas i samband med stadsförnyelse och bostadsbyggande, särskilt inom ramen för EU:s direktiv om byggnaders energiprestanda.

1.12 Utformningen av bostäderna i ett område måste också ta hänsyn till hur utrymmet mellan byggnaderna kommer att användas och hur dessa offentliga utrymmen kommer att påverka samspelet mellan människor. Exempelvis måste man se till att anlägga vägar anpassade för människor och undvika att de ses enbart som genomfartsvägar för bilar. Bostadsområden där bilen ses som sekundär i förhållande till fotgängarnas och de boendes behov är ett exempel på rumslig samverkan. Arbetsmarknadsåtgärder och trädgårdsutbildning kan förläggas till sådana områden för att ge området ett annat utseende och öka välbefinnandet hos de boende, och dessutom omvandla underutnyttjad mark till mer produktiva grönområden.

1.13 Redan planeringen av ett område kan uppmuntra folk att anamma en mer hållbar och hälsosam livsstil – man kan till exempel se till att tjänster och anläggningar finns på gångavstånd från bostadshusen, exempelvis återvinningsstationer, parker och lekplatser, och att det finns god tillgång till kollektivtrafik.

1.14 I detta sammanhang är det ytterst viktigt att redan från början av ett uppdragsprojekt informera och involvera allmänheten för att aktivt inkludera medborgarna i förnyelseprocessen och låta den fysiska förnyelsen i ett kvarter åtföljas av en pånyttfödd anda av gemenskap, integration och social sammanhållning. Saneringsåtgärder måste i första hand vara till nytta för de boende och får inte leda till att boende som är socialt svagare trängs undan.

1.15 Att utbilda lokalbefolkningen i de färdigheter som krävs för att förbättra bostadsområdena, utveckla grönområden och förbättra energieffektiviteten kan innebära att man både löser arbetslöshetsfrågan och minskar missnöjet i nedgångna områden (se bilagan, exempel 5).

1.16 I offentlig-privata partnerskap ligger ofta fokus på offentliga infrastrukturprojekt som transporter, avfallshandling och försörjning. Värde av offentlig-privata partnerskap i samband med stadsförnyelse erkänns visserligen av några organisationer, men kapaciteten skulle kunna utnyttjas ytterligare. En förutsättning för en utveckling i denna riktning är ett klargörande av gemenskapens rättsliga ram för offentlig-privata partnerskap, ty i nuläget föreligger fortfarande viss osäkerhet när det gäller definitionen av "in-house", klassificeringen av viss blandad verksamhet för sociala bostadsprojekt som offentlig-privata partnerskap och klassificeringen av vissa organisationer som handhar socialbostäder som institutionella offentlig-privata partnerskap.

1.17 I hela Europa utgör frågan om stadsförnyelse i skiftande utsträckning en stor utmaning för städernas myndigheter, och frågan kräver stora investeringar, med avseende på både finansiering, kreativitet och förvaltning. Många städer kan inte längre klara finansieringen själva, vilket kan bero på bristande budgetmedel, begränsad tillgång på yrkesmässig kompetens eller helt enkelt de alltför stora riskerna eller helt enkelt de rättsliga begränsningarna (begränsade möjligheter att ta lån).

1.18 Här kan de offentlig-privata partnerskapen bidra, inte bara med ytterligare kapital, utan också genom att finna de bästa lösningarna för att parterna skall kunna ta sig ur sina traditionella roller som aktörer. De privata parternas kompletterande färdigheter kan innebära bättre projektförvaltning och organisatorisk enkelhet. Områdesorganisationer som är mer flexibla än formella kommunala strukturer, ligger nära informella nätverk och företräder långsiktiga intressen i lokalsamhället, kan bidra med effektivitet och säkerställa allmänhetens acceptans och stöd. Projekten kan därför färdigställas snabbare och med större långsiktig hållbarhet.

1.19 Det finns emellertid en risk för att den privata finansieringen kan leda till en konstgjord prisinflation på bostadsmarknaden. Detta kan få många negativa effekter. I vissa områden kan folk upptäcka att de inte längre har råd att äga sitt hem, och vissa kan tvingas flytta iväg från sitt lokalområde, sin släkt och sina stödjande nätverk. Här kan de sociala bostadsföretagen spela en viktig roll. Subventionerade bostäder kan minska konsekvenserna av sådan inflation, ett system för andelsägande kan införas och möjligheter att låna till låga kostnader kan göras tillgängliga. Därigenom kan de som redan bor i området stanna kvar, nya boende kan lockas till områden som är utsatta för påfrestningar, och den lokala ekonomin kan få ekonomisk stimulans.

2. Bostadsfrågans sociala dimension

Allmänna åtgärder för att främja tillgången till bostäder

2.1 För att öka allmänhetens tillgång till bostäder måste satsningar göras på att skaffa ett tillräckligt utbud av hyresbostäder, och man måste uppmuntra och hjälpa människor att själva äga sina hem och hjälpa dem att hålla husen i skick. Detta stöd kan ges i form av minskade administrativa kostnader, fortsatt låg ränta och skatteincitament för vissa grupper samt särskilda lösningar avseende banklån. Incitament i form av ekonomiskt stöd till underhåll av fasader och gröna ytor framför byggnader kan också bidra till att utveckla bostadsstandarden. (se bilagan, exempel 4, 5 och 6).

Åtgärder för särskilda befolkningsgrupper

2.2 Integrerade områden som omfattar befolkningsgrupper med olika social, rasmässig och religiös tillhörighet kan ofta byggas genom att man tar hänsyn till de olika behov och ambitioner vad avser boendet som finns i olika delar av området. Detta kan ske i form av möjligheter till blandat innehav, inklusive andelsägande, och bostäder av olika storlekar, avsedda för allt från storfamiljer till ensamboende. Markvärdet kan användas som verktyg för att skapa sådana lågkostnadsalternativ om kommunen är villig att använda sitt markinnehav i det syftet. Olika religiösa gruppers behov, exempelvis krav på rinnande vatten för rituell tvättning, bör också beaktas när nya bostäder byggs eller vid tilldelning av bostäder. Specialanpassade långtidsbostäder kan också vara viktiga för funktionshindrade och äldre arbetstagare.

2.3 Människors val av bostad kan bidra till en koncentration av personer med en viss etnisk bakgrund i särskilda områden. Detta är inget problem i sig, och det finns många exempel på

framgångsrika områden med stor andel invånare från en och samma etniska grupp. I vissa områden finns emellertid olyckligtvis en koncentration av färgade och en mängd olika etniska minoriteter i privata bostäder av låg kvalitet och fattiga vita i subventionerade bostäder. En brist på samverkan, som delvis kan bero på den fysiska segregationen, kan leda till rädsla och misstro, som tenderar att öka eftersom segregerat boende oftast innebär segregation även vad avser skola och fritid.

2.4 Det mönster av ekonomisk och social underprivilegiering som präglar många minoritetsområden eller nedslitna områden innebär att många vanliga strategier och program för stadsförnyelse syftar till att hantera dessa problem som en del i ett stort åtgärds paket. Bostadsåtgärder måste spela en viktig roll i dessa program och bör också finnas med i den bredare diskussionen om vilka konsekvenser åtgärderna och investeringarna får när det gäller att göra förnyelsen framgångsrik.

2.5 Det är viktigt att bostadsområdena återspeglar den kultur som företräds av de grupper som bor där. Lokala riktmärken som kulturcentrum, religiösa samlingsplatser, lokala marknader eller specialbutiker är viktiga när det gäller att bygga upp ett område. Organisationer som Habitat for Humanity kan tillhandahålla idéer för skapandet av nya bostäder som är öppna för alla (särskilt för sådana som av religiösa skäl inte kan ta lån eller pantsätta bostaden) genom andra, icke-traditionella sätt att möjliggöra eget ägande.

2.6 Den demografiska förändringen och arbetstagarnas rörlighet inom EU är två faktorer som påverkar behov och efterfrågan i fråga om bostäder. I vissa städer och regioner har byggnader övergivits eftersom invånarna har flyttat för att försöka finna arbete i andra regioner, vilket i sin tur har medfört minskad befolkning. I många medlemsstater står man inför nya problem, exempelvis äldre föräldrar som bildar familj senare i livet och därmed får färre barn, och äldre som lever längre, vilket medför en ökad efterfrågan på bostäder för en person. Regionerna måste vara medvetna om såväl de demografiska förändringarna som följderna av invandring och migrerande arbetstagare och anpassa sina bostadsstrategier därefter.

3. Regionkommitténs rekommendationer

3.1 Regionkommittén rekommenderar Europaparlamentet att fortsätta den debatt som har inletts genom ett betänkande på eget initiativ⁽¹⁾ och infoga förslaget till en europeisk stadga för boende som antagits av Urban and Housing Intergroup i rapporten, eftersom EU inte kan fortsätta att blunda för medborgarnas oro när det gäller bostäder, som är en viktig beståndsdel i dagordningen för tillväxt och produktivitet.

⁽¹⁾ Europaparlamentets förslag till betänkande om "Housing and regional policy" (2006/2108 (INI) (föredragande: Alfonso Andria (IT-ALDE)).

3.2 Kommittén anser att man bör erkänna den roll som bostadspolitiken spelar när det gäller att stödja social och ekonomisk tillväxt. Anständigt boende i hållbara områden med en omgivande miljö av hög kvalitet – det är så folk vill bo. Att locka till sig människor innebär också att man lockar till sig investeringar och uppmuntrar hållbar ekonomisk tillväxt.

3.3 Kommittén rekommenderar att Jessica-instrumentet används i bostadspolitiken i de nya medlemsstaterna som ett verktyg som kan komplettera andra ERUF-initiativ för stadsförnyelse och stadsutveckling. I detta avseende rekommenderar ReK att bostadsfrågan integreras i strategier för hållbar stadsutveckling som kan finansieras genom Jessica. Användningen av finansieringstekniska planer kan bidra till genomförandet av en effektiv bostadspolitik, i synnerhet mikrokrediter för förnyelse och upprustning av bostäder som kan finansieras genom Jeremie-initiativet.

3.4 De nya medlemsstaterna bör öka de lokala myndigheternas ekonomiska resurser så att problemen med hållbar stadsutveckling och bostadsfrågan kan hanteras effektivt, utveckla nationella bostadsstrategier (program) för att stödja byggandet av kommunala och subventionerade bostäder samt avsätta medel för investeringar i infrastruktur.

3.5 Prioritet bör ges åt upprustning av nedgångna områden och användning av redan bebyggd mark för att bevara mer kompakta städer och förhindra att städerna breder ut sig okontrollerat och växer samman med landsbygdskommuner.

3.6 Regionkommittén föreslår att allmänheten får medverka i projekt för stadsförnyelse, särskilt när det gäller upprustning av nergångna områden där man måste återskapa en känsla av samhörighet och kontakter och band mellan de boende. I samband med detta bör tidigare erfarenheter från EU-stödda projekt (t.ex. EU-projektet Poseidon inom Interreg III C) beaktas och göras tillgängliga för medlemsstaterna.

3.7 ReK rekommenderar att alla medlemsstater ser över utbildningens roll för byggandet av hållbara områden. Att utbilda lokalbefolkningen i de färdigheter som krävs för att förbättra bostadsområdena, utveckla grönområden och förbättra energieffektiviteten kan lösa problem i nedgångna områden och ge nya arbetstillfällen.

3.8 ReK instämmer i slutsatserna från rådets informella möte i Bristol om hållbara samhällen att det är nödvändigt att öka kompetensen och grundkunskaperna hos stadsplanerarna. Mot den bakgrunden uppmanar kommittén kommissionen att vidta ytterligare åtgärder, i synnerhet i fråga om samarbete och överföring av goda metoder. Dessutom vill kommittén se att det upprättas ett europeiskt nätverk för insamling och spridning av

goda metoder på området för intelligent energi inom boendet och i fråga om utbildning i energieffektivitet för de boende.

3.9 Kommittén rekommenderar en översyn av EU:s direktiv om byggnaders energiprestanda och noggrann kontroll av genomförandet i medlemsstaterna. Energieffektivitet i bostäder kan också främjas genom EU-program som "Intelligent energi för Europa" eller Concerto-initiativet (sjunde ramprogrammet) under perioden 2007-2013.

3.10 Kommittén rekommenderar att man först och främst koncentrerar sig på att informera medborgarna om hur de kan spara energi. Det energibehov som ändå kvarstår bör tillgodoses genom prioritering av förnybara energikällor. I detta sammanhang rekommenderar kommittén att ytterligare medel anslås för forskning och information på detta område.

3.11 Kommittén anser att bostadsfrågan bör betraktas som en viktig beståndsdel i EU:s stadspolitik med tanke på det informella rådsmöte i Leipzig med ministrar som ansvarar för stadsplanering som äger rum i maj 2007.

3.12 Det krävs en holistisk syn på planeringen för att optimera de fysiska kopplingarna mellan landskap och byggnader, hem, arbetstillfällen och lokala tjänster. Därvid måste man, genom åtgärder på lokal, regional och nationell nivå, säkerställa att den mark som är nödvändig för framför allt subventionerat boende ställs till förfogande och att den också används ändamålsenligt.

3.13 Boendet måste också kopplas till tillhandahållandet av offentliga tjänster och till skapandet av den infrastruktur som krävs för att offentliga tjänster skall kunna tillhandahållas när det byggs nya bostäder, och man måste se till att befolkningsnivåerna är optimala för att kunna upprätthålla de nödvändigaste tjänsterna.

3.14 Den roll som organisationer och sammanslutningar för socialt boende har bör erkännas, eftersom de är flexibla och har ett direkt förhållande till områdena, och de kan därför tillhandahålla lösningar på problemen som är anpassade till invånarnas behov.

3.15 Kommittén anser att man bör beakta bostadsfrågans roll mot bakgrund av de demografiska förändringarna och integreringen av invandrare i EU:s invandringspolitik, och i samband med det erkänna den speciella roll som regionala och lokala myndigheter kan spela på området.

3.16 Den arbetsgrupp för stadsplanering med deltagare från olika generaldirektorat som kommissionen nyss inrättat bör betrakta bostadsfrågan som en viktig del i stadsplaneringen.

3.17 Kommittén ställer sig bakom den erkänsla som kommissionen i sitt meddelande om sociala tjänster av allmänt intresse ger åt subventionerat boende, när det gäller att uppnå målen i fördraget beträffande förstärkt social sammanhållning och grundläggande rättigheter.

3.18 ReK uppmanar medlemsstaterna att göra de administrativa förfarandena för ny- och ombyggnad av bostäder enklare och öppnare.

3.19 Regionkommittén rekommenderar att nätverket Urbact och det nya initiativet "Regioner för ekonomisk förändring" skall

användas för utbyte av sakkunskap och praxis mellan EU:s städer och regioner.

3.20 Slutligen bör EU:s direktiv om energieffektivitet också omfatta upprustning och renovering av befintliga bostadsbestånd som ett prioriterat åtgärdsområde. Målet bör vara att hindra nybyggnation på ny mark innan man har utnyttjat hela det befintliga bostadsbeståndet för att undvika att i onödan ytterligare belasta naturen.

Bryssel den 14 februari 2007.

Regionkommitténs

Ordförande

Michel DELEBARRE

BILAGA

EXEMPEL PÅ BOSTADSPROJEKT

Samråd i områdena

Exempel 1: Include Neighbourhood Regeneration är ett partnerskap mellan en bostadsförening (CDS) och myndigheten Liverpool City Council som sysslar med förvaltning av bostadsområden. Båda parter placerar personal i företaget, och de som bor i området som förvaltas håller regelbundna sammanträden med partnerskapet för att de boende skall höras i alla frågor som berör deras område. Att de boende engageras i beslut som rör området där de bor medför större ansvarstagande hos de boende, ökad stolthet över området och hållbar stadsförnyelse.

Exempel 2: Ytterligare ett exempel på samråd är Anfield Regeneration Project i Liverpool, där cirka 19 000 hushåll (offentligt och privat ägande blandat med subventionerade bostäder) har rådfrågats i samband med förnyelsen av området. Detta är ett exempel på hur nybyggnation och upprustning av bostäder kan stimulera privata investeringar i ett nedgående innerstadsområde. Genom strukturfonderna finansieras utbildning och miljöförbättringar som kommer att locka till sig investeringar på 20 miljoner euro från den offentliga sektorn och 300 miljoner euro från den privata sektorn.

Innovativa arbetssätt för att förnya bostadsmarknaden

Exempel 3: Merseyside är en föregångare när det gäller nya arbetssätt inom bostadspolitiken, något som ger en central placering i fråga om regional förnyelse, som är en del i regeringens nya initiativ för en förnyad bostadsmarknad.

Merseyside är ett av nio "Pathfinder Areas" (pionjärområden) i Storbritannien och kan nu möta utmaningarna i samband med förnyelsen av bostadsmarknaden genom finansiering från den nationella fonden för förnyelse av bostadsmarknaden, till vilken har anslagits 720 miljoner brittiska pund för de kommande tre åren. Därefter kommer finansieringen att fastställas i samband med regeringens budgetöversyner.

Merseyside Pathfinder, New Heartlands, är ett partnerskap med tre av Merseysides lokala myndigheter i spetsen – Liverpool, Sefton och Wirral, tillsammans med lokala strategiska partnerskap, North West Development Agency och English Partnerships. Det omfattar 130 000 fastigheter i några av Merseysides mest missgynnade områden.

Exempel 4: Det finns ett system i Liverpool, där man uppmuntrar folk som kommer för att studera i staden att också stanna där och arbeta och skaffa sig rötter genom att underlätta tillgången till bostadsmarknaden (New Heartlands). Liknande system finns för andra typer av yngre arbetstagare och familjer. För äldre boende finns det också ett system med godkända "fixare" som utför mindre reparationer i husen gratis för personer med låg inkomst, i synnerhet äldre.

Exempel 5: Ett annat exempel värt att nämna är projektet Prosopsi/Facades i Aten, som syftar till att uppmuntra lägenhetsinnehavare att renovera och upprusta fasaderna med hjälp av långfristiga lån med stöd från kommunen. Projektet har stärkt samhörigheten och höjt livskvaliteten i området. Initiativet, som ursprungligen lanserades i samband med Olympiska spelen i Aten 2004, har förlängts och regeringen stöder nu liknande projekt över hela landet.

Exempel 6: De italienska bygg-själv-projekten är också intressanta. De går ut på att kommunen låter familjer med låga inkomster eller medelinkomster, varav hälften är invandrare eller av annat etniskt ursprung, disponera en tomt för att där själva bygga sina egna hus med hjälp av banklån till låg ränta. På så vis blir de ägare till sina hus genom låga månatliga amorteringar på lånet.

Exempel 7: Bostadsprojekt för integration i Wien: Omkring 30 % av Wiens invånare har invandrarbakgrund (första eller andra generationen från framför allt tidigare Jugoslavien och från Turkiet). Inom ramen för det sociala bostadsbyggandet i Wien – med omkring 6 000 nya bostäder per år – genomförs sedan några år tillbaka också så kallade integrationsprojekt. Det är i regel allmännyttiga byggherrar som låter uppföra hus inom ramen för dessa projekt, och villkoret för att stöd skall beviljas är att minst hälften av de nybyggda bostäderna skall tilldelas invandrare. Utvärderingar av sådana projekt har visat stor tillfredsställelse vad gäller bostadsförhållanden, såväl bland infödda österriktare som bland invandrare. Därför utgör integrationsprojekt ett viktigt bidrag till arbetet med att uppnå en socialt och etniskt blandad invånarstruktur och till att förhindra konflikter.

Integrerat arbetssätt och regionala initiativ

Exempel 8: Bostadsområden i kris i Katalonien: Detta program medfinansieras av ERUF, Kataloniens regionala regering och berörda lokala myndigheter. Syftet med programmet är att ta itu med strukturproblem i vissa nedgångna bostadsområden i regionen, huvudsakligen i gamla stadskärnor, gamla bostadsområden och marginaldistrikt som inte omfattas av stadsplanering. De problem man arbetar med är brister i stadsplaneringen, svag ekonomisk och kommersiell infrastruktur samt sociala problem (äldrande, låga inkomstnivåer, låg utbildning, nedgång i invånarantalet samt stor koncentration av grupper med särskilda behov).

För att lösa problemen har man använt en fond för att renovera dessa distrikt helt och hållet samtidigt som man främjar samarbete mellan berörda myndigheter. Ett integrerat arbetssätt har använts, med kompletterande åtgärder i fråga om offentliga utrymmen och grönområden, renovering av gemensamma delar av byggnader, tillhandahållande av gemenskapstrymmen, främjande av IT, jämställdhet och förbättrad tillgänglighet och miljö i området.

Projektet pågår 2004-2007, och när perioden är slut förväntas 60 distrikt ha utnyttjat stödet, med totala investeringar på 800 miljoner euro.

Kompetens och bostadsförnyelse

Liverpool, Bryssel och Harlem i USA är exempel på mycket framgångsrika sådana projekt som har skapat möjligheter till fort- och vidareutbildning för lågutbildade samt nya arbetstillfällen, vilket i sin tur har bidragit till att återskapa de lokala ekonomierna. Liverpool Housing Action Trust är ett exempel på en sådan modell.

Exempel 9: "Sund stadsförnyelse" i Wien: I Wien renoveras och förbättras årligen omkring 10 000 bostäder med hjälp av omfattande offentligt stöd. Vid de så kallade sockelrenoveringarna höjer man standarden i bostäder (t.ex. genom inrättande av badrum och anslutning till fjärrvärmenätet). Stor vikt läggs vid de boendes (för det mesta hyresgäster) medbestämmande. Målet är att på ett grundläggande sätt förbättra standarden i såväl privata som offentliga bostäder utan att "jaga bort" människorna som bor i dessa bostäder, som ofta är socialt svaga. Saneringsprogrammet för bostadshus i Wien har pågått i nästan 30 år och är det största europeiska projektet i sitt slag. Projektet har två gånger belönats med utmärkelsen *UN-Habitat Best Practice Award*.

Exempel 10: Att bygga hus kräver särskilda kunskaper på hög nivå. I Merseyside i nordvästra England finansierades ett projekt inom ramen för dess mål 1-program 2000-2006, där strukturfonderna har använts för att bidra till att utveckla den kompetens som krävs för att bygga hus i samhället. Merseyside Construction Initiative fick EU-finansiering för att utbilda tidigare arbetslösa personer på platsen till byggare, något som har hjälpt staden att fylla behovet av arbetskraft. I vissa fall har dessa personer arbetat med att bygga bostäder i sitt eget bostadsområde.

Inom ramen för ett antal initiativ för att slussa in folk på arbetsmarknaden har man gett långtidsarbetslösa tillfälle till utbildning genom arbete, och därigenom fått ner arbetslösheten. Ett sådant initiativ är The Green Apprentices i Knowsley. Delvis finansierat genom strukturfonderna erbjuder det ungdom på platsen en möjlighet att arbeta i sitt eget område i ett program baserat på olika steg som kan leda till ett komplett lärlingskap och kvalifikationer.

Nationella initiativ

Exempel 11: Det brittiska initiativet för anständiga bostäder (Decent Homes Initiative) syftar till att fram till 2010 se till att alla subventionerade bostäder är anständiga, vilket innebär att bostaden ska vara uppvärmd, isolerad och modernt utrustad. De flesta förbättringar görs i missgynnade områden och syftar också till att öka andelen privata bostäder i anständigt skick för utsatta grupper.

Sedan 2001 har antalet otillfredsställande bostäder inom den subventionerade sektorn minskat med mer än 50 %. Målet är emellertid att alla statligt subventionerade bostäder och alla bostadsföreningars bostäder skall vara i anständigt skick senast 2010. Syftet är också att förbättra villkoren för utsatta hushåll i privatägda bostäder, i synnerhet de hushåll där det finns barn.

Hållbar stadsplanering och energieffektivitet

Exempel 12: Efter andra världskriget behövde Warszawa (Polen) bygga upp sina bostäder fort för att täcka den växande befolkningens behov. Bostadsområdet Natolin-Wyżyny är ett exempel på de bostadsområden som då byggdes. Det kännetecknas av höghus i monotona mönster och stora öppna platser. Området började byggas om och privatiseras 1994. Man tilläggsisolerade fasaderna, moderniserade uppvärmning och avlopp och satte in separata mätare för varje hushåll. Staten sköt till motsvarande 920 000 ecu för tilläggsisoleringen. 1998 hade 60 % av lägenheterna privatiserats och 90 % av bostäderna renoverats eller byggts om. Funktionsintegreringen hade förbättrats för att skapa hållbara samhällen i stället för de tidigare strikt bostadsinriktade husen praktiskt taget utan service i form av affärer osv. Man byggde också många nya lokaler till affärer och kontor. Ombyggnaden har skapat ett hållbart, attraktivt och energieffektivt samhälle. (källa: Europeiska kommissionen).

Exempel 13: Termisk sanering (Thewosan) av bostadshus i Wien: För att i betydande grad reducera energiförbrukningen i framför allt bostäder från 60-, 70- och 80-talen, och därmed bidra till Kyoto-målen, stöder Wien åtgärder för Thewosan-sanering (Thewosan = *Thermisch-energetische Wohnhaussanierung*) av bostadshus. Hittills har runt 50 000 bostäder Thewosan-sanerats, vilket har lett till att uppvärmningsbehovet i regel har reducerats med mer än 50 %. Saneringen är mycket populär bland de boende eftersom kostnaderna, tack vare stödet, är relativt låga och saneringen resulterar i betydligt lägre uppvärmningskostnader. Thewosan-åtgärder kan stödjas i både offentliga och privata bostadshus.

Yttrande från Regionkommittén om "Unionens framtida havspolitik"

(2007/C 146/03)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén anser att det övergripande målet för unionens framtida havspolitik är att öka medvetenheten om och bevara de europeiska havens stora potential samt att utforma en aktiv havspolitik på ett sådant sätt att även framtida generationer kan ta del av de miljömässiga, ekonomiska, biologiska och kulturella rikedomar som haven erbjuder.
- Regionkommittén uppmanar kommissionen att lägga fram en maritim handlingsplan för EU som bland annat omfattar följande åtgärder:
  - Man bör upprätta en förteckning över exempel på existerande bästa praxis på nationell och regional och lokal nivå, särskilt vad gäller regionala ekonomiska kluster, forskningsnätverk, samarbete mellan den offentliga och privata sektorn, fysisk planering och goda förvaltningsformer, samt främja existerande exempel på bästa praxis och spridningen av dessa till andra regioner och enheter.
  - Man bör inrätta ett europeiskt maritimt forum där ett regelbundet, effektivt och resursbesparande utbyte av exempel på bästa lösningar på europeisk, nationell och regional och lokal nivå kan stödjas, och där kommissionen och Regionkommittén medverkar.
  - Användningen av de förnybara resurser som omnämns i grönboken bör stödjas, bland annat vindenergi genererad till havs och vågenergi, liksom ytterligare forskning och innovation på detta område.
  - Det bör i detalj utredas i vilken omfattning olika ekonomiska sektorer för närvarande bidrar till unionens konkurrenskraft och innovativa verksamhet, i synnerhet i ljuset av de mål och prioriteringar som fastställts i Lissabonagendan.
  - Det är viktigt att klargöra hur den tematiska havsmiljöstrategin och direktivet om en marin strategi skall införlivas i den framtida övergripande havspolitik.
  - Kommissionen bör undersöka möjligheten att se över EU:s finansieringssystem och införa ett enda förenklat system för alla eller de flesta maritima frågor i en europeisk kust- och öfond.

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

kommissionens meddelande från den 7 juni 2006 om "Unionens framtida havspolitik: En europeisk vision för oceanerna och haven" – KOM(2006) 275 slutlig,

kommissionens beslut av den 7 juni 2006 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i denna fråga,

presidiets beslut av den 25 april 2006 att ge utskottet för hållbar utveckling i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

artiklarna I-13 och I-14 i fördraget om upprättande av en konstitution för Europa ⁽¹⁾ där det finns hänvisningar till olika aspekter av den marina politiken,

kommissionens meddelande av den 26 januari 2005 "Strategiska mål 2005-2009" ⁽²⁾ där man hänvisar till att det finns ett "särskilt behov av att utforma en heltäckande sjöfartspolitik som syftar till att utveckla en blomstrande sjöfartsekonomi och den fullständiga potentialen hos sjöbaserad verksamhet på ett miljömässigt hållbart sätt",

Regionkommitténs yttrande på eget initiativ av den 12 oktober 2005 om "EU:s marina politik – en fråga om hållbar utveckling för de lokala och regionala myndigheterna" ⁽³⁾,

Regionkommitténs yttrande av den 26 april 2006 om Europaparlamentets och rådets direktiv om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (Direktiv om en marin strategi), KOM(2005) 505 slutlig – 2005/0211 (COD), och meddelandet från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om en temainriktad strategi för skydd och bevarande av den marina miljön, KOM(2005) 504 slutlig ⁽⁴⁾,

Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 30 maj 2002 om genomförandet av en integrerad förvaltning av kustområden i Europa ⁽⁵⁾,

avtalet om att genomföra bestämmelserna i Förenta nationernas havsrättskonvention av den 10 december 1982,

Regionkommitténs utkast till yttrande (CdR 258/2006 rév. 1) som antogs den 27 november 2006 av utskottet för hållbar utveckling (föredragande: Uwe Döring, minister med ansvar för rättsliga frågor, sysselsättning och EU-frågor i Schleswig-Holstein (DE-PSE)),

och av följande skäl:

1. Oceanerna och haven är en viktig grundval för livet på jorden. De upprätthåller en stor biologisk mångfald, bidrar till regleringen av klimatet, tillhandahåller viktiga resurser såsom livsmedel (fisk, alger, skaldjur etc.), energi och mineraler och fungerar som en viktig transportled, särskilt för den interkontinentala handeln.
2. Europa är en sjöfartsidkande kontinent och behöver en integrerad havspolitik i överensstämmelse med ingressen till Förenta nationernas havsrättskonvention, där man bland annat har slagit fast att alla frågor som rör havsrätten skall lösas i en anda av ömsesidig förståelse och ömsesidigt samarbete och att problemen med havsarealerna hänger nära samman och måste analyseras i sin helhet på ett sådant sätt att de internationella transportererna underlättas och att man främjar en balanserad och effektiv användning av resurserna samt skyddar de levande varelserna i havet och havsmiljön i stort.
3. En välfungerande havspolitik för EU bör ta hänsyn till de komplexa och ofta mycket varierande omständigheterna i olika delar av Europa. Särskild hänsyn bör tas till frågan om mångfald i naturen och tillgången till resurser samt nivån på resursutnyttjandet, dess hållbarhet och växelverkan mellan resursutnyttjande och mångfald.
4. Haven och oceanerna har i sig ett värde för mänskligheten, varför hållbart utnyttjande av haven och skyddet av havsmiljön är målsättningar som Europeiska unionen aktivt måste verka för att uppnå.

⁽¹⁾ EUT C 310, 16.12.2004, s. 1.

⁽²⁾ KOM(2005) 12 slutlig.

⁽³⁾ CdR 84/2005.

⁽⁴⁾ CdR 46/2006.

⁽⁵⁾ EGT L 148, 6.6.2002, s. 24.

5. De lokala och regionala myndigheterna i framför allt kustområdena har stor erfarenhet på området, varför det regionala och lokala intresset för utvecklingen av den framtida havspolitikerna är stort.

Yttrandet antogs enhälligt vid Regionkommitténs 68:e plenarsession den 13-14 februari 2007 (sammanträdet den 13 februari).

1. Regionkommitténs synpunkter

Allmänna synpunkter

1.1 Regionkommittén välkomnar grönboken, där man försöker ge en övergripande beskrivning av de viktigaste faktorerna när det gäller att upprätta en gemensam havspolitik.

1.2 ReK välkomnar också det övergripande tillvägagångssättet, där politiken för olika viktiga sektorer, såsom transport, industri, hamnar, fiske, energi, miljö och turism, integreras i en gemensam europeisk havspolitik.

1.3 ReK noterar kommissionens åsikt att detta övergripande angreppssätt måste avspeglas i en integrerad förvaltningsstrategi på europeisk, nationell, regional och lokal nivå.

1.4 Regionkommittén betonar att man inom de olika områdena för EU:s havspolitik bör beakta nödvändigheten av internationell samordning för att garantera att de åtgärder som vidtas för ett hållbart utnyttjande av haven och oceanerna och för att skydda miljön blir effektiva.

1.5 Kommittén stöder grönbokens krav på att de kriterier som fastställts i Lissabonagendan och i den temainriktade strategin för skydd och bevarande av den marina miljön måste beaktas i unionens framtida havspolitik.

1.6 Kommittén ser positivt på kommissionens omfattande och långvariga samrådsprocess som inkluderar alla berörda aktörer och medborgare, vars ståndpunkter bör tas i beaktande vid utformningen av unionens framtida havspolitik.

1.7 Regionkommittén håller med om att insamling och överskådlig spridning av information utgör en viktig förutsättning för att man skall kunna jämföra samman olika sektorsspecifika politiska strategier och intressen.

1.8 ReK står fast vid sitt erbjudande att fungera som en viktig partner i den pågående samrådsprocess som inleddes i och med grönboken, och framhåller nyttan av en långsiktig upplysningskampanj som även engagerar de lokala och regionala myndigheterna, och som därigenom säkerställer att de EU-medborgare som berörs mest direkt av en sådan ny politik inte endast förstår vad som föreslås utan också uppmuntras att föra fram sina ståndpunkter, idéer och farhågor.

1.9 Kommittén uppskattar att kommissionen fäster stor vikt vid den regionala dimensionens roll i förvaltningen av maritim verksamhet, och framhåller de lokala och regionala myndigheternas betydelse vid utformningen och genomförandet av unionens framtida havspolitik.

1.10 Regionkommittén anser att man måste ta vederbörlig hänsyn till lokala och regionala samt ekoregionala särdrag i större eller mindre europeiska havsområden som Östersjön, Svarta havet, Engelska kanalen, Medelhavet, Nordsjön och norra Atlanten. Det gäller också haven kring EU:s yttersta randområden: Atlanten längs den afrikanska kusten, Karibiska havet och Indiska oceanen, som öppnar för EU:s närvaro i hela världen.

1.11 Regionkommittén välkomnar kommissionens ståndpunkt beträffande de lokala och regionala myndigheternas roll vid genomförandet av de principer och mål som fastställs i den nya havspolitikerna, och bekräftar att man gärna deltar i utformningen av de framtida politiska prioriteringarna och regelbundet mottar information om utvecklingen beträffande denna politik.

Dags för ett nytt steg mot unionens framtida havspolitik

1.12 ReK betonar att det föreliggande utkastet till yttrande behandlar två grundläggande frågor som bör besvaras så fort som möjligt, nämligen "Hur kan en ny europeisk havspolitik genomföras?" och "Finns det ett mervärde i en framtida integrerad strategi jämfört med den nuvarande sektorsinriktade havspolitikerna?"

Genomförandet av unionens nya havspolitik

1.13 Regionkommittén står fast vid sin åsikt att det övergripande målet för unionens framtida havspolitik är att öka medvetenheten om och bevara de europeiska havens stora potential samt att utforma en aktiv havspolitik på ett sådant sätt att även framtida generationer kan ta del av de miljömässiga, ekonomiska, biologiska och kulturella rikedomar som haven erbjuder.

1.14 Kommittén är medveten om behovet av att samla in och grundligt analysera en tillräckligt stor mängd uppgifter samt säkerställa tillgången till information och därigenom göra det möjligt för beslutsfattare och berörda aktörer att fatta välgrundade beslut som bygger på de senaste vetenskapliga rönerna från spetsforskning inom marinbiologi, teknik och innovation.

1.15 Kommittén uppmuntrar ett deltagande bland lämpliga aktörer från olika berörda politikområden och välkomnar kommissionens satsning på att öka medvetenheten bland allmänheten om den maritima sektorn i allmänhet och denna politik i synnerhet.

1.16 Regionkommittén anser att genomförandet av en integrerad havspolitik för EU inte bör hindra parallella framsteg i fråga om enskilda åtgärder som avser vissa delar av den maritima verksamheten under förutsättning att åtgärderna genomförs på ett miljömässigt hållbart sätt.

1.17 Kommittén betonar att utformningen och genomförandet av EU:s havspolitik bör grunda sig på subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

1.18 ReK stöder förslaget om europeiska territoriella pakter och är förvissad om att dessa pakter gör det möjligt att på ett flexibelt och effektivt sätt samt på frivillig basis förverkliga unionens viktigaste politiska mål och prioriteringar samt säkerställa en effektiv förvaltning av trepartsavtal och trepartsöverenskommelser i syfte att finna lösningar som avspeglar medborgarnas intressen, i enlighet med vad som ursprungligen föreslogs av Europeiska kommissionen.

1.19 Regionkommittén välkomnar utvecklingen av konkreta åtgärder för att nå de viktigaste målen i grönboken, såsom medborgarnas och samhällets välfärd, ett hållbart utnyttjande av de maritima resurserna, utvecklingen av god maritim förvaltning och ökad medvetenhet bland medborgarna om det europeiska maritima arvet, samtidigt som man bevarar den kulturella mångfalden på lokal och regional nivå.

1.20 Kommittén anser att en *maritim handlingsplan för EU* med ett antal konkreta riktlinjer inklusive en trestegsstrategi bör inrättas: För varje riktlinje bör man fastställa ett mål, en detaljerad beskrivning och ett förslag beträffande genomförandet. Det sistnämnda bör helst fastställas senast år 2008 medan förslagen beträffande de ekonomiska åtgärderna bör läggas fram senast år 2007.

2. Regionkommitténs rekommendationer

Regionkommittén uppmanar kommissionen att lägga fram en maritim handlingsplan för EU som omfattar följande åtgärder:

2.1 Regional sakkunskap för havspolitiken

2.1.1 Man bör upprätta en förteckning över exempel på existerande bästa praxis på nationell, regional och lokal nivå, särskilt vad gäller regionala ekonomiska kluster, forskningsnätverk, samarbete mellan den offentliga och privata sektorn, fysisk planering och goda förvaltningsformer, samt främja existerande exempel på bästa praxis och spridningen av dessa till andra regioner och enheter.

2.1.2 Man bör uppmantra och stödja regioner att utveckla sådana exempel på bästa praxis och därmed också europeiska centrum för maritim spetskunskap.

2.1.3 Kustregionernas och öregionernas roll som viktiga enheter för utformning, genomförande och utvärdering av politiken bör förstärkas.

2.1.4 Man bör inrätta ett europeiskt maritimt forum där ett regelbundet, effektivt och resursbesparande utbyte av exempel på bästa lösningar på europeisk, nationell och regional och lokal nivå kan stödjas, och där kommissionen och Regionkommittén medverkar.

2.1.5 Särskilda strategiska planer bör utvärderas och samordnas, i överensstämmelse med riktlinjerna i den temainriktade strategin för skydd och bevarande av den marina miljön där man förespråkar inrättandet av större marina regioner. Planerna bör föreslås av kommissionen och utarbetas av medlemsstaterna och omfatta de europeiska oceanerna, Nordostatlanten och Arktiska havet samt de delvis inneslutna större och mindre haven som Medelhavet, Östersjön, Nordsjön, Svarta havet och Engelska kanalen. Helsingforskonventionens verkställande organ HELCOM har redan inlett arbetet med en handlingsplan för Östersjön – ett ambitiöst och omfattande projekt som för den maritima strategin kan ses som ett pilotprojekt eller en studie. En sådan plan bör därför utarbetas i samarbete med denna instans.

2.1.6 Man bör stödja tematiska regionala nätverk vars syfte är att utveckla gemensamma projekt på områdena transport, förstärkning och förbättring av infrastrukturer, miljöskydd, samordning av fisket och handelssamarbete. Man bör även ta redan existerande fiskeråd i beaktande.

2.2 Solid databas och havsforskning

2.2.1 Man bör framför allt förbättra databaser på lokal och regional nivå med hjälp av GIS-relaterade system och inkludera geografiskt integrerade land- och havsbaserade uppgifter från satelliter, flygplan och bojar, såsom den lokala havsvattennivån, fartygs rörelser och klimatuppgifter, som leder fram till havsövervakningssystem.

2.2.2 Uppgifter om de ekonomiska och miljömässiga aspekterna av de enskilda marina resurserna och deras sociala inverkan bör samlas in och ett enhetligt europeiskt havsregister-system skapas.

2.2.3 Övervakning av fiskbestånden i gemenskapsvattnen och de migrerande arterna bör företas och en modell för insamling av uppgifter om utnyttjande av fiskbestånden bör införas genom främjande av ett telematknät för fiskmarknaden med anslutning till databanker.

2.2.4 Man bör beakta förslaget om att inrätta ett europeiskt marint övervaknings- och datanätverk (*European Marine Observation and Data Network – EMODN*), och framhålla att nätverket bör användas till att förena existerande och nya marina data, och därigenom möjliggöra långsiktig övervakning och en riskbedömning av hög kvalitet, i synnerhet med avseende på sådana frågor som sjöfartssäkerheten, utforskningen och utnyttjandet av naturresurserna samt skydd av den marina miljön och dess biologiska mångfald.

2.2.5 Det integrerade tillvägagångssättet bör beaktas i mycket större utsträckning i framtida forskningsprogram.

2.2.6 En närmare koppling mellan redan existerande europeiska forskningsinstitut bör stödjas, med sikte på ett nätverk av "europeiska havsforskningsinstitut" i syfte att ytterligare stimulera till sameuropeiska forskningsprojekt inom havsforskningen. Detta leder till hög kvalitet i den europeiska havsforskningen och ger denna en ledande ställning på området.

2.2.7 Forskningsfartyg och omfattande utrustning bör samlas i ett europeiskt nätverk för havsforskning för att göra mätsystemen enhetliga, öka kostnadseffektiviteten och förbättra kvaliteten. Detta förfarande bör stödjas genom gemensamma upphandlingsförfaranden som skulle kunna främjas via Europeiska investeringsbanken.

2.2.8 Användningen av de förnybara resurser som omnämns i grönboken bör stödjas, bland annat vindenergi genererad till havs och vågenergi, under förutsättning att de är förenliga med andra socioekonomiska och miljömässiga aktiviteter och intressen, liksom ytterligare forskning och innovation på detta område.

2.2.9 Man bör undersöka CO₂-lagring i uttömda marina olje- och gasfält.

2.2.10 Man bör öka ansträngningarna avseende utvecklingen av vetenskapliga och tekniska genombrott inom havsforskningen, såsom marin ("blå") bioteknik, styrningssystem för navigering och turistverksamheten, och därvid också gripa sig an nuvarande och eventuella framtida hot i synnerhet med avseende på klimatförändringar, minskande fiskbestånd, ohållbar turism och demografiska förändringsmönster för kustbefolkningen. Man bör följaktligen utarbeta och främja lättillgängliga incitament som främjar forskning och utveckling inom dylika områden.

2.2.11 Det bör utformas incitament som främjar forskning och utveckling beträffande hållbar fiskodling genom utarbetande av föreskrifter för uppfödning som producenterna måste rätta sig efter, med vetskap om att fisk utgör ett mycket viktigt baslivsmedel och att fiskodling är en mycket resursintensiv process.

2.2.12 Man bör intensifiera analysen av eventuella hot mot den europeiska havsmiljön, framför allt sådana som uppkommer på grund av klimatförändringarna och den därav följande höjningen av havsnivån. Övervakningen av den tektoniska aktiviteten under havsytan bör också intensifieras, och lämpliga motåtgärder bör fastställas.

2.2.13 Man bör uppmuntra till användning och utveckling av föreskrifter för fiskuppfödning för ekologiskt vattenbruk.

2.2.14 Man bör uppmuntra och främja forskning som syftar till att ta fram parametrar som kan bidra till att fastställa graden av miljömässig och samhällelig hållbarhet för all mänsklig aktivitet (fiske, vattenbruk, fritidssjöfart, turism och rekreation, transporter, energi, etc.) med anknytning till havet.

2.3 *Den europeiska spetsforskningen kring de maritima näringarnas ekonomi bör utvecklas ytterligare*

2.3.1 Det bör läggas fram en strategi för hur Europeiska unionen skall kunna behålla och utöka sina marknadsandelar inom den maritima ekonomins olika sektorer i den globala konkurrensen, samtidigt som hållbarhet, ekonomiska och tekniska faktorer beaktas.

2.3.2 Det bör i detalj utredas i vilken omfattning olika ekonomiska sektorer (t.ex. områdena energi, transport, turism, fiske, marin bioteknik och varvsindustrin) för närvarande bidrar till unionens konkurrenskraft och innovativa verksamhet, i synnerhet i ljuset av de mål och prioriteringar som fastställts i Lissabonagendan.

2.3.3 Man bör presentera vetenskapliga uppgifter om huruvida och i vilken omfattning dessa olika ekonomiska sektorer kommer att bidra till

- a. att öka EU:s konkurrenskraft i framtiden,
- b. att i framtiden skapa fler arbetstillfällen på den europeiska arbetsmarknaden,
- c. att utnyttja resurserna på ett effektivare sätt,
- d. ytterligare integration av dessa ekonomiska sektorer.

2.3.4 En fortsatt utveckling av kontakterna mellan forskning och näringsliv bör uppmuntras, framför allt maritima kluster. Genom att inrätta en maritim klusterkonferens för EU skulle man skapa ett idealiskt forum där forskare och näringslivet regelbundet kan mötas och interagera.

2.3.5 Transportsektorns roll inom ramen för den framtida havspolitikerna bör förstärkas, eftersom transporterna utgör en av de viktigaste övergripande maritima aktiviteterna.

2.3.6 Identifieringen av höghastighetsvattenvägar bör stödjas, och det bör noteras att detta ambitiösa projekt kommer att leda till att omfattningen av transporterna på de europeiska haven kommer att öka när projektet slutförs år 2010. Kommittén uppmanar kommissionen att ge medlemsstaterna incitament till att genomföra en mer aktiv kontroll av föroreningsläget på de större farlederna till havs. Det vore lämpligt att utnyttja den nya GMES-tekniken (*global övervakning för miljö och säkerhet*) för detta ändamål.

2.3.7 Insatserna för att färdigställa havsterminalerna bör förstärkas med utgångspunkt i terminaler som har en tydlig intermodal inriktning med tanke på att förverkligandet av vissa TEN-T-projekt som berör den maritima dimensionen släpar efter.

2.3.8 Öarnas hamninfrastrukturer och transportförbindelser bör förbättras och öarnas tillgång till de kontinentala marknaderna säkerställas. I detta sammanhang bör man specificera och vidta nödvändiga åtgärder för att inbegripa regionerna i de yttersta randområdena. Sjötransporterna av varor och människor till fastlandet och mellan öar måste också vara tillräckligt frekventa till en rimlig kostnad. Utvecklingen av sekundära nätverk måste påskyndas så att öarna, och särskilt regionerna i de yttersta randområdena, utan onödiga förseningar får fullt utbyggda förbindelser med höghastighetsvattenvägar.

2.3.9 Samarbetet med medlemsstaterna och havsregionerna för att förstärka, förbättra och bygga ut sjötransportlederna måste fortsätta, och man måste se till att vederbörlig hänsyn tas till sjötransportlederna som en del av de transeuropeiska nätverken.

2.3.10 Det bör utföras en studie om fördelarna och nackdelarna med att införa en gemensam europeisk flagga.

2.3.11 En förstärkning av de strategiska hamnarna bör utgöra en prioritering vid utvecklingen av den framtida havspolitik. Parallellt härmed bör man låta utföra en studie om de större hamnarnas förbindelser med övriga hamnar och en eventuell utlokalisering och decentralisering av vissa hamnaktiviteter till mindre centrum.

2.3.12 Man bör skapa ett nätverk av europeiska skolor för marina yrken för att förbättra utbildningen av sjöfolk och formalisera karriärmöjligheterna som ett verktyg för att säkerställa att unionen har en professionell och kvalificerad arbetsstyrka. Ett förslag om utbildning och livslångt lärande inom alla maritima sektorer, inte enbart sektorer med direkt koppling till sjöfart, bör läggas fram.

2.3.13 Det bör säkerställas att det finns ett regelverk inom hela EU som omfattar minimiregler avseende anställning och arbetsvillkor för att skydda arbetstagare inom sjöfarten mot missbruk och att regelverket verkligen tillämpas.

2.3.14 Det bör utvecklas nya ramar för upprättandet av en samordnad strategi för hur en hållbar maritim turism skall kunna skapas i EU särskilt med hänsyn till regionernas behov. Härvid bör man komma ihåg att den maritima turismen i hög grad bidrar till den maritima ekonomin och att den har en utmärkt tillväxtpotential, men att den också delvis bidrar till ökade föroreningar i kustområden, ett ohållbart utnyttjande av resurserna och slitage på den naturliga miljön i kustområden.

2.3.15 En ytterligare utveckling i EU av vindkraftsanläggningar till havs bör underlättas. Detta innebär att man bör främja projekt som syftar till att finna lösningar på problemen med flera olika ansvarsområden på nationell, regional och lokal nivå, särskilt i anslutning till kabledningar eller kombinerad användning, t.ex. vindturbiner och musselodling.

2.3.16 Det bör så fort som möjligt läggas fram ett förslag om utvecklingen av nya tekniska genombrott vad gäller andra förnybara havsrelaterade energikällor, såsom tidvatten och havsströmmar, där EU skulle kunna utveckla ett strategiskt ledarskap på global nivå.

2.3.17 Utvinningen av traditionella havsrelaterade energikällor, såsom olja och gas, bör regleras på basis av noggrant fastställda normer för miljösäkerhet och utvinningen bör övervakas effektivt.

2.3.18 Strategier för de åtgärder som krävs för att skydda kusterna bör utvecklas, utgående från de prognoser som gjorts beträffande den stigande havsnivån och förändrade väderleksförhållanden. Härvid bör redan existerande strategier, såsom den som fastställdes under Vadehavsförbundet, beaktas.

2.3.19 Regionkommittén anser att man måste verka för internationella avtal som syftar till att uppnå ett hållbart utnyttjande av de gemensamma fiskbestånden (migrerande arter).

2.3.20 Forskningsprojekt bör genomföras för utveckling av ankringssystem som kan förhindra att vattenväxten *posidonia oceanica* skövlas i särskilt värdefulla områden.

2.3.21 Man bör inrätta en offentlig struktur i kustområdena som bland annat omfattar miljöövervakning, gränsövervakning, sjöräddning, fiskeriövervakning, hälsovård och räddningstjänst för personer som arbetar till havs.

2.4 Att skydda den marina miljön för framtida generationer

2.4.1 Man måste visa hur miljön kan skyddas och återställas på ett effektivt sätt samt införa skyddskrav på en gemensam europeisk nivå och säkerställa ekosystemens och livsmiljöernas kvalitet i kustområden och till havs.

2.4.2 Det är viktigt att klargöra hur den tematiska havsmiljöstrategin och direktivet om en marin strategi skall införlivas i den framtida övergripande havspolitik och att ta hänsyn till Regionkommitténs förslag om ändrade tidsramar. För att bli så effektiva som möjligt bör dessa tidsramar samordnas med andra viktiga gemenskapsprogram, såsom projekt inom strukturfonderna och gemenskapens jordbruksfonder.

2.4.3 Man bör samordna och hjälpa de marina regionerna att hitta nya sätt att skydda miljön och i synnerhet att skyddsförklara transregionala och/eller transnationella havsområden, ta fram konkreta förslag om hur man skall uppnå en kraftig minskning av radioaktiva utsläpp, föroreningar från fartyg (särskilt gaser, avfall och barlastvatten; det sistnämnda kan bidra till introducering av främmande arter) och de skador som mänsklig aktivitet förorsakar på de livsmiljöer till havs som är av särskilt intresse och som nämns i habitatdirektivet. Man bör också stödja åtgärder för att bevara kvaliteten på ekosystemen och livsmiljöerna i kustområden och till havs samt ha i åtanke att ekonomisk näringsverksamhet kan ha en betydande påverkan på havsmiljöns tillstånd, framför allt genom utsläpp av näringsämnen i havet.

2.4.4 Det behövs en detaljerad beskrivning av var och hur miljövänlig teknik kan ersätta traditionell teknik, och även ekonomiska incitament och stödprogram som uppmuntrar och underlättar ett sådant tekniskifte.

2.4.5 Man bör öka trycket på och vidta rättsliga åtgärder mot dem som bryter mot lagar och normer, främst när det gäller illegal dumpning av avfall till havs, illegalt fiske och illegala transporter av människor och varor.

2.4.6 Det behövs säkrare sjöfartsleder och man bör därför undersöka möjligheten att införa lotsplikt för oljefartyg och andra fartyg med farligt gods samt allmän lotsplikt i smala sjöfartsleder.

2.4.7 Man bör stödja projekt för att anpassa eller förbättra hamnanläggningar för mottagning av oljeblandat vatten och främja tekniska innovationer vid transport och hantering av olja, även för att undvika introducering av invasiva främmande arter.

2.4.8 Man bör stödja och uppmuntra internationella avtal vars syfte är att bevara kommersiellt intressanta fiskbestånd av utpräglad migrerande arter, i och med att åtgärder som tillämpas enbart på gemenskapens flottor inte märkbart påverkar skyddet av bestånden.

2.4.9 Ett nätverk för europeiska marina skyddsområden och övervakning bör inrättas, framför allt mellan EU:s medlemsstater och grannländerna, för att främja utbyte av erfarenheter och välfungerande metoder på förvaltningsområdet.

2.4.10 Man bör stödja initiativ som syftar till att utforma regler för hantering av fartygens barlastvatten eftersom det kan ge spridning åt främmande arter som kan bidra till förlust av biologisk mångfald.

2.5 Finansiering och rättsinstrument

2.5.1 Man bör sammanställa en förteckning över befintliga finansieringsinstrument för havspolitiska åtgärder på EU-nivå – till exempel strukturfonderna, förordningen om Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, Europeiska fiskerifonden,

fonden för livslångt lärande och sjunde ramprogrammet för forskning och utveckling – och undersöka deras effektivitet i avsikt att bedöma om de behöver förenklas eller få ökad uppmärksamhet.

2.5.2 Det behövs ett kompendium med information om de projekt i den maritima sektorn som redan finansieras av kommissionen.

2.5.3 Det integrerade tillvägagångssättet bör beaktas i mycket större utsträckning i framtida finansieringsprogram (från 2014 och framåt).

2.5.4 Kommissionen bör undersöka möjligheten att se över EU:s finansieringssystem och införa ett enda förenklat system för alla eller de flesta maritima frågor i en europeisk kust- och öfond.

2.5.5 Regionkommittén anser att man bör ge ekonomiskt stöd till krisdrabbade områden med ett särskilt biologiskt, miljömässigt eller arkitektoniskt värde, där ekonomin är starkt beroende av maritim verksamhet.

2.5.6 Man bör också se över EU:s gällande lagstiftning ur en mer maritim synvinkel och ta itu med flaskhalsar och felande länkar i åtgärdernas integrationspotential samt överväga bättre reglering av befintlig lagstiftning.

2.5.7 Man bör utforma och tillämpa särskilda finansiella instrument på områden av högt miljömässigt och kulturellt värde som kännetecknas av ett småskaligt kustfiske som ibland kompletteras med småjordbruk, där befintliga finansiella instrument inte kan sättas in på grund av att de små företag som är verksamma i området inte uppfyller de ekonomiska och storleksmässiga kraven.

2.5.8 Man bör inrätta finansieringsinstrument riktade till kust- och öregionerna som skall bidra till att täcka kostnaderna för de åtgärder som dessa regioner i hela Europeiska unionens allmänna intresse genomför, nämligen kampen mot narkotikasmuggling, bekämpandet av människosmuggling och illegal invandring, åtgärder mot förorening av havet och kontroll av exklusiva ekonomiska zoner.

2.5.9 Man bör utöka det internationella samarbetet och säkerställa tillämpning av internationell rätt med utgångspunkt i UNCLOS.

2.6 Integration av maritima områden, inklusive öar, inlandsområden och unionens perifera områden och yttersta randområden

2.6.1 Kommissionen bör undersöka hur man på ett effektivt sätt kan utnyttja fysisk planering och en integrerad kustförvaltning, med särskild hänsyn tagen till öarnas situation, för att stödja integrationen av sektorspecifika åtgärder i områden som kan behövas för olika ändamål.

2.6.2 Man bör utforma ett kraftfullt geografiskt verktyg för den marina sektorn i likhet med det landbaserade geografiska informationssystemet Inspire.

2.6.3 Det är viktigt att snarast börja överväga behovet av att inrätta en europeisk kustbevakning och kartlägga de marina regionernas särskilda behov.

2.6.4 Man bör också undersöka hur man på ett bättre sätt kan utnyttja EU:s finansiella instrument (i) på kort sikt för att stödja de medlemsstater eller regioner som direkt påverkas av den ständigt växande vågen av illegal invandring och (ii) på längre sikt hjälpa tredje länder att uppnå en högre politisk och ekonomisk utvecklingsnivå och därmed dämpa deras medborgares vilja att ta sig in illegalt i EU. I detta sammanhang stöder ReK förslaget från Europaparlamentets budgetutskott att man skall inrätta en byrå på Malta med särskilt ansvar för frågor som rör illegal invandring och asylsökande tredjelandsmedborgare.

2.6.5 Förutom de nationella myndigheterna behöver lokala och regionala myndigheter ökat stöd för att ta emot nyanlända migranter på sitt eget territorium.

2.6.6 Man måste beakta inlandsdimensionen och växelverkan mellan inlandsområden, inre vattenvägar, kustområden och havet för att klargöra sambanderna mellan dessa områden.

2.6.7 Man bör vidareutveckla och tillämpa de strängaste normerna för sjöfartssäkerhet i europeiska farvatten för att undvika fartygsolyckor till havs, i kustområden och i hamnar.

2.6.8 Det behövs särskilda program och åtgärder för öar och unionens yttersta randområden på grund av deras speciella villkor och svårigheter, framför allt när det gäller verksamhet som

- a. bevarande av fiskeindustrin genom en hållbar förvaltning och exploatering av fiskbestånden, åtgärder för att rusta upp och modernisera öarnas fiskefartyg och främja småskaligt djuphavsfiske,
- b. utvidgning av turismekonomin genom att ta fram hållbara och högkvalitativa alternativ till "havsturismen" som kan

minska deras ekonomiers säsongsberoende, till exempel olika turismformer som bygger på kultur, båtliv, sociala ändamål och landsbygds miljön,

- c. kontroll av det miljötryck som är förknippat med dessa aktiviteter genom införande av miljöplaner för att skydda öarnas kustområden och vattenkvalitet samt förbättra deras avfallshantering.
- d. Öarna behöver också bättre kommunikationer och transportförbindelser med fastlandet.

2.6.9 Det krävs strategier på kort och medellång sikt för att begränsa det växande missbruket av Europas hav, inte minst när det gäller smuggling av människor till Europa.

2.6.10 Man bör undersöka nackdelarna för den ekonomiska aktiviteten till följd av havsregionernas perifera läge och utforma sjötransportåtgärder baserade på sammanhållning för att förbättra dessa regioners integration i Europa.

2.6.11 Man bör genomföra praktiska försök med integrerad kustförvaltning som kan ligga till grund för att bygga upp och främja organisatoriska strukturer och rutiner i en samordningsinsats mellan de olika förvaltningarna, samt uppmuntra lokalbefolkningens delaktighet i beslut som rör kustområden.

2.7 Allmänhetens medvetenhet och det maritima arvet

2.7.1 Planen bör som ett led i en pågående process innehålla ett förslag som syftar till att systematiskt öka allmänhetens kännedom om maritima frågor, däribland aspekter rörande den gemensamma marina traditionen, kulturen och identiteten i Europa.

2.7.2 Planen bör också innehålla ett förslag om hur den maritima dimensionen skulle kunna ingå i det europeiska året för interkulturell kommunikation 2008.

2.7.3 För att öka allmänhetens medvetenhet om dessa frågor bör man utforma en systematisk strategi för en modern havspolitik som är fast förankrad på gräsrotsnivå och praktiskt genomförbar.

Bryssel den 13 februari 2007.

Regionkommitténs

Ordförande

Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om Europeiska tekniska institutet

(2007/C 146/04)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén föreslår att bestämmelserna för Europeiska tekniska institutets (ETI) styrelse utformas på ett sätt som balanserar behovet av oberoende när det gäller ETI:s dagliga verksamhet och behovet för medlemsstaterna och EU:s institutioner att slå vakt om EU:s intressen, till exempel genom en översyn vart femte år av en särskild grupp med representanter för medlemsstaterna.
- ReK beklagar att förslaget inte anslår tillräckligt med nya resurser till forskningen. Regionkommittén yrkar på att resurser inte tas från gemenskapens nuvarande forskningsanslag, utan att man i stället försöker hitta alternativa finansieringskällor inom den privata sektorn och att dessa garanteras av tydliga bestämmelser. Kunskaps- och innovationsgrupperna bör uppmuntras att bli långsiktigt ekonomiskt bärkraftiga, och deras budget skall regelbundet ses över mot bakgrund av deras resultat.
- Regionkommittén föreslår att ETI inledningsvis inte utfärdar egna examensbevis, utan att man utformar en logotyp som sedan kan tilldelas av ett samarbetande universitet inom en kunskaps- och innovationsgrupp.
- ReK önskar att man vid urvalet av partnerskap skall beakta såväl dess kvalitet som visad potentiell kvalitet i fråga om utbildning, forskning och innovationer. Regionkommittén anmodar kommissionen att ange hur dessa två kriterier kommer att mätas.
- ETI bör instrueras att vid urvalet av kunskaps- och innovationsgrupper premiera ansökningar från partnerskap som har kontakter med strukturerade forskningsgrupper och engagerar regionala och lokala myndigheter. Små och medelstora företag bör uttryckligen omnämnas som potentiella partnerorganisationer.

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

Meddelande från kommissionen till Europeiska rådet – *Europeiska tekniska institutet: nästa steg mot inrättandet* (KOM(2006) 276 slutlig),

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska tekniska institutet (KOM(2006) 604 slutlig – 2006/0197 (COD)),

Europeiska kommissionens beslut av den 8 juni 2006 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende, i enlighet med artikel 265 i EG-fördraget,

presidiets beslut av den 25 april 2006 att ge utskottet för kultur, utbildning och forskning i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet – *Att förverkliga moderniseringsagendan för universiteten: utbildning, forskning och innovation* (KOM(2006) 208 slutlig),

Regionkommitténs yttrande om *Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om Europeiska gemenskapens sjunde ramprogram för verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration (2007-2013)* (KOM2005) 119 slutlig – 2005/0043 (COD) – 2005/0044 (CNS)), (CdR 155/2005 fin) ⁽¹⁾,

Regionkommitténs yttrande om *Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om upprättande av ett ramprogram för konkurrenskraft och innovation (2007-2013)* KOM(2005) 121 slutlig – 2005/0050 (COD), (CdR 150/2005 fin) ⁽²⁾,

Meddelande från kommissionen – *Att mobilisera Europas intellektuella resurser: skapa möjligheter för universiteten att lämna sitt fulla bidrag till Lissabonstrategin* (KOM(2005) 152 slutlig), (CdR 154/2005 fin) ⁽³⁾,

Meddelande från kommissionen till rådet – *Att genomföra det förnyade partnerskapet för tillväxt och sysselsättning – Ett europeiskt flaggskepp för kunskap: Europeiska tekniska institutet* (KOM(2006) 77 slutlig),

kommissionens meddelande inför Europeiska rådets vårmöte 2005: *Att arbeta tillsammans för tillväxt och sysselsättning: Nystart för Lissabonstrategin*, (KOM(2005) 24 slutlig),

Ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådets möten i Bryssel den 23-24 mars och den 15-16 juni 2006 om Europeiska tekniska institutet,

Det utkast till yttrande som antogs av utskottet för kultur, utbildning och forskning av den 28 september 2006 (CdR 273/2006 rév. 2), (föredragande: **Keith Walters**, ledamot av Cambridgeshire County Council (UK-PPE)),

och av följande skäl:

1. Kommissionens andra meddelande och förslaget till förordning om ett europeiskt tekniskt institut utgör ett klart steg framåt mot inrättandet av ett sådant institut.
2. Även om det inte är möjligt för alla forskningsinstitut i EU att medverka direkt i ETI, kommer allas strävan att via kunskaps- och innovationsgrupper bli en del av det att förbättra forskningsmiljön genom en förstärkning av kunskapstriangeln, som består av utbildning, forskning och innovation.
3. Förbättringen av kunskapstriangeln, och särskilt utvecklingen av starka partnerskap mellan näringsliv och forskning, kommer att innebära ett betydande bidrag till en starkt konkurrenskraft i EU.
4. En välavvägd regional utveckling kan främjas om ETI:s kunskaps- och innovationsgrupper, som skall ha sin tyngdpunkt i de bästa företagsanknutna teamen, samverkar med regionala och lokala organ för ekonomisk utveckling.

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 68:e plenarsession den 13-14 februari 2007 (sammanträdet den 13 februari).

⁽¹⁾ EUT C 115, 16.5.2006, s. 17.

⁽²⁾ EUT C 115, 16.5.2006, s. 20.

⁽³⁾ EUT C 81, 4.4.2006, s. 16.

1. Allmänna synpunkter

1.1 Regionkommittén välkomnar detta andra meddelande som ett positivt bidrag till debatten om inrättandet av ett europeiskt tekniskt institut (ETI) och som ett bidrag till att uppnå Lissabonmålen.

1.2 Regionkommittén välkomnar det balanserade tillvägagångssätt som kommissionen tillämpat under utarbetandet av förslaget till förordning, bl.a. att titeln "kunskapsgemenskap" ändrats till "kunskaps- och innovationsgrupper". Regionkommittén ställer sig även positiv till att de lokala och regionala förvaltningarna inkluderas som potentiella partnerskapsorganisationer för kunskaps- och innovationsgrupperna. Kommittén har dock en del invändningar mot vissa delar av förslaget.

1.3 ReK stöder både detta initiativ, som syftar till att stärka relationerna mellan kunskapstriangelns tre pelare, dvs. utbildning, forskning och innovation, och förslaget att utjämna den innovationsklyfta som finns i Europa.

1.4 Vi upprepar vår åsikt att det inte går att godtyckligt "kopiera" lyckade forsknings- och innovationsmodeller och att EU i stället borde försöka bygga vidare på framgångsrika modeller för bästa praxis när det gäller relationerna mellan forskning, innovation och utbildning i EU.

1.5 Vi anser att det är viktigt att alla nyckelaktörer i kunskapstriangeln, de främsta forskarlagen, näringslivet och de offentliga myndigheterna medverkar i ETI. Ett system med två nivåer bör undvikas till varje pris.

1.6 Vi anser att vissa delar av förslaget fortfarande är problematiska.

1.7 ReK beklagar att det nya lagstiftningsförslaget inte anslår tillräckligt med nya resurser till forskningen och att förslaget inte innehåller några tydliga bestämmelser som garanterar finansiering från den privata sektorn.

1.8 Regionkommittén yrkar på att resurser inte tas från gemenskapens nuvarande forskningsanslag (ramprogrammet för forskning och ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation), utan att man i stället försöker hitta alternativa finansieringskällor inom den privata sektorn.

1.9 ReK understryker att de lokala och regionala myndigheterna har ett avgörande inflytande på villkoren för att skapa den samverkan som leder till innovation.

1.10 Vi vill erinra kommissionen om den viktiga roll som spelas av de lokala och regionala myndigheterna, och särskilt

deras ekonomiska partnerskap, när det gäller att skapa förutsättningar för samverkan mellan de tre delarna i kunskapstriangeln, t.ex. stimulans av klusterutveckling, tillhandahållande av infrastruktur för företagskuvöser, främjande av investeringar från näringslivet, osv.

1.11 Vi vill också påminna kommissionen om att de regionala och lokala myndigheterna är bäst lämpade att uppmuntra små och medelstora företag att arbeta inom ett forskningspartnerskap och att främja partnerskap mellan näringsliv och universitet som kan utvecklas framgångsrikt i den regionala/lokala miljön, med beaktande av rådande och framtida omständigheter, politiska åtgärder, pådrivande och attraherande faktorer ("push and pull factors"), osv.

1.12 Kommittén betonar vidare att ETI:s huvudsakliga fokus bör vara innovation, kunskapsöverföring och marknadsorienterade projekt.

2. Allmänna rekommendationer

2.1 Regionkommittén rekommenderar att ETI kombinerar styrkan i EU:s globalt erkända spetsuniversitet och deras forskare och forskningsinstitut, och de bästa forskarlagen från andra universitet och forskningsinstitut i EU som har potential att bli spetsuniversitet.

2.2 Vi uppmanar därför kommissionen att samarbeta med de universitet och forskningsinstitut som har stor erfarenhet av kunskapstriangeln i praktiken. Om ETI misslyckas med att samverka med EU:s mest framstående universitet och forskningsinstitut kommer det att få konsekvenser för hur ETI uppfattas globalt.

2.3 Vi vidhåller att skapandet av kunskaps- och innovationsgrupperna måste vara en nedifrån-och-upp-process som utgår från ett urval av redan existerande spetsarbete mellan forskning och näringsliv.

2.4 Vi välkomnar att urvalsprocessen till kunskaps- och innovationsgrupperna måste vara öppen, så att forskarlag med potential får möjlighet att ansluta sig till ETI. Alla universitet och forskningsinstitut, såväl stora som små, bör kunna känna att deras bästa forskarlag har möjlighet att aktivt medverka i ETI, om bara struktur, partnerskap och policy är de rätta. Regionkommittén beklagar dock att huvudkriteriet "kvalitet i fråga om utbildning och forskning" inte hänför sig till potentiell kvalitet. Regionkommittén anmodar kommissionen att ange hur dessa två kriterier kommer att mätas.

2.5 ReK menar att ett sätt att stärka förhållandet mellan forskningen och den privata sektorn i kunskaps- och innovationsgrupperna kan vara att uppmuntra och sporra dem att bli långsiktigt ekonomiskt bärkraftiga. Detta synsätt bör inkluderas i förslaget till förordning.

2.6 När det gäller examensbevis motsätter sig Regionkommittén kommissionens förslag att ETI skall utfärda egna examensbevis, och rekommenderar att ETI inledningsvis inte utfärdar egna examensbevis, utan att man utformar en logotyp som sedan kan tilldelas av ett partneruniversitet inom en kunskaps- och innovationsgrupp. I annat fall riskerar ETI-examensbeviset att stöta bort ledande universitet.

2.7 Vi föreslår att ETI-logotypen under de första åren bör inskränkas till ett mastersprogram med specifika inslag, t.ex. praktik inom industrin, tvärvetenskaplig samverkan och entreprenörutbildning, osv.

2.8 Vi insisterar på att det privata näringslivet skall vara skäligen representerat i styrelsen, som med rätta självständigt bör utforma ETI:s strategiska dagordning.

2.9 Regionkommittén föreslår att bestämmelserna för ETI:s styrelse utformas på ett sätt som balanserar behovet av oberoende när det gäller ETI:s dagliga verksamhet och behovet för medlemsstaterna och EU:s institutioner att slå vakt om EU:s intressen, till exempel genom en översyn vart femte år som görs av en särskild grupp med representanter för medlemsstaterna.

2.10 Vi uppmanar kommissionen att i sina riktlinjer instruera styrelsen att vid urvalet av kunskaps- och innovationsgrupper premiera ansökningar från partnerskap som engagerar regionala och lokala myndigheter och som har kontakter med strukturerade forskningsgrupper som samarbetar tekniskt och vetenskapligt med universitet, forskningsinstitut och företag som bedriver långsiktig forskning.

2.11 Vi erinrar kommissionen om den avgörande roll för klusterutveckling som de regionala och lokala myndigheterna har via sin politik och sina investeringar i infrastruktur, vilket leder till ett starkt samarbete mellan universitet och näringsliv.

2.12 ReK föreslår att man sätter upp mål för styrelsen vilka kan användas för att bedöma den strategiska inriktningen och utvärdera ETI:s resultat. Resultatmätningen kan omfatta indikatorer för utvärdering av ETI:s förmåga att ta fram konkreta "säljbara" lösningar på problem som små och medelstora företag, handel och näringsliv står inför.

2.13 ReK uppmanar kommissionen att undvika att låta den starka och positiva drivkraften bakom inrättandet av ETI leda till

en försvagning av satsningen på Europeiska forskningsrådet som den främsta motorn för grundforskning. ETI:s styrelse bör i största möjliga mån skapa starka band med Europeiska forskningsrådet och bygga upp en organisation som säkerställer komplementaritet och undviker vattentäta skott eller överlappning mellan de två organen.

2.14 Vi föreslår att ETI inrättar kunskaps- och innovationsgrupper gradvis, så att man kan dra lärdom av vunna erfarenheter och anpassa organisationen på lämpligt sätt när nya kunskaps- och innovationsgrupper byggs upp. Regionkommittén ser positivt på kommissionens förslag att sex kunskaps- och innovationsgrupper skall ha inrättats fram till slutet av år 2013.

2.15 Regionkommittén anser att följande områden är av central betydelse för inrättandet och driften av kunskaps- och innovationsgrupperna.

- Utvärderingsförfaranden och resultatmätningar: Regionkommittén välkomnar hänvisningen i lagstiftningsförslaget till resultatnriktade utvärderingar, samtidigt som kommittén beklagar att detta begrepp inte definieras på ett tillfredsställande sätt.
- Finansieringsmöjligheter/finansieringens långsiktiga bärkraft: Regionkommittén motsätter sig kommissionens förslag om att kunskaps- och innovationsgrupperna till största delen skall finansieras via befintliga gemenskapsprogram, i synnerhet att anslag tas från EU:s forskningsprogram.
- Förbindelser med forskning som stöds av Europeiska forskningsrådet.
- De regionala och lokala myndigheternas och andra organs roll: ett regionalt och lokalt engagemang när det gäller anbud avseende kunskaps- och innovationsgrupper bör betonas starkt.
- De små och medelstora företagens roll: Regionkommittén rekommenderar att små och medelstora företag uttryckligen omnämns som potentiella partnerorganisationer i förslaget till förordning. Kommittén anmodar kommissionen att särskilt ange hur små och medelstora företag kan engageras i kunskaps- och innovationsgrupperna.

2.16 ReK rekommenderar att personalfrågan hanteras på ett flexibelt sätt så att de bästa forskarlagen kan engageras av ETI. När det gäller personalfrågan skulle ett positivt steg framåt kunna vara om en anställd samtidigt kunde tillhöra två olika forskningsorgan.

2.17 ReK föreslår att kunskaps- och innovationsgruppernas personal skall ägna en fastställd del av sin arbetstid inom dessa, eftersom man på så sätt kan rekrytera de mest framstående forskarlagen och skapa en känsla av engagemang gentemot ETI. Arbetstidens maximi- och miniminivåer kan anges från fall till fall och anpassas under kunskaps- och innovationsgruppernas verksamhetsperiod.

2.18 Regionkommittén uppmanar kommissionen att vid utarbetandet av lagförslaget om ETI lyfta fram de lokala och regionala organens roll, eftersom dessa organ kommer att tillhandahålla ett viktigt stöd i första hand till kunskaps- och innovationsgrupperna och rent generellt överbrygga klyftorna i kunskapstriangeln.

3. Regionkommitténs rekommendationer till förslaget till förordning

Rekommendation 1

Skäl 10

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Det finns ett behov av att stödja utbildning som en integrerad del av en heltäckande innovationsstrategi eftersom det ofta är det element som saknas. Avtalet mellan ETI och grupperna bör innehålla en bestämmelse om att de utbildningsbevis som utfärdas av grupperna skall vara ETI-utbildningsbevis. Institutet bör verka för erkännande av ETI-utbildningsbevis i medlemsstaterna. Dessa åtgärder bör vidtas utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer.	Det finns ett behov av att stödja utbildning som en integrerad del av en heltäckande innovationsstrategi eftersom det ofta är det element som saknas. Avtalet mellan ETI och grupperna bör innehålla en bestämmelse om att de utbildningsbevis som utfärdas av grupperna skall vara ~~ETI~~ -utbildningsbevis <u>med ETI-märkning</u> . Institutet bör verka för erkännande av ~~ETI~~ -utbildningsbevis <u>med ETI-märkning</u> i medlemsstaterna. Dessa åtgärder bör vidtas utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Denna rekommendation innebär att ETI-utbildningsbevis skall ändras till utbildningsbevis med ETI-märkning i hela förslaget.

Motivering

I motiveringen till förslaget till förordning hänvisar kommissionen uttryckligen till ETI:s "varumärke" för utbildningsprogram där entreprenörsperspektiv förts fram. Detta är rimligt, men för många ledande universitet är det inte nödvändigt med en ETI-examen för att ETI skall uppnå sina mål. En examen som innehåller kurser som tilldelats ETI-märkning av en eller flera samarbetande universitet inom en kunskaps- och innovationsgrupp kan tjäna samma syfte.

Rekommendation 2

Artikel 5.2 a

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2. Ett partnerskap kommer att väljas ut av ETI och utses till kunskaps- och innovationsgrupp genom ett kvalitetsbaserat förfarande som präglas av öppenhet, där bl.a. detaljerade specifikationer och krav offentliggörs. Vid urvalet av partnerskap skall följande särskilt beaktas: (a) Nuvarande och potentiell innovationsförmåga inom partnerskapet och dess kvalitet i fråga om utbildning och forskning.	2. Ett partnerskap kommer att väljas ut av ETI och utses till kunskaps- och innovationsgrupp genom ett kvalitetsbaserat förfarande som präglas av öppenhet, där bl.a. detaljerade specifikationer och krav offentliggörs. Vid urvalet av partnerskap skall följande särskilt beaktas: (a) Nuvarande och potentiell innovationsförmåga inom partnerskapet och dess kvalitet och visad potentiell <u>kvalitet</u> i fråga om utbildning och forskning.

Motivering

I linje med punkt 2.4 i yttrandet.

Rekommendation 3

Artikel 5.2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Ett partnerskap kommer att väljas ut av ETI och utses till kunskaps- och innovationsgrupp genom ett kvalitetsbaserat förfarande som präglas av öppenhet, där bl.a. detaljerade specifikationer och krav offentliggörs. (...) Vid urvalet av partnerskap skall följande särskilt beaktas:	Ett partnerskap kommer att väljas ut av ETI och utses till kunskaps- och innovationsgrupp genom ett kvalitetsbaserat förfarande som präglas av öppenhet, där bl.a. detaljerade specifikationer och krav offentliggörs. (...) Vid urvalet av partnerskap skall följande särskilt beaktas:
a) En operativ struktur som visar ett starkt engagemang för ETI och dess mål.	a) En operativ struktur som visar ett starkt engagemang för ETI och dess mål.
b) Förmåga att skapa en dynamisk, flexibel och attraktiv arbetsmiljö som belönar både individer och arbetslag för uppnådda resultat inom innovation, forskning och utbildning.	b) Förmåga att skapa en dynamisk, flexibel och attraktiv arbetsmiljö som belönar både individer och arbetslag för uppnådda resultat inom innovation, forskning och utbildning.
c) På vilken grundval utbildningsbevis kommer att utfärdas, inbegripet hur gemenskapens politik för ett europeiskt område för högre utbildning beaktas särskilt när det gäller förenlighet, öppenhet och insyn, erkännande samt utbildningens kvalitet.	c) På vilken grundval utbildningsbevis kommer att utfärdas, inbegripet hur gemenskapens politik för ett europeiskt område för högre utbildning beaktas särskilt när det gäller förenlighet, öppenhet och insyn, erkännande samt utbildningens kvalitet.
d) Partnerskapets anpassningsförmåga och möjligheter att beakta förändringar på sitt område eller på innovationsområdet.	d) Partnerskapets anpassningsförmåga och möjligheter att beakta förändringar på sitt område eller på innovationsområdet.
	e) <u>Partnerskapets styrka samt dess engagemang gentemot regionala och lokala förvaltningar och organ.</u>

Motivering

Detta förslag till ändring av lagstiftningsförslaget tar fasta på punkt 2.10 i yttrandet, där Regionkommittén framhåller att ansökningar om etablering som kunskaps- och innovationsgrupp skall innehålla information om hur partnerskapet engagerar regionala och lokala förvaltningar.

Rekommendation 4

Artikel 15

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. ETI skall se till att dess verksamhet, även den som sköts av grupperna, övervakas löpande och utvärderas regelbundet av en oberoende part, för att säkerställa resultat av högsta kvalitet och en så effektiv resursanvändning som möjligt. Resultaten av utvärderingen skall offentliggöras.	1. ETI skall se till att dess verksamhet, även den som sköts av grupperna, övervakas löpande och utvärderas regelbundet av en oberoende part, för att säkerställa resultat av högsta kvalitet och en så effektiv resursanvändning som möjligt. Resultaten av utvärderingen skall offentliggöras.
2. Kommissionen skall inom fem år efter antagandet av denna förordning och därefter vart fjärde år offentliggöra en utvärdering av ETI. Utvärderingsrapporten skall grunda sig på en oberoende extern utvärdering och skall granska hur ETI fullgör sitt uppdrag. Den skall omfatta all verksamhet inom ETI och grupperna och skall behandla verksamhetens genomslag, hållbarhet, effektivitet och relevans samt dess samband med gemenskapens politik. Dessutom skall utvärderingen beakta de synpunkter som framförts av berörda aktörer på europeisk och nationell nivå. (...)	2. Kommissionen skall inom fem år efter antagandet av denna förordning och därefter vart fjärde år offentliggöra en utvärdering av ETI. Utvärderingsrapporten skall grunda sig på en oberoende extern utvärdering och skall granska hur ETI fullgör sitt uppdrag. Den skall omfatta all verksamhet inom ETI och grupperna och skall behandla verksamhetens genomslag, hållbarhet, effektivitet och relevans samt dess samband med gemenskapens politik. Dessutom skall utvärderingen beakta de synpunkter som framförts av berörda aktörer på europeisk och nationell nivå.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<p>3. <u>Kunskaps- och innovationsgruppernas budget skall regelbundet ses över mot bakgrund av deras resultat. Som en allmän regel bör anslagen till kunskaps- och innovationsgrupperna successivt minska under projektets livscykel och ersättas av finansiering från andra källor. Kunskaps- och innovationsgruppens förmåga att locka till sig externa investeringar kommer att vara dess viktigaste framgångsfaktor.</u></p> <p>(...)</p>

Bryssel den 13 februari 2007.

Regionkommitténs
Ordförande
Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om "En temainriktad strategi för markskydd"

(2007/C 146/05)

- Kommittén anser emellertid att det ur miljösynpunkt finns goda skäl att utveckla en begränsad politik för markskydd på europeisk nivå. Förorening av marken påverkar t.ex. människors och djurs hälsa och politiken för markskydd har här en roll att spela. Dessutom kräver klimatförändringarna och Kyotoavtalen insatser på EU-nivå.
- Kommittén menar att ett direktiv som avser att skapa ett register och som underlättar för medlemsstaterna att vidta åtgärder, såsom föreslås av kommissionen, kan bidra till utformningen av en hållbar markförvaltning i EU. Direktivet måste vara flexibelt.
- Kommittén är oroad över de administrativa bördor som för lokala och regionala myndigheter kan bli följden av identifieringen av riskområden, skyldigheten att vart tionde år genomföra en översyn av riskområdena (artikel 6) och översynen av registret över förorenade områden (artiklarna 10 och 11).
- Kommittén är emot att de berörda myndigheterna åläggs direkta skyldigheter att sköta den faktiska saneringen och förvaltningen av förorenade områden (artikel 13).
- Kommittén anser att kommissionen måste göra en sammanställning över kostnadseffektiva åtgärder utifrån vilken medlemsstaterna fritt kan hämta inspiration när de utformar sina åtgärdspaket.

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av:

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – En temainriktad strategi för markskydd (KOM(2006) 231 slutlig) och Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om inrättande av rambestämmelser för markskydd och om ändring av direktiv 2004/35/EG (KOM(2006) 232 slutlig – 2006/0086 (COD)),

kommissionens beslut av den 22 september 2006 att i enlighet med artiklarna 175 och 265 första stycket i EG-fördraget rådfråga kommittén i ärendet,

presidiets beslut av den 25 april 2006 att ge utskottet för hållbar utveckling i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

Regionkommitténs yttrande av den 12 februari 2003 om kommissionsmeddelandet "Mot en temainriktad strategi för markskydd" – CdR 190/2002 fin (¹),

det utkast till yttrande (CdR 321/2006 rév. 1) som antogs av DEVE-utskottet den 27 november 2007 (Föredragande: Cor Lamers (NL-PPE), borgmästare i Houtens kommun).

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 68:e plenarsession den 13-14 februari 2007 (sammanträdet den 13 februari).

1. Regionkommitténs ståndpunkt

Allmänna kommentarer

1.1 Marken är av avgörande betydelse för vår försörjning. Jorden är omistlig som källa för födoämnen och vatten, som kretsloppsregulator, som livsrum för ett antal organismer och som underlag för livet ovan jord. För människan och naturen är det av avgörande betydelse att marken kan fortsätta att uppfylla dessa funktioner på ett optimalt och hållbart sätt.

1.2 Alla EU-medlemsstater konfronteras i större eller mindre omfattning med markproblem. Det är uppenbart att vi i vissa delar av Europa kommer att få bevittna en omfattande och oroväckande försämring av marken.

1.3 Marken är orörlig, men markförstörelse i en medlemsstat kan trots detta få effekter över gränserna. Kommittén anser därför att förslaget ligger i linje med subsidiaritetsprincipen. Kommittén konstaterar också att endast 9 medlemsstater har utarbetat en politik för markskydd och att denna politik vanligen är begränsad till vissa aspekter av markförorening. Kommittén anser dessutom att det ur miljösynpunkt finns goda skäl att utveckla en politik för markskydd på europeisk nivå. Förorening av marken påverkar t.ex. människors och djurs hälsa och politiken för markskydd har här en roll att spela. Dessutom kräver klimatförändringarna, markförstörelsens gränsöverskridande effekter, trycket mot andra delar av miljön och Kyotoavtalen insatser på EU-nivå.

1.4 Markskydd är en mycket komplicerad fråga. I EU finns i dag över 320 olika marktyper som utnyttjas för många olika ändamål. Marken har exempelvis en ekonomisk, social, kulturell och ekologisk funktion och används till jordbruk, miljöskydd, bebyggelse och anläggning av vägar och vallar. Hoten mot

marken ser helt olika ut i de enskilda medlemsstaterna. Följaktligen finns stora skillnader mellan medlemsstaterna och också mellan olika regioner i en och samma medlemsstat. Förutom geografiska finns det också klimatiska skillnader mellan de olika regionerna i Europa. De åtgärder som medlemsstaterna vidtar ser också mycket olika ut beroende på de befogenheter som de regionala och lokala myndigheterna i medlemsstaterna har på detta område.

1.5 På grund av denna mångfald och svårigheterna att utforma gemensamma normer anser kommittén att det i nuläget inte är möjligt att anta enhetliga kvantitativa normer på EU-nivå. Kommittén anser dock att den strategi som kommissionen föreslagit utgör ett första steg i riktning mot en överenskommelse om gemensamma normer inom en snar framtid. För att skydda marken på ett effektivt sätt krävs särskilda åtgärder. Marken är ett politikområde som främst bör hanteras på lokal och regional nivå.

1.6 I de flesta medlemsstaterna är det de lokala och regionala myndigheterna som ansvarar för markskyddet. Lokala och regionala myndigheter bör därför få spela en viktig roll vad gäller att utarbeta nya metoder och åtgärder inom markskyddet.

1.7 Europeiska unionen har en stödjande och främjande roll på detta område. En EU-lagstiftning bör förkastas om den inte är flexibel och ger medlemsstaterna tillräckligt med manöverutrymme.

Strategins målsättningar

1.8 Kommittén ställer sig bakom strategins mål och anser att dessa utgör ett viktigt bidrag till en europeisk politisk ram för en hållbar förvaltning av marken.

(¹) EUT C 128, 29.5.2003, s. 43.

1.9 Som målen är formulerade konstaterar kommittén att man fokuserar på att öka den aktuella kunskapen om markprocessen och på att kräva insatser från medlemsstaternas sida. Medlemsstaterna uppmuntras att vidta åtgärder mot markförsämring, men medlemsstaterna själva ansvarar för kartläggningen av riskområden, målsättningarna för att minska markförstöringen och åtgärderna för att uppnå dessa mål. Kommittén stöder detta angreppssätt eftersom det betraktar markproblematiken som en integrerad process och därmed poängterar dess lokala och regionala karaktär.

Integrering av markskyddet i EU:s och medlemsstaternas lagstiftning

1.10 För att strategin skall kunna genomföras måste all befintlig EU-lagstiftning och EU-politik rörande markfrågor systematiskt utvärderas med avseende på i vilken omfattning de har bidragit till ett hållbart markskydd i gemenskapen. Om dessa bidrag är otillräckliga måste lagstiftningen och politikinsatserna justeras. För detta ändamål måste en handlingsplan snabbt utarbetas av kommissionen.

1.11 Kommittén anser därför att man i strategin måste göra en tydligare koppling till andra strategier inom ramen för sjätte miljöprogrammet, särskilt strategierna för bekämpningsmedel, avfall och återvinning samt ytvatten och grundvatten.

Välfungerande metoder och kunskap om markprocessen

1.12 Kommittén anser att information och kommunikation är viktiga för att uppnå en hållbar markförvaltning. Såväl de hot som den potential som marken utgör för ett hållbart samhälle bör beaktas i detta sammanhang.

1.13 De åtgärder som medlemsstaterna vidtar ser mycket olika ut (se punkt 1.4). Enligt kommittén kan markkvaliteten i EU effektivt förbättras i praktiken om de medlemsstater som för en markpolitik låter övriga medlemsstater ta del av deras kunskap. Kommittén uppmanar de medlemsstater som har tagit fram en markpolitik att dela med sig av sin sakkunskap och sina erfarenheter till de medlemsstater som saknar övergripande bestämmelser på området.

1.14 Kommittén anser det mycket viktigt att inrätta en plattform för öppen kommunikation, där information om bästa metoder kan utbytas i syfte att uppnå ett fullgott markskydd. Den stora variationen vad gäller markens beskaffenhet kräver en utförlig sammanställning av möjliga åtgärder som visat sig fungera i praktiken.

Det nya ramdirektivet för markskydd

1.15 Detta direktiv syftar till att kartlägga markförstöringen i EU och innehåller anvisningar om hur detta kan ske på ett enhetligt och öppet sätt. Medlemsstaterna avgör själva om ett område skall klassificeras som riskområde, vilka åtgärder som skall vidtas och i vilken takt de skall sättas in.

1.16 Kommittén menar att ett direktiv som avser att skapa ett register och som underlättar för medlemsstaterna att vidta åtgärder, såsom föreslås av kommissionen, kan bidra till utformningen av en hållbar markförvaltning i EU. Direktivet får inte vare sig komplicera eller utgöra ett hinder för befintlig, välfungerande nationell lagstiftning om markskydd. Detta betyder att direktivet måste vara flexibelt och inte får innehålla några kvantitativa eller kvalitativa normer. Genomförandet av åtgärder på detta område bör ske på frivillig basis genom incitament och rådgivning. Fler dokumentationskrav bör dessutom förhindras, i syfte att bekämpa onödig byråkrati. Samtidigt får de nuvarande EU-förslagen inte ses som en uppmaning till ytterligare styrning från EU:s sida.

1.17 Regionkommittén anser att medlemsstaternas ansvar, inbegripet förorenansansvar och ägaransvar, för att olika miljöstandarder uppnås måste ges högsta prioritet. Detta betyder att man måste klargöra att man genom att tillämpa principen "förorenaren betalar" kan lägga ansvaret inte bara på den som förorsakat föroreningen, utan också andra ansvarsskyldiga aktörer. Regionkommittén anser att man nationellt skall fastställa vem som i sista hand är ansvarsskyldig.

1.18 Regionkommittén är bekymrad över att utformningen av konkreta krav inom ramen för ett EU-direktiv, särskilt när det gäller fastställandet av kriterier för en riskbedömning i samband med markförorening, skall bygga på ett kommittéförfarande, i enlighet med beslut 1999/468/EG. I detta sammanhang bör man i stället välja ett förfarande som tar hänsyn till alla berörda intressegrupper och som säkerställer ett tillräckligt deltagande.

Administrativa bördor

1.19 I artikel 16 i direktivet redogörs för ett stort antal rapporteringsskyldigheter som företrädesvis lokala och regionala myndigheter måste fullgöra. Detta får enligt kommittén inte medföra en oproportionerligt stor administrativ belastning för kommuner och regioner. I sammanhanget skall påpekas att den koncentration, den arbetskraft och de finansiella resurser som läggs ner på rapportering inte samtidigt kan användas till att förhindra markförstöring, trots att det är en sådan som borde prioriteras.

1.20 Kommittén betonar vikten av att integrera markpolitiken i sektorspolitiken och bestämmelserna på varje förvaltningsnivå (artikel 3). När det gäller genomförandet av sektorspolitiken bör man vara återhållsam när man inför obligatoriska kontroller på grundval av befintliga uppgifter (markprover). Ett markprov krävs endast när det föreligger en risk för marken. Eftersom markpolitiken redan fastställer en ram är markprover under genomförandet i allmänhet överflödiga. I komplicerade situationer som kräver stora insatser är en miljökonsekvensutredning redan obligatorisk.

1.21 Kommittén är oroad över de administrativa bördor som för lokala och regionala myndigheter kan bli följden av identifieringen av riskområden, skyldigheten att vart tionde år genomföra en översyn av riskområdena (artikel 6) och översynen av registret över förorenade områden (artiklarna 10 och 11).

1.22 Regionkommittén konstaterar att direktivförslaget innehåller en rad inventerings- och rapporteringsskyldigheter samt bestämmelser om utarbetande av planer och program för obligatoriska strategiska miljöbedömningar, som leder till avsevärda administrativa bördor. I EU-bestämmelser måste man, i största möjliga utsträckning, undvika rapporteringsskyldigheter och planer och program rörande obligatoriska strategiska miljöbedömningar.

1.23 Regionkommittén anser att allmänhetens deltagande skall begränsas till fall som regleras i direktivet om miljöinformation.

Åtgärdsprogram för bekämpning av markförstörelseprocesser

1.24 Kommittén är emot att de berörda myndigheterna åläggs direkta skyldigheter att sköta den faktiska saneringen och förvaltningen av förorenade områden (artikel 13). Myndigheterna skall se till att saneringen faktiskt äger rum. Man måste beakta de lagar och förordningar som gäller i den berörda medlemsstaten och de specifika lokala markförhållandena, eftersom det naturligtvis fortfarande är dessa myndigheter som ansvarar för hanteringen av de förorenade områdena.

1.25 Kommittén välkomnar en sanering i förhållande till markens funktion (artiklarna 1.1 och 13.2). Åtgärder skall vidtas utifrån (den aktuella) användningen av marken.

1.26 Av konsekvensanalysen framgår att åtgärder för att minska markförstöring har stor samhällsnytta. Kommittén stöder denna slutsats, men vill i sammanhanget påpeka att man för att nå denna nytta först måste investera i marken. Av erfarenhet vet man att projekt för marksanering på lokal och regional nivå ofta går i stå på grund av bristande finansiella resurser.

1.27 Kommittén ser införandet av rapporten över markens tillstånd (artikel 12) som ett stöd från EU:s sida till kartläggningen av markförorenade områden. Rapporten bidrar till att uppdatera identifieringen av förorenade områden och förser dessutom markköpare från andra medlemsstater med nödvändig öppen information, och man undviker på så vis ekonomisk skada. Detta innebär att principen om "förorenaren betalar" i artikel 4 får sin praktiska tillämpning.

1.28 Kommittén anser att man vid identifieringen av åtgärder för att bevara markfunktioner förutom sociala och ekonomiska

aspekter också måste beakta säkerhetsaspekterna och förekomsten av det arkeologiska, geologiska och geomorfologiska arvet (artikel 8).

1.29 Kommittén anser att kommissionens krav på nationella finansieringsmodeller för sanering av förorenade platser (artikel 13) inte i tillräcklig utsträckning tar hänsyn till befintliga regionala modeller, som hittills har visat sig fungera bra i praktiken. Med EU-riktlinjer på detta område är det snarare risk att man lägger hinder i vägen.

Väl fungerande metoder

1.30 Kommittén ser inrättandet av en plattform för informationsutbyte som en av hörnstenarna i kommissionens förslag (artikel 17). De regionala och lokala myndigheterna bör med tanke på deras praktiska kunskaper och erfarenheter delta aktivt i det föreslagna informationsutbytet.

2. Regionkommitténs rekommendationer

2.1 Kommittén anser att kommissionen måste göra en sammanställning över kostnadseffektiva åtgärder utifrån vilken medlemsstaterna fritt kan hämta inspiration när de utformar sina åtgärdsplaner. De medlemsstater som ännu inte har utformat eller som håller på att utforma en markpolitik kan bara arbeta effektivt om de har tillräcklig kunskap.

2.2 Kommittén föreslår att det inte införs någon allmän europeisk rapporteringsplikt utan att medlemsstaterna i stället kan använda sitt eget rapporteringssystem och att kommissionen får tillgång till dessa uppgifter (artikel 16).

2.3 Med begränsade administrativa insatser kan riskområdena tydligt identifieras om man dessförinnan gjort en snabbundersökning som tydligt visar vilka risker som marken (eller delar av den) löper i den berörda medlemsstaten (artikel 6). Vad gäller översynen av riskområdena och identifieringen av förorenade områden är en komplett översyn onödig. Det kan räcka med en uppdatering på grundval av kontrolluppgifterna.

2.4 Kommittén efterlyser en konkretare undersökningsplan som kommissionen omnämner i den tematiska strategin, med fastställda prioriteringar samt en tidsplan. Klimatförändringens effekter på marken måste få högsta prioritet. Man vet ju att klimatförändringen leder/kan leda till en påskyndad nedbrytning av organiska ämnen. Med tanke på den betydelse som organiska ämnen spelar för marken kan klimatförändringen få omfattande konsekvenser för en hållbar markförvaltning.

Rekommendation 1

Artikel 1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Genom detta direktiv fastställs gemensamma rambestämmelser för markskyddet och för bevarande av markens förmåga att fylla följande miljömässiga, ekonomiska, sociala och kulturella funktioner:</p> <p>a) Producera biomassa, inbegripet biomassa i jord- och skogsbruk.</p> <p>b) Lagra, filtrera och transformera vatten, näringsämnen och andra ämnen.</p> <p>c) Utgöra en reservoar för den biologiska mångfalden, i fråga om bl.a. livsmiljöer, arter och gener.</p> <p>d) Utgöra en fysisk och kulturell miljö för människor och mänskliga verksamheter.</p> <p>e) Utgöra en källa för råvaror.</p> <p>f) Fungera som kollager.</p> <p>g) Utgöra ett arkiv för det geologiska och arkeologiska arvet.</p> <p>I det syftet fastställs åtgärder för skydd mot naturliga markförstörelseprocesser och processer orsakade av många olika slag av mänsklig verksamhet som hotar markens förmåga att fullgöra dessa funktioner. Dessa åtgärder inbegriper att begränsa effekterna av dessa processer och att återställa och sanera förstörd mark till en funktionsnivå som motsvarar minst nuvarande och godkänd framtida användning.</p>	<p>1. Genom detta direktiv fastställs gemensamma rambestämmelser för markskyddet och för bevarande av markens förmåga att fylla följande i förekommande fall miljömässiga, ekonomiska, sociala och kulturella funktioner:</p> <p>a) Producera biomassa, inbegripet biomassa i jord- och skogsbruk.</p> <p>b) Lagra, filtrera och transformera vatten, näringsämnen och andra ämnen.</p> <p>c) Utgöra en reservoar för den biologiska mångfalden, i fråga om bl.a. livsmiljöer, arter och gener.</p> <p>d) Utgöra en fysisk och kulturell miljö för människor och mänskliga verksamheter.</p> <p>e) Utgöra en källa för råvaror.</p> <p>f) Fungera som kollager.</p> <p>g) Utgöra ett arkiv för det geologiska, <u>geomorfologiska</u> och arkeologiska arvet.</p> <p>I det syftet fastställs åtgärder för skydd mot naturliga markförstörelseprocesser och processer orsakade av många olika slag av mänsklig verksamhet som hotar markens förmåga att fullgöra dessa funktioner. Dessa åtgärder inbegriper att begränsa effekterna av dessa processer och att återställa och sanera förstörd mark till en funktionsnivå som motsvarar minst nuvarande och godkänd framtida användning.</p>

Motivering

Av artikeln framgår tydligt att det rör sig om en funktionsinriktad insats. Ordet "alla" (i den nederländska texten) skulle kunna tolkas som om marken vara multifunktionell, vilket innebär att den samtidigt skulle kunna fylla alla de nämnda funktionerna.

Förutom att utgöra ett arkiv för det geologiska och arkeologiska arvet är marken också ett arkiv för det geomorfologiska arvet. Med geomorfologi avses den form som marken antar i landskapet. Där denna form har ett särskilt värde bör man se till att den bevaras.

Rekommendation 2

Artikel 3

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Vid utformning av sektorspolitik som kan förvärra eller minska markförstörelsen skall medlemsstaterna kartlägga, beskriva och bedöma konsekvenserna för markprocesserna, särskilt när det gäller regional planering och stadsplanering, transporter och kommunikationer, energihantering, jordbruk, landsbygdsutveckling, skogsbruk, råvaruutvinning, industri och handel, produktpolicy, turism, klimatförändringar, miljön, naturen och landskapet.</p> <p>Medlemsstaterna skall offentliggöra sina resultat i dessa avseenden.</p>	<p>Vid utformning av sektorspolitik som ~~kan~~ <u>antas</u> förvärra ~~eller minska~~ markförstörelsen skall medlemsstaterna kartlägga, <u>och</u> beskriva och bedöma konsekvenserna för markprocesserna, särskilt när det gäller regional planering och stadsplanering, transporter och kommunikationer, energihantering, jordbruk, landsbygdsutveckling, skogsbruk, råvaruutvinning, industri och handel, produktpolicy, turism, klimatförändringar, miljön, naturen och landskapet.</p> <p>Medlemsstaterna skall offentliggöra sina resultat i dessa avseenden.</p> <p><u>Vid utformningen av EU-politik och EU-lagstiftning i markfrågor skall kommissionen tillämpa extern integrering.</u></p>

Motivering

Kommittén välkomnar den externa integrering som beskrivs i artikel 3. Kommittén anser att detta inte bara bör gälla medlemsstaterna utan även hela EU.

Rekommendation 3

Artikel 6

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Inom fem år från [genomföringsdatum] skall medlemsstaterna på lämplig administrativ nivå identifiera de områden inom sina geografiska gränser, nedan kallade "riskområden", för vilka det finns belägg eller för vilka det skäligen kan antas att en eller flera av följande markförstörelseprocesser har pågått, pågår eller sannolikt inträffar i en nära framtid:</p> <p>a) Erosion orsakad av vatten eller vind.</p> <p>b) Förlust av organiskt material orsakad av bortskaffande av oförmultnade växt- och djurdelar, delvis nedbrutna mellanprodukter och markbiomassa med en stadigt minskande andel organiskt material i marken som följd.</p> <p>c) Kompaktering genom ökning av tätheten och minskning av porositeten i marken.</p> <p>e) Försaltning genom att lösliga salter anrikas i marken.</p> <p>f) Jordskred i form av medelsnabb till snabb massrörelse av jord och sten över sluttande ytor.</p> <p>Vid identifieringen skall medlemsstaterna för var och en av dessa markförstörelseprocesser använda åtminstone de typologier som anges i bilaga I och de skall därvid beakta dessa processers inverkan när det gäller att förvärta växthuseffekten och ökenspridningen.</p> <p>2. De riskområden som identifieras enligt punkt 1 skall offentliggöras och en översyn skall genomföras minst vart tionde år.</p>	<p>1. Inom fem år från [genomföringsdatum] skall medlemsstaterna på den förvaltningsnivå och geografiska skala som de bedömer som lämplig administrativ nivå identifiera de områden inom sina geografiska gränser, nedan kallade "riskområden", för vilka det skäligen kan antas att en eller flera av följande markförstörelseprocesser har pågått, pågår eller sannolikt inträffar i en nära framtid:</p> <p>a) Erosion orsakad av vatten eller vind.</p> <p>b) Förlust av organiskt material orsakad av bortskaffande av oförmultnade växt- och djurdelar, delvis nedbrutna mellanprodukter och markbiomassa med en stadigt minskande andel organiskt material i marken som följd.</p> <p>c) Kompaktering genom ökning av tätheten och minskning av porositeten i marken.</p> <p>e) Försaltning genom att lösliga salter anrikas i marken.</p> <p>f) Jordskred i form av medelsnabb till snabb massrörelse av jord och sten över sluttande ytor.</p> <p>Vid identifieringen skall medlemsstaterna för var och en av dessa markförstörelseprocesser använda företa en snabbundersökning för att fastställa vilka processer som inte är relevanta för marken (eller en del av den) i den berörda medlemsstaten. För de återstående markförstörelseprocesserna skall en förteckning över potentiella riskområden upprättas. De slutgiltiga riskområdena skall fastställas genom en noggrann undersökning av förteckningen över potentiella riskområden, där man använder åtminstone skall använda de typologier som anges i bilaga I och de skall därvid beakta dessa processers inverkan när det gäller att förvärta växthuseffekten och ökenspridningen.</p> <p>2. De riskområden som identifieras enligt punkt 1 skall offentliggöras och en översyn skall genomföras uppdateras minst vart tionde år.</p>

Motivering

Punkt 1: Medlemsstaterna avgör själva vilken förvaltningsnivå och geografisk skala som används vid identifieringen av riskområden. Valet av de eventuella åtgärder som skall vidtas i riskområdena grundas på ett politiskt beslut av medlemsstaten själv. Innan identifieringen av riskområden äger rum bör en snabbundersökning företas som gör det möjligt att utesluta vissa scenarier. Fortsatta undersökningar måste kunna motiveras. På grundval av den första gallringen kan en närmare kartläggning av riskområdena göras utifrån parametrarna i bilaga I. Som exempel kan nämnas avsnittet organiskt material. I jordbruksområden växlar innehållet i det organiska materialet från markområde till markområde (heterogena områden). Organiskt material återhämtar sig långsamt, ofta beroende på lokala markförhållanden. Detta måste primärt regleras genom *cross compliance* (ömsesidig överensstämmelse), dvs. genom ett rationellt jordbruk.

Punkt 2: Det av kommissionen använda begreppet "genomföra en översyn" antyder att man måste göra en komplett undersökning vart tionde år. Det är emellertid viktigt att medlemsstaterna underhåller ett gott övervakningssystem med hjälp av vilket förteckningen över riskområden kan uppdateras vart tionde år.

Rekommendation 4

Artikel 8

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. För att bevara de markfunktioner som anges i artikel 1.1 skall medlemsstaterna för de riskområden som har identifierats enligt artikel 6 på lämplig administrativ nivå utarbeta ett åtgärdsprogram som åtminstone omfattar mål för riskminskning, åtgärder för att uppnå denna riskminskning, en tidsplan för att genomföra åtgärderna och en uppskattning av de privata eller offentliga medel som behövs för att finansiera åtgärderna.</p> <p>2. När medlemsstaterna utarbetar och reviderar åtgärdsprogrammet enligt punkt 1 skall de även ta hänsyn till de sociala och ekonomiska konsekvenserna av de åtgärder som förutses.</p> <p>Medlemsstaterna skall se till att åtgärderna är kostnadseffektiva och tekniskt genomförbara, och de skall göra konsekvensanalyser, inbegripet kostnads-nyttoanalyser, innan nya åtgärder vidtas.</p> <p>Medlemsstaterna skall i sina åtgärdsprogram ange hur åtgärderna skall genomföras och hur de kommer att bidra till att de uppsatta miljömålen uppnås.</p> <p>3. Om ett riskområde berörs av flera samverkande markförstörelseprocesser får medlemsstaterna anta ett enda program där riskminskningsmål fastställs för alla de risker som konstaterats tillsammans med de åtgärder som bedöms lämpliga för att nå dessa mål.</p> <p>4. Åtgärdsprogrammet skall ha utarbetats senast sju år från och med [genomföringsdatum] och skall tillämpas senast åtta år efter detta datum.</p> <p>Åtgärdsprogrammet skall offentliggöras och bli föremål för översyn minst vart femte år.</p>	<p>1. För att bevara de markfunktioner som anges i artikel 1.1 skall medlemsstaterna för de riskområden som har identifierats enligt artikel 6 på <u>den förvaltningsnivå och geografiska skala som de bedömer som lämplig administrativ nivå</u> utarbeta ett åtgärdsprogram som åtminstone omfattar mål för riskminskning, åtgärder för att uppnå denna riskminskning, en tidsplan för att genomföra åtgärderna och en uppskattning av de privata eller offentliga medel som behövs för att finansiera åtgärderna.</p> <p>2. När medlemsstaterna utarbetar och reviderar åtgärdsprogrammet enligt punkt 1 skall de även ta hänsyn till de sociala och ekonomiska konsekvenserna av de åtgärder som förutses <u>samt till följderna vad gäller säkerheten och det arkeologiska, geomorfologiska och geologiska arvet.</u></p> <p><u>Medlemsstaterna skall se till att åtgärderna är kostnadseffektiva och tekniskt genomförbara, och de skall göra konsekvensanalyser, inbegripet kostnads-nyttoanalyser, innan nya åtgärder vidtas.</u></p> <p>Medlemsstaterna skall i sina åtgärdsprogram ange hur åtgärderna skall genomföras och hur de kommer att bidra till att de uppsatta miljömålen uppnås.</p> <p>3. Om ett riskområde berörs av flera samverkande markförstörelseprocesser får medlemsstaterna anta ett enda program där riskminskningsmål fastställs för alla de risker som konstaterats tillsammans med de åtgärder som bedöms lämpliga för att nå dessa mål.</p> <p>4. Åtgärdsprogrammet skall ha utarbetats senast <u>sju fem</u> år från och med [genomföringsdatum] <u>efter det att kommissionen har offentliggjort den sammanställning som nämns i artikel 17.2 och</u> skall tillämpas senast <u>åtta</u> <u>fyra</u> år efter detta datum.</p> <p>Åtgärdsprogrammet skall offentliggöras och bli föremål för översyn minst vart femte år.</p>

Motivering

Punkt 2: Kommittén anser att det inte räcker att endast beakta de sociala och ekonomiska konsekvenserna. Även säkerheten och de geomorfologiska, geologiska och arkeologiska följderna är viktiga.

Åtgärderna skall finansieras av medlemsstaterna själva. Det är därför inte nödvändigt att med hjälp av ett EU-direktiv ålägga medlemsstaterna att vidta kostnadseffektiva åtgärder.

Punkt 4: Kommissionens text utgår från den tidpunkt då direktivet träder i kraft. För att nationella, regionala och lokala myndigheter skall kunna vidta åtgärder bör de emellertid ha tillräcklig kännedom om de möjligheter som står till buds. En sammanställning över kostnadseffektiva åtgärder på vilken dessa myndigheter kan bygga sin politik är därför ett absolut krav (se även rekommendation 9 och 10). Här kan kommissionen bidra med ett viktigt mervärde. Kommittén anser därför att datum för offentliggörandet av sammanställningen är en bättre utgångspunkt.

Rekommendation 5

Artikel 10

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Medlemsstaterna skall enligt det förfarande som anges i artikel 11 inom sina geografiska gränser identifiera de områden, nedan kallade "förorenade områden", där förekomst av farliga ämnen orsakad av mänsklig verksamhet är belagd och där denna förekomst är så stor att den enligt medlemsstaternas uppfattning utgör en betydande risk för människors hälsa eller för miljön.</p> <p>Denna risk skall bedömas i förhållande till pågående och godkänd framtida användning av marken.</p> <p>2. Medlemsstaterna skall inrätta ett nationellt register över förorenade områden, nedan kallat "registret". Registret skall offentliggöras och bli föremål för översyn minst vart femte år.</p>	<p>1. Medlemsstaterna skall enligt det förfarande som anges i artikel 11 inom sina geografiska gränser identifiera de områden, nedan kallade "förorenade områden", där förekomst av farliga ämnen orsakad av mänsklig verksamhet är belagd och där denna förekomst är så stor att den enligt medlemsstaternas uppfattning utgör en betydande risk för människors hälsa eller för miljön.</p> <p>Denna risk skall bedömas i förhållande till pågående och godkänd framtida användning av marken.</p> <p>2. Medlemsstaterna skall inrätta ett nationellt register över förorenade områden, nedan kallat "registret". Registret skall offentliggöras och <u>om nödvändigt bli föremål för översyn minst uppdateras</u> vart femte år.</p>

Motivering

Punkt 2: Det av kommissionen använda begreppet "genomföra en översyn" antyder att man måste göra en komplett undersökning vart femte år. Det är emellertid viktigt att medlemsstaterna underhåller ett gott övervakningssystem med hjälp av vilket förteckningen över riskområden kan uppdateras vart femte år.

Rekommendation 6

Artikel 11

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Varje medlemsstat skall utse en behörig myndighet som skall vara ansvarig för identifieringen av de förorenade områdena.</p> <p>2. Inom fem år från och med [genomföringsdatum] skall de behöriga myndigheterna ha kartlagt åtminstone var de områden är belägna där potentiellt markförorenande verksamhet av de slag som anges i bilaga II äger rum eller tidigare har ägt rum.</p> <p>De verksamheter som anges i punkt 2 i bilaga II skall i det här avseendet bedömas oberoende av de trösklar som anges i bilaga I till rådets direktiv 96/61/EG, utom när det gäller verksamhet som bedrivs av mikroföretag enligt definitionen i artikel 2.3 i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG eller i fråga om uppfödning av husdjur.</p> <p>Identifieringen skall bli föremål för regelbunden översyn.</p> <p>3. De behöriga myndigheterna skall mäta upp koncentrationerna av farliga ämnen i de områden som identifierats enligt punkt 2 enligt nedanstående tidtabell, och i de fall nivåerna är så höga att de skäligen antas utgöra en betydande risk för människors hälsa eller för miljön, skall en riskbedömning göras på plats för dessa förorenade områden:</p> <p>a) Senast inom fem år från och med [genomföringsdatum] för minst 10 % av områdena.</p> <p>b) Senast inom 15 år från och med [genomföringsdatum] för minst 60 % av områdena.</p> <p>c) Senast inom 25 år från och med [genomföringsdatum] för återstoden av områdena.</p>	<p>1. Varje medlemsstat skall utse en behörig myndighet som skall vara ansvarig för identifieringen av de förorenade områdena.</p> <p>2. Inom fem år från och med [genomföringsdatum] skall de behöriga myndigheterna ha kartlagt åtminstone var de områden är belägna där potentiellt markförorenande verksamhet av de slag som anges i bilaga II äger rum eller tidigare har ägt rum.</p> <p>De verksamheter som anges i punkt 2 i bilaga II skall i det här avseendet bedömas oberoende av de trösklar som anges i bilaga I till rådets direktiv 96/61/EG, utom när det gäller verksamhet som bedrivs av mikroföretag enligt definitionen i artikel 2.3 i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG eller i fråga om uppfödning av husdjur.</p> <p>Identifieringen skall bli föremål för regelbunden ~~översyn~~ <u>uppdatering</u>.</p> <p>3. De behöriga myndigheterna skall ~~mäta upp koncentrationerna av farliga ämnen i de områden som identifierats enligt punkt 2~~ enligt nedanstående tidtabell, se till att föroreningssituationen i de områden som identifierats i <u>enlighet med den metod som beskrivs i punkt 2 kartläggs</u>, och i de fall nivåerna är så höga att de skäligen antas utgöra en betydande risk för människors hälsa eller för miljön, skall en riskbedömning göras på plats för dessa förorenade områden:</p>

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	a) Senast inom fem år från och med [genomföringsdatum] för minst 10 % av områdena. b) Senast inom 15 år från och med [genomföringsdatum] för minst 60 % av områdena. c) Senast inom 25 år från och med [genomföringsdatum] för återstoden av områdena.

Motivering

De behöriga myndigheterna ansvarar för en inventering av de förorenade områdena och de eventuella riskerna för folkhälsan och miljön. Detta innebär inte att dessa instanser själva måste utföra undersökningarna på platsen. I allmänhet är det i första hand förorenaren, ägaren eller den som utnyttjar området som förväntas kartlägga föroreningen. Om det inte finns någon som är ansvarig för föroreningen kan de behöriga instanserna besluta att själva utföra denna undersökning.

Rekommendation 7

Artikel 12

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2. Rapporten över markens tillstånd skall utfärdas av ett organ eller en person som har godkänts och utsetts av medlemsstaten. Den skall innehålla åtminstone följande uppgifter: a) Områdets historiska bakgrund enligt officiella uppgifter. b) Resultaten från en kemisk analys för att bestämma koncentrationerna av farliga ämnen i marken, med begränsning till sådan ämnen som kan kopplas till den potentiellt förorenande verksamheten i området. c) Uppgifter om de koncentrationer av de berörda farliga ämnena som skäligen kan anses utgöra en väsentlig risk för människors hälsa eller för miljön.	2. Rapporten över markens tillstånd skall utfärdas av ett organ eller en person som har godkänts och utsetts av medlemsstaten. Den skall innehålla åtminstone följande uppgifter: a) Områdets historiska bakgrund enligt officiella uppgifter. b) Resultaten från en kemisk analys för att bestämma koncentrationerna av farliga ämnen i marken, med begränsning till sådan ämnen som kan kopplas till den potentiellt förorenande verksamheten i området. c) Uppgifter om de koncentrationer av de berörda farliga ämnena som skäligen kan anses utgöra en väsentlig risk för människors hälsa eller för miljön. <u>I samband med detta skall hänsyn tas till den riskpolitik och saneringspolitik som förs i den berörda medlemsstaten samt till de specifika lokala markförhållandena.</u>

Motivering

Av punkt 2 c) kan man dra slutsatsen att det föreligger en särskild förteckning över koncentrationsnivåer som utgör en risk. Kommittén anser att de eventuella riskerna för folkhälsan och miljön är avhängiga av områdets användning. Denna kan dessutom ändras efter det att området har sålts.

Om man i markrapporten vill uttala sig om möjliga risker på platsen i fråga bör man göra en riskbedömning där man anger områdets nuvarande funktion och den funktion som godkänts för framtiden.

I modellen för markrapporten bör utrymme ges för en tolkning av uppgifterna där den riskpolitik och saneringspolitik som förs i det berörda landet vägs in.

Rekommendation 8

Artikel 13

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p><i>Artikel 13</i></p> <p>Sanering</p> <p>1. Medlemsstaterna skall sörja för sanering av de förorenade områden som ingår i deras register.</p> <p>2. Saneringen skall bestå av åtgärder som syftar till att bortskafter, kontrollera eller innesluta föreningarna eller begränsa förekomsten av dem, så att det förorenade området med beaktande av pågående och godkänd framtida användning inte längre utgör en risk för människors hälsa eller för miljön.</p> <p>3. För förorenade områden där förorenaren inte står att finna, inte kan ställas till svars för föreningen enligt nationell lagstiftning eller gemenskapslagstiftning eller inte kan fås att bära kostnaderna för saneringen, enligt principen om att förorenaren skall betala, skall medlemsstaterna inrätta lämpliga finansieringsinstrument för saneringen.</p>	<p><i>Artikel 13</i></p> <p>Sanering</p> <p>1. Medlemsstaterna skall sörja för sanering av de förorenade områden som ingår i deras register.</p> <p>2. Saneringen skall bestå av åtgärder som syftar till att bortskafter, kontrollera eller innesluta föreningarna eller begränsa förekomsten av dem, så att det förorenade området med beaktande av pågående och godkänd framtida användning inte längre utgör en risk för människors hälsa eller för miljön.</p> <p>3. <u>Innan den faktiska saneringen påbörjas kan tillfälliga åtgärder vidtas förutsatt att de omöjliggör varje kontakt med föreningarna, att de är väl motiverade och att de inte blir alltför långvariga.</u></p> <p>34. För förorenade områden där förorenaren inte står att finna, inte kan ställas till svars för föreningen enligt nationell lagstiftning eller gemenskapslagstiftning eller inte kan fås att bära kostnaderna för saneringen, enligt principen om att förorenaren skall betala, skall medlemsstaterna inrätta lämpliga finansieringsinstrument för saneringen. <u>Vid sanering kan tillgängliga källor för EU-finansiering användas.</u></p>

Motivering

Om det är lämpligt ur miljösynpunkt kan konkreta saneringsåtgärder skjutas upp om dessa kan genomföras på ett mer kostnadseffektivt sätt i samband med andra insatser, exempelvis territoriell utveckling som t.ex. byggnadsplaner. I sådana fall bör tillfälliga säkerhetsåtgärder vidtas.

Rekommendation 9

Artikel 16

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Medlemsstaterna skall inom åtta år från och med [genomföringsdatum] och därefter vart femte år göra följande uppgifter tillgängliga för kommissionen:</p> <p>a) En sammanfattning av de åtgärder som har vidtagits enligt artikel 5.</p> <p>b) De riskområden som fastställts i enlighet med artikel 6.1.</p> <p>c) Den metod som har använts för identifiering av riskområdena enligt artikel 7.</p> <p>d) De åtgärdsprogram som har antagits enligt artikel 8 och en bedömning av effektiviteten hos de åtgärder som vidtas för att minska markförstöringen och risken för markförstöring.</p> <p>e) Resultatet av den identifiering som ägt rum enligt artikel 11.2 och 11.3 och det register över förorenade områden som upprättats enligt artikel 10.2.</p> <p>f) De nationella saneringsstrategierna enligt artikel 14.</p> <p>g) En sammanfattning av de åtgärder som har vidtagits för att höja medvetenheten enligt artikel 15.</p>	<p>1. Medlemsstaterna skall inom åtta år från och med [genomföringsdatum] och därefter vart femte år <u>ge kommissionen tillgång till uppgifter av vilka följande göra upplysningar framgår</u> ~~uppgifter tillgängliga för kommissionen:~~</p> <p>~~a) En sammanfattning av de åtgärder som har vidtagits enligt artikel 5.~~</p> <p>~~a)~~ b) De riskområden som fastställts i enlighet med artikel 6.1.</p> <p>~~ab)~~ be) Den metod som har använts för identifiering av riskområdena enligt artikel 7.</p> <p>~~d) De åtgärdsprogram som har antagits enligt artikel 8 och en bedömning av effektiviteten hos de åtgärder som vidtas för att minska markförstöringen och risken för markförstöring.~~</p> <p>~~ce)~~ c) Resultatet av den identifiering som ägt rum enligt artikel 11.2 och 11.3 och det register över förorenade områden som upprättats enligt artikel 10.2.</p>

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<p>~~f) De nationella saneringsstrategierna enligt artikel 14.~~</p> <p>~~g) En sammanfattning av de åtgärder som har vidtagits för att höja medvetenheten enligt artikel 15.~~</p> <p><u>2. Medlemsstaterna skall inom fem år från och med utarbetandet av den sammanställning som nämns i artikel 17.2 och därefter vart femte år ge kommissionen tillgång till uppgifter av vilka följande upplysningar framgår:</u></p> <p><u>a) En sammanfattning av de åtgärder som har vidtagits enligt artikel 5.</u></p> <p><u>b) De åtgärdsprogram som har antagits enligt artikel 8 och en bedömning av effektiviteten hos de åtgärder som vidtas för att minska markförstöringen och risken för markförstöring.</u></p> <p><u>c) De nationella saneringsstrategierna enligt artikel 14.</u></p> <p><u>d) En sammanfattning av de åtgärder som har vidtagits för att höja medvetenheten enligt artikel 15.</u></p> <p><u>3. För att tillhandahålla de uppgifter som nämns i punkterna 1 och 2 kan medlemsstaterna använda sitt eget system.</u></p>

Motivering

I denna artikel specificeras ett stort antal rapporteringskrav som företrädesvis lokala och regionala myndigheter måste uppfylla. Detta medför enligt kommittén en oproportionerligt stor administrativ belastning för kommuner och regioner. Kommittén föreslår att medlemsstaterna får använda sitt eget rapporteringssystem och att kommissionen får tillgång till informationen. I kommissionens text skall den information som efterfrågas i leden a, b, c, d, e, f och g tillhandahållas på samma sätt. Den begärda informationen skall tillhandahållas inom åtta år efter det att detta direktiv trätt ikraft. Kommittén skulle vilja dela upp informationen och föreslår följande tidsplan:

1. Medlemsstaterna fastställer riskområdena och företar en inventering (se leden b, c och e i kommissionens text).
2. Europeiska kommissionen skall utarbeta den sammanställning som nämns i artikel 17 (se rekommendation 10).
3. Medlemsstaterna skall utarbeta ett åtgärds paket (se leden a, d, f och g i kommissionens text).

Medlemsstaterna kan endast utarbeta ett åtgärds paket och vidta åtgärder om de har tillräcklig kunskap om och inblick i markskydd. Kunskap är således en nödvändig förutsättning för att uppfylla kraven i leden a, d, f, och g i kommissionens text. Erfarenheterna från ramdirektivet för vatten och EU-lagstiftningen rörande luftkvalitet har visat att det är viktigt att kommissionen åläggs att utarbeta sammanställningar som innehåller all kunskap, möjliga lösningar och bästa metoder innan medlemsstaterna är skyldiga att utforma sina åtgärds paket. Detta gäller särskilt punkt 1 a i kommissionens text som handlar om förslutning. Det råder stor oklarhet kring de åtgärder som kan leda till minskad eller ökad förslutning. Lösningar kan finnas inom områdena territoriell planering, byggteknik och finansiella ramar.

Rekommendation 10

Artikel 17

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Senast ett år från och med [ikraftträdande] skall kommissionen inrätta en plattform för informationsutbyte mellan medlemsstaterna och intressenterna om de riskområden som avses i artikel 6 och om de metoder för riskbedömning som är i bruk eller under utveckling.</p>	<p>1. Senast ett år från och med [ikraftträdande] skall <u>kommissionen inrätta en plattform för informationsutbyte mellan medlemsstaterna och intressenterna om de riskområden som avses i artikel 6 och om de metoder för riskbedömning som är i bruk eller under utveckling.</u></p> <p>2. Inom tre år från det att detta direktiv träder i kraft skall <u>Europeiska kommissionen ha vidtagit de åtgärder inom den temainriktade strategin för markskydd som rör strategin för genomförandet av direktivet. Dessa åtgärder syftar bland annat till följande:</u></p> <p>a) <u>Utarbetande av en sammanställning med en översikt av kostnadseffektiva åtgärder som medlemsstaterna kan vidta efter eget gottfinnande.</u></p> <p>b) <u>Utarbetande av en sammanställning med välfungerande metoder som skall mildra de negativa effekterna av kompakteringen av marken.</u></p> <p>3. <u>Om det, på grundval av det informationsutbyte som avses i punkt 1 i denna artikel, skulle uppstå ett behov av att harmonisera metoderna för bedömning av risken för markförorening, skall kommissionen i enlighet med artikel 251 i EG-fördraget anta gemensamma kriterier för bedömning av föroreningsrisken.</u></p>

Motivering

Punkt 2: I den temainriktade strategin för markskydd föreslår kommissionen åtgärder för att sprida välfungerade metoder. Enligt kommissionen har 9 av de 25 medlemsstaterna utarbetat en markpolitik. Åtgärder som vidtas av nationella, regionala och lokala myndigheter har stor betydelse för om EU:s strategi för markskydd skall bli en framgång. En sammanställning över kostnadseffektiva åtgärder på vilken dessa myndigheter kan bygga sin politik är därför av avgörande betydelse (se även rekommendation 9).

Punkt 3: I kommissionens förslag återfinns denna text i artikel 18.2. På grund av kommittéförfarandet (se rekommendation 11) och eftersom det är viktigt för sammanställningen av bästa metoder återfinns emellertid denna bestämmelse i artikel 17.

Rekommendation 11

Artikel 18

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>2. Om det, på grundval av det informationsutbyte som avses i artikel 17, skulle uppstå ett behov att harmonisera metoderna för bedömning av risken för markförorening, skall kommissionen anta gemensamma kriterier för bedömning av föroreningsrisken i enlighet med det förskrivandet förfarandet med kontroll enligt artikel 19.3.</p>	<p>2. ~~Om det, på grundval av det informationsutbyte som avses i artikel 17, skulle uppstå ett behov att harmonisera metoderna för bedömning av risken för markförorening, skall kommissionen anta gemensamma kriterier för bedömning av föroreningsrisken i enlighet med det förskrivandet förfarandet med kontroll enligt artikel 19.3.~~</p>

Motivering

Det kan vara förnuftigt att anta en gemensam riskbedömningsteknik i samband med markförorening i syfte att uppnå en enhetlig skyddsnivå för människor, växter och djur i gemenskapen. Kommissionen föreslår att kommittéförfarandet tillämpas för dessa beslut. Regionkommittén anser att detta beslut har stor betydelse för räckvidden för EU:s marklagstiftning. Regionala och lokala myndigheter bör delta i besluten. Därför föreslås att man överlåter det aktuella beslutet till det forum som nämns i artikel 17 och att Europaparlamentet och rådet fattar ett mer detaljerat beslut.

Rekommendation 12

Artikel 21

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Kommissionen skall se över detta direktiv senast [15 år efter dagen för dess ikraftträdande] och skall vid behov föreslå nödvändiga ändringar.	Kommissionen skall se över detta direktiv senast [15 år efter ~~dagen för dess ikraftträdande~~] <u>offentliggörandet av den sammanställning som nämns i artikel 17.2</u> och skall vid behov föreslå nödvändiga ändringar.

Motivering

Kommissionens text utgår från den tidpunkt då direktiver träder i kraft. Åtgärder som vidtas av nationella, regionala och lokala myndigheter är emellertid mycket viktiga för att EU:s strategi för markskydd skall bli en framgång. Lokala och regionala myndigheter kan endast utarbeta en politik om det föreligger en sammanställning över kostnadseffektiva åtgärder (se även rekommendationerna 9 och 10). Kommittén anser därför att datum för offentliggörandet av sammanställningen är en bättre utgångspunkt, eftersom det är den tidpunkt då medlemsstaterna har tillräcklig kunskap för att vidta åtgärder.

Rekommendation 13

Bilaga II

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<i>BILAGA II</i>	<i>BILAGA II</i>
Förteckning över potentiellt markförorenande verksamheter	Förteckning över potentiellt markförorenande verksamheter
<ol style="list-style-type: none"> 1. Anläggningar där farliga ämnen finns eller har funnits i kvantiteter som överskrider de mängder som anges i del 1 och 2 kolumn 2 i bilaga I till rådets direktiv 96/82/EG (Seveso). 2. Verksamhet som förtecknas i bilaga I till rådets direktiv 96/61/EG. 3. Flygplatser. 4. Hamnar. 5. Tidigare militära anläggningar. 6. Bensinstationer. 7. Kemtvättar. 8. Gruvanläggningar som inte omfattas av rådets direktiv 96/82/EG inklusive anläggningar för avfall från utvinningsindustrin enligt definition i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/21/EG. 9. Deponier enligt definitionerna i rådets direktiv 1999/31/EG. 10. Avloppsreningsanläggningar. 11. Pipelines för transport av farliga ämnen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Anläggningar där farliga ämnen finns eller har funnits i kvantiteter som överskrider de mängder som anges i del 1 och 2 kolumn 2 i bilaga I till rådets direktiv 96/82/EG (Seveso). 2. Verksamhet som förtecknas i bilaga I till rådets direktiv 96/61/EG. 3. Flygplatser. 4. Hamnar. 5. Tidigare militära anläggningar. 6. Bensinstationer. 7. Kemtvättar. 8. Gruvanläggningar som inte omfattas av rådets direktiv 96/82/EG inklusive anläggningar för avfall från utvinningsindustrin enligt definition i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/21/EG. 9. Deponier enligt definitionerna i rådets direktiv 1999/31/EG. 10. Avloppsreningsanläggningar. 11. Pipelines för transport av farliga ämnen, <u>såvida de inte har en strategisk eller militär funktion.</u>

Motivering

Med detta menas stora pipelines för gas och olja som är nödvändiga för såväl en tillräcklig energiförsörjning som för militära ändamål. Kommittén anser att placeringen av dessa pipelines inte kan avslöjas på grund av kraven på kontinuitet i energiförsörjningen och hänsynen till de militära aspekterna. Om det skulle vara lätt att ta reda på var dessa pipelines är placerade skulle denna kunskap kunna användas för terroraktioner.

Bryssel den 13 februari 2007.

Regionkommitténs
Ordförande
Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om ”Temainriktad strategi för hållbar användning av bekämpningsmedel”

(2007/C 146/06)

REGIONKOMMITTÉN

- välkomnar kommissionens temainriktade strategi eftersom den innebär en integrerad och holistisk syn på området bekämpningsmedel, något som är värdefullt för att de ytterligare miljöförbättringar som behövs på området skall kunna åstadkommas,
- vill uttrycka sin oro över att de befintliga bestämmelserna inte kunnat förhindra att mängden av bekämpningsmedelsrester i livsmedel ökat under ett antal år. Kommittén ställer sig därför positiv till att den temainriktade strategin kommer att leda till ökad övervakning av bekämpningsmedelsrester i livsmedel,
- Regionkommittén anser att den zonuppdelning som nämns i förslaget om reglering av utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden inte tar tillräcklig hänsyn till geologiska, geografiska och hydrologiska aspekter inom zonerna. Dessa skillnader innebär en varierande risk för att farliga bekämpningsmedel sipprar ned och urlakas, något som bör återspeglas i lagstiftningen. Regionkommittén anser det beklagligt att man med zonuppdelningen inte tar hänsyn till de nuvarande bestämmelserna om bekämpningsmedel i medlemsstaterna,
- anser att kommissionens förslag om obligatoriskt ömsesidigt erkännande av bekämpningsmedel inom zonerna inte är någon idealisk lösning, eftersom det kan medföra ökad förorening av ytvattnet med bekämpningsmedel,
- anser att den rättsliga grunden för förordningen (KOM(2006) 388) bör utvidgas till att också omfatta artikel 175, som rör miljön,
- anser att man på sikt bör utarbeta kvantitativa mål för en minskad förbrukning av bekämpningsmedel.

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Temainriktad strategi för hållbar användning av bekämpningsmedel KOM(2006) 372 slutlig, Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel KOM(2006) 373 slutlig – 2006/0132 (COD) och Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden KOM(2006)388 slutlig – 2006/0136 (COD),

kommissionens beslut av den 12 juli 2006 att rådfråga Regionkommittén om dessa dokument på grundval av artikel 265.3 (KOM(2006) 372 slutlig), artikel 175.1 och artikel 265.1 (KOM(2006) 373 slutlig – 2006/0132 (COD)) och artikel 152.4 och artikel 265.1 (KOM(2006) 388 slutlig – 2006/0136 (COD)) i EG-fördraget,

presidiets beslut av den 25 april 2006 att ge utskottet för hållbar utveckling i uppdrag att utarbeta yttrandet i ärendet,

yttrandet om kommissionens "Förslag till rådets direktiv om upprättande av en ram för gemenskapsåtgärder på området för vattenpolitik" (KOM(1997) 49 slutlig – CdR 171/97 fin ()),

yttrandet av den 6 december 2006 om "Meddelande från kommissionen – Att stoppa förlusten av biologisk mångfald till 2010 – och därefter", KOM(2006) 216 slutlig – CdR 159/2006 fin,

det utkast till yttrande (CdR 316/2006 rév. 1) som antogs av utskottet för hållbar utveckling den 27 november 2006 (föredragande: Bjørn Dahl, borgmästare i Roskilde kommun, DK-ALDE).

Yttrandet antogs enhälligt vid Regionkommitténs 68:e plenarsession den 13-14 februari 2007 (sammanträdet den 13 februari).

1. Regionkommitténs ståndpunkt

Allmänna kommentarer

1.1 Regionkommittén välkomnar kommissionens temainriktade strategi eftersom den innebär en integrerad och holistisk syn på området bekämpningsmedel, något som är värdefullt för att de ytterligare miljöförbättringar som behövs på området skall kunna åstadkommas.

1.2 Regionkommittén välkomnar att kommissionen löpande uppdaterar förfarandena och funktionerna när det gäller Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet. Härigenom säkras att EU:s bestämmelser på området står i överensstämmelse med de senaste vetenskapliga rönen på området – till gagn för miljön och folkhälsan.

1.3 Regionkommittén sluter upp bakom den temainriktade strategins målsättningar om en högre skyddsnivå för miljö och hälsa genom att begränsa användningen av bekämpningsmedel och stödja forskningen kring mindre skadliga alternativ.

1.4 Regionkommittén stöder förslaget om att bestämmelserna om dataskydd inte skall omfatta uppgifter som tagits fram genom djurförsök. Detta kommer att leda till att försöken inte upprepas i onödan och bidra till att i så hög grad som möjligt begränsa användningen av djurförsök.

1.5 Regionkommittén ställer sig positiv till att den temainriktade strategin kommer att ge upphov till riktlinjer för själva användningen av bekämpningsmedel, eftersom de gemenskapsbestämmelser som funnits hittills varit otillräckliga.

1.6 Regionkommittén ställer sig positiv till att strategin omfattar verktyg för övervakning och rapportering av medlemsstaternas framsteg när det gäller att uppfylla den temainriktade strategins målsättningar.

1.7 Regionkommittén erkänner att en förständig användning av bekämpningsmedel medför stora produktivitetsvinster. Kommissionens konsekvensbedömning innehåller en redogörelse för dessa (SEK(2006) 894). Kommittén är dock medveten om att användningen av dessa produkter fortfarande får allvarliga följder för miljön.

1.8 Regionkommittén erkänner vidare att industrin för bekämpningsmedel är en viktig arbetsgivare i EU, som står för cirka 26 000 arbetstillfällen sammanlagt. Regionkommittén ställer sig därför positiv till att den temainriktade strategin enligt konsekvensbedömningen kommer att ge upphov till ytterligare 3 000 nya arbetstillfällen inom sektorn och medföra ekonomiska vinster på minst 380 miljoner euro inom lantbruket och att den temainriktade strategin i övrigt är förenlig med Lissabonstrategins målsättningar.

1.9 Kommittén ställer sig positiv till att man genom strategin strävar efter att öka säkerheten i samband med användningen av bekämpningsmedel med hjälp av inspektion och certifiering av utrustning, genom att främja säker förvaring av bekämpningsmedel och initiativ för utbildning av distributörer och professionella användare. Effektiviteten i samband med användningen av bekämpningsmedel kommer härigenom att öka till gagn för alla parter.

(¹) EGT C 180, 11.6.1998, s. 38.

1.10 Kommittén vill uttrycka sin oro över att de befintliga bestämmelserna inte kunnat förhindra att mängden av bekämpningsmedelsrester i livsmedel ökat under ett antal år. Kommittén ställer sig därför positiv till att den temainriktade strategin kommer att leda till ökad övervakning av bekämpningsmedelsrester i livsmedel, och efterlyser stränga kontroller av bekämpningsmedelsrester i importerade varor och livsmedel i synnerhet från länder där restriktionerna när det gäller användning av bekämpningsmedel kan vara mindre stränga.

1.11 Kommittén ställer sig positiv till att förslaget till direktiv om en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel innehåller en hänvisning till ramdirektivet för vatten. Detta kommer att stärka samstämmigheten i EU:s ansträngningar på miljöområdet. Kommittén anser därför att också förslaget till förordning om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden bör innehålla en hänvisning till ramdirektivet för vatten.

1.12 Kommittén har stor förståelse för kommissionens önskan att stärka konkurrensen, dynamiken och frihandeln i EU. Det är dock av största vikt att den temainriktade strategin om bekämpningsmedel grundar sig på hänsyn till miljön och medborgarnas hälsa.

1.13 Kommittén anser därför att det i förslaget till förordning föreslagna obligatoriska ömsesidiga erkännandet av bekämpningsmedel inom de tre zonerna är olämpligt i förhållande till de nuvarande bestämmelserna. I medlemsländer inom en och samma zon råder olika förhållanden, vilket gör att de enskilda medlemsstaterna även i fortsättningen måste kunna åberopa rätten till skärpta bestämmelser om bekämpningsmedel. Som exempel kan nämnas att obehandlat grundvatten i flera medlemsstater används som dricksvatten. Obligatorisk import av bekämpningsmedel som hittills varit förbjudna kommer att innebära att denna praxis äventyras, med ekonomiska konsekvenser för de lokala och regionala myndigheterna och för medlemsstaterna. Regionkommittén vill uppmärksamma att det är förenat med ökad livskvalitet att kunna dricka vatten av hög kvalitet direkt från kranen.

2. Regionkommitténs rekommendationer

2.1 Regionkommittén anser att den zonuppdelning som valts inte tar tillräcklig hänsyn till geologiska, geografiska och hydrologiska aspekter inom zonerna. Dessa skillnader innebär en varierande risk för att farliga bekämpningsmedel sipprar ned och urlakas, något som bör återspeglas i lagstiftningen. Regionkommittén anser det beklagligt att man med zonuppdelningen inte tar hänsyn till de nuvarande bestämmelserna om bekämpningsmedel i medlemsstaterna. Om angreppssättet med zoner skall bibehållas, bör varje zon åtminstone bestå av flera enheter. Om zonuppdelningen antas bör man hitta en form för ömsesidigt erkännande av tillstånd för växtskyddsmedel i regioner som gränsar till varandra men tillhör olika zoner, med vederbörlig hänsyn till konsumenterna och miljön.

2.2 Kommittén anser att kommissionens förslag om obligatoriskt ömsesidigt erkännande av bekämpningsmedel inom zonerna inte är någon idealisk lösning, eftersom det kan medföra ökad förorening av ytvattnet med bekämpningsmedel. Detta kommer härigenom att utgöra ett hot mot vattenorganismerna och beroende på omständigheterna också mot regionernas unika bestånd av fåglar och ryggradsdjur. Regionkommittén anser att angreppssättet rimmar illa med vattenramdirektivets generella krav att inte förvärra tillståndet inom vattenförekomsterna.

2.3 Regionkommittén anser att det mål som eftersträvas med det ömsesidiga erkännandet kan uppnås genom ökat samarbete och utbyte av uppgifter mellan medlemsländerna i zonerna för snabb handläggning av frågor rörande medel som godkänts i ett annat land i samma zon. Regionkommittén anser därför att förslaget om obligatoriskt ömsesidigt erkännande av bekämpningsmedel inte är ändamålsenligt. Regionkommittén anser att man om man bibehåller det bör belysa konsekvenserna av zonindelningen bättre för att under alla omständigheter justera zonerna.

2.4 Kommittén anser att det behövs striktare kriterier när det gäller miljöeffekterna. De föreslagna kriterierna är inte tillräckliga för att upprätthålla den nuvarande höga skydds nivån. Kommittén stöder dock tanken på att införa gränsvärden för godkännande av verksamma ämnen. Kriterierna kan godtas med hänsyn till hälsoeffekterna.

2.5 Kommittén anser att den rättsliga grunden för förordningen (KOM(2006) 388) bör utvidgas till att också omfatta artikel 175, som rör miljön. Detta kommer att få betydelse för viktningen vid framtida tolkningsfrågor samt medlemsstaternas åtgärder för miljöskydd.

2.6 Kommittén stöder tanken på att införa en princip om att byta ut vissa växtskyddsmedel mot mindre farliga växtskyddsmedel eller icke-kemiska metoder.

2.7 Kommittén anser att kriterierna för identifiering av möjliga substitut bör förbättras, så att fler ämnen kan bytas ut. Bestämmelserna bör också förbättras, så att medlemsstaterna kan byta ut växtskyddsmedel utifrån en bedömning av egenskaperna hos de hjälpämnen som ingår.

2.8 Kommittén anser att bekämpningsmedel som kan sippra ned i grundvattnet konsekvent bör räknas till förordningens högriskgrupp.

2.9 Kommittén anser att godkännandet av verksamma ämnen och växtskyddsmedel inte bör ske på obegränsad tid efter den första förnyelsen efter 10 år. Det kommer att påverka miljön och folkhälsan negativt om det inte behöver ske någon förnyelse när t.ex. nya krav på uppgifter eller nya riktlinjer för bedömning införs.

2.10 Regionkommittén motsätter sig att det införs ett lindrigare förfarande för godkännande av växtskyddsmedel som innehåller verksamma ämnen som bedömts utgöra en "låg risk". Alla växtskyddsmedel kan innebära en viss risk för människor och balansen i naturen, och bör därför genomgå ett grundligt förfarande för godkännande.

2.11 Regionkommittén rekommenderar att försäljning och distribution av bekämpningsmedel sker under kontroll av godkänd fackman.

2.12 Kommittén anser att man på sikt bör utarbeta kvantitativa mål för en minskad förbrukning av bekämpningsmedel i linje med rekommendationerna i det sjätte miljöramprogrammet, och att man bör främja produktionsmetoder med minskad eller ingen användning av bekämpningsmedel som i det ekologiska jordbruket.

2.13 Kommittén föreslår att artiklarna 21 och 43 i förordningen skall innehålla en direkt hänvisning till artikel 4.1 i ramdirektivet för vatten.

2.14 Kommittén ställer sig positiv till att samrådsprocessen angående den temainriktade strategin varit omfattande och att den omfattat lokala och regionala myndigheter. Kommittén anser dessutom att denna delaktighet bör stärkas genom att lokala och regionala myndigheter involveras i expertgruppen för den temainriktade strategin, som har till uppgift att stå till hjälp med råd om bästa praxis och övervaka genomförandet av den temainriktade strategin. Lokala och regionala myndigheter bör dessutom involveras i utarbetandet och genomförandet av de nationella handlingsplanerna. Genom deras unika kännedom om de lokala förhållandena kan de lämna ett värdefullt bidrag i dessa forum, i vilka också det civila samhället borde delta.

Rekommendation 1

Artikel 30 i Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden

KOM(2006)3 88 slutlig – 2006/0136 (COD)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p><i>Artikel 30</i></p> <p>Innehåll</p> <p>1. I godkännandet skall det anges vilka grödor växtskyddsmedlet får användas på och i vilket syfte.</p> <p>2. I godkännandet skall kraven för utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedlet anges. I dessa krav skall ingå de villkor för användning som behövs för att uppfylla kraven i förordningen om godkännande av de verksamma ämnena, safenerna och synergisterna. Godkännandet skall innehålla en klassificering av växtskyddsmedlet enligt direktiv 1999/45/EG.</p> <p>3. De krav som avses i punkt 2 kan omfatta följande:</p> <p>a) En restriktion gällande distribution och användning av växtskyddsmedlet för att skydda distributörernas, användarnas och arbetarnas hälsa.</p> <p>b) En skyldighet att innan produkten används informera personer i omgivningen som kan utsättas för vindavdriften och som har bett att bli informerade.</p>	<p><i>Artikel 30</i></p> <p>Innehåll</p> <p>1. I godkännandet skall det anges vilka grödor växtskyddsmedlet får användas på och i vilket syfte.</p> <p>2. I godkännandet skall kraven för utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedlet anges. I dessa krav skall ingå de villkor för användning som behövs för att uppfylla kraven i förordningen om godkännande av de verksamma ämnena, safenerna och synergisterna. Godkännandet skall innehålla en klassificering av växtskyddsmedlet enligt direktiv 1999/45/EG.</p> <p>3. De krav som avses i punkt 2 kan omfatta följande:</p> <p>a) En restriktion gällande distribution och användning av växtskyddsmedlet för att skydda distributörernas, användarnas och arbetarnas hälsa <u>samt miljön</u>.</p> <p>b) En skyldighet att innan produkten används informera personer i omgivningen som kan utsättas för vindavdriften och som har bett att bli informerade.</p>

Motivering

Det är nödvändigt att infoga "miljön" i texten under artikel 30.3 i syfte att säkerställa miljöskyddet, också i fråga om grundvatten. Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd av grundvatten har nyligen antagits och i detta fastställs gränsvärden för pesticider i grundvattnet. Förslaget till förordning bör inte påverka medlemsstaternas skyldighet att anpassa sig till grundvattendirektivet. Därför bör det vara möjligt för medlemsstaterna att införa nationella begränsningar utgående från nationella förhållanden då växtskyddsmedel tillåts för att länderna skall kunna rätta sig efter grundvattendirektivet.

Rekommendation 2

Artikel 40 i Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden**KOM(2006) 388 slutlig – 2006/0136 (COD)**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p style="text-align: center;"><i>Artikel 40</i></p> <p style="text-align: center;">Godkännande</p> <p>1. Den medlemsstat till vilken en ansökan sänds enligt artikel 39 skall bevilja godkännande för det berörda växtskyddsmedlet på samma villkor, inklusive klassificeringen enligt direktiv 1999/45/EG, som referensmedlemsstaten.</p> <p>2. Genom undantag från punkt 1 och i enlighet med gemenskapslagstiftningen kan det införas ytterligare villkor i fråga om kraven i artikel 30.3.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Artikel 40</i></p> <p style="text-align: center;">Godkännande</p> <p>1. Den medlemsstat till vilken en ansökan sänds enligt artikel 39 skall bevilja godkännande för det berörda växtskyddsmedlet på samma villkor, inklusive klassificeringen enligt direktiv 1999/45/EG, som referensmedlemsstaten.</p> <p>2. Genom undantag från punkt 1 och i enlighet med gemenskapslagstiftningen kan det införas ytterligare villkor i fråga om kraven i artikel 30.3.</p> <p>3. <u>Genom undantag från punkt 1 och i enlighet med gemenskapslagstiftningen kan den medlemsstat till vilken en ansökan sänds enligt artikel 39 underkänna det berörda växtskyddsmedlet ifall det finns vetenskaplig och teknisk kunskap om att ett produktgodkännande i zonen står i strid med artikel 29.</u></p>

Motivering

Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd av grundvatten har nyligen antagits och i detta fastställs gränsvärden för pesticider i grundvattnet. Förslaget till förordning får inte påverka medlemsstaternas skyldighet att anpassa sig till grundvattendirektivet.

Förslaget till förordning med tvingande ömsesidigt erkännande utgår från antagandet att förhållandena i en zon är "relativt lika". I verkligheten kan förhållandena variera kraftigt. Därför är det viktigt att tillförsäkra varje medlemsstat rätten att avböja det ömsesidiga erkännandet ifall ett godkännande i zonen inte överensstämmer med grundvattendirektivet.

Bryssel den 13 februari 2007.

Regionkommitténs
Ordförande
Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om "Europeiska öppenhetsinitiativet"

(2007/C 146/07)

REGIONKOMMITTÉN

- ReK välkomnar kommissionens initiativ att främja öppenheten. Ökad insyn är av avgörande betydelse för att EU-institutionerna skall förbli ansvarstagande, demokratiska och effektiva samt stå nära EU-medborgarna och deras behov. I sammanhanget påpekar ReK att de regionala och lokala myndigheterna i högre grad måste delta i EU:s lagstiftnings- och beslutsprocess om unionen verkligen vill öka den demokratiska legitimiteten.
- ReK beklagar emellertid att den lokala och regionala dimensionen inte har tagits upp i initiativet och uppmanar kommissionen att i större utsträckning beakta denna.
- ReK betonar att EU är ett institutionellt partnerskap på flera nivåer, där regionala och lokala myndigheter deltar i beslutsprocessen på såväl nationell nivå som EU-nivå.
- ReK anser att man återigen måste påpeka hur viktigt det är att skilja mellan EU-institutionernas samråd med å ena sidan folkvalda lokala och regionala myndigheter och å andra sidan lobbyorganisationer som företräder särintressen.
- ReK ser positivt på att Europeiska kommissionen har inlett en fortgående och systematisk dialog med lokala och regionala myndigheter och deras europeiska och nationella sammanslutningar på områden där dessa bär ansvaret för och skall genomföra EU-besluten. ReK anser dock att metoderna för denna dialog kan förbättras
- ReK välkomnar den ökade insyn som registreringen av lobbyorganisationer skulle medföra.
- Kommittén tror emellertid inte att en lösning som bygger på frivillig registrering utgör en passande ram för att garantera tillräcklig insyn.
- ReK är övertygad om att det är viktigt att få till stånd ett effektivt och enkelt förfarande för en framtida registrering. Registret bör upprätthållas av Europeiska kommissionen.
- ReK stöder kommissionens strävan att öka insynen vad gäller användningen av EU-medel och uppmuntrar medlemsstaterna att förvalta gemenskapsmedlen under "delad förvaltning". Insyn i användningen av EU-medlen ligger i alla stödmottagares intresse.

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

Europeiska kommissionens grönbok om "Europeiska öppenhetsinitiativet" KOM(2006) 194 slutlig,

Europeiska kommissionens beslut av den 3 maj 2006 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende, i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget,

presidiets beslut av den 25 april 2006 att ge utskottet för konstitutionella frågor, EU:s styresformer och ett område med frihet, säkerhet och rättvisa i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

meddelande till kommissionen av den 9 november 2005 från dess ordförande samt Margot Wallström, Siim Kallas, Danuta Hübner och Mariann Fischer Boel: "Proposing the launch of a European Transparency Initiative" ⁽¹⁾,

meddelande från kommissionen "Mot en bättre struktur för samråd och dialog. Allmänna principer och miniminormer för kommissionens samråd med berörda parter" KOM(2002) 704 slutlig,

Regionkommitténs yttrande av den 12 oktober 2005 om "Bättre lagstiftning 2004 och Lagstifta bättre för tillväxt och arbetstillfällen i Europeiska unionen", CdR 121/2005 fin (föredragande: Michel Delebarre, FR-PSE) ⁽²⁾,

Regionkommitténs yttrande av den 13 mars 2002 om "Vitboken om styrelseformerna i EU" och "En ny ram för samarbetet inom informations- och kommunikationspolitiken i Europeiska unionen" (KOM(2001) 428 slutlig, KOM(2001) 354 slutlig, CdR 103/2001 fin (föredragande: Michel Delebarre, FR-PSE) ⁽³⁾);

det utkast till yttrande (CdR 235/2006 rév. 1) som antogs av utskottet för konstitutionella frågor, EU:s styresformer och ett område med frihet, säkerhet och rättvisa den 29 november 2006 (föredragande: **Per Bødker Andersen** (DK-PSE), borgmästare i Kolding,

och av följande skäl:

- 1) Öppenhet är ett av de viktigaste inslagen i en demokrati med flernivåstyre.
- 2) Det är viktigt att i större utsträckning beakta subsidiaritets-, proportionalitets- och närhetsprinciperna för att uppnå en enkel och tydlig EU-lagstiftning som är lättbegriplig för EU-medborgarna.
- 3) Det är viktigt att säkerställa att regionala och lokala aktörer bland annat via ReK engageras fullt ut i kärnfrågorna på EU:s dagordning.
- 4) Om de regionala och lokala myndigheterna i tillräcklig utsträckning får delta i utarbetandet av rättsakterna kan de spela en viktig roll när det gäller att praktiskt tillämpa dessa inom sina egna områden.

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 68:e plenarsession den 13-14 februari 2007 (sammanträdet den 13 februari).

Regionkommitténs synpunkter och rekommendationer

1. Allmänna anmärkningar

1.1 ReK välkomnar kommissionens initiativ att främja öppenheten. Genom lanseringen av det europeiska öppenhetsinitiativet gör kommissionen en viktig insats för att främja ett arbetssätt vid EU-institutionerna som präglas av öppenhet. Ökad insyn är av avgörande betydelse för att EU-institutionerna skall förbli ansvarstagande, demokratiska och effektiva samt stå nära EU-medborgarna och deras behov. I sammanhanget påpekar ReK att de regionala och lokala myndigheterna i högre grad måste delta i EU:s lagstiftnings- och beslutsprocess om unionen verkligen vill öka den demokratiska legitimiteten.

1.2 Regionkommittén anser att kommissionen i och med öppenhetsinitiativet har lanserat en nödvändig debatt och menar

att det är viktigt att en sådan äger rum just nu – också mot bakgrund av perioden för eftertanke och debatten om EU:s framtid – eftersom beslutsfattarna måste garantera och visa att EU fungerar på ett demokratiskt och effektivt sätt. Att säkerställa öppenhet är ett mycket viktigt medel att närma EU till sina medborgare.

1.3 ReK beklagar emellertid att den lokala och regionala dimensionen inte har tagits upp i initiativet och uppmanar kommissionen att i större utsträckning beakta denna. ReK erinrar om att kommissionen i vitboken om EU:s styrelseformer från 2001 lovade att se till att den regionala och lokala nivåns kunskaper och förhållanden skulle tas i beaktande vid utformningen av de politiska förslagen.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/comm/eti/index_en.htm.

⁽²⁾ EUT C 81, 4.4.2006, s. 6-10.

⁽³⁾ EGT C 192, 12.8.2002, s. 24-31.

1.4 ReK välkomnar beslutet under det finska ordförandeskapet andra halvåret 2006 att sträva efter ökad öppenhet i rådets arbete. Det är mycket positivt att rådet också har gått med på en öppnare beslutsprocess och beviljat tillgång till rådshandlingar. Kommittén anser emellertid att detta är ett första steg i rätt riktning och uppmanar rådet att låta allmänheten få större insyn i arbetet. Detta är en viktig möjlighet för medborgarna att följa beslutsprocessen.

1.5 ReK anser att begreppet "lagstridig lobbying" bör definieras så noggrant som möjligt, så att lobbyisternas verksamhet kan kontrolleras och sanktioner tillgripas vid eventuella förseelser.

1.6 Avsikten med insyn bör vara att närma EU till medborgarna. För att främja detta och därmed minska det befintliga avståndet mellan EU-institutionerna och EU-medborgarna är det av största vikt att vidta åtgärder med förebild i dem som utformats i Plan D (demokrati, dialog och diskussion) och som syftar till att sprida kunskap om EU:s verksamhet och behörighet bland medborgarna, särskilt unga, bland annat via det tilltänka ungdomsforumet.

2. Partnerskap och förvaltning på flera nivåer

2.1 ReK betonar att EU är ett institutionellt partnerskap på flera nivåer, där regionala och lokala myndigheter deltar i beslutsprocessen på såväl nationell nivå som EU-nivå. Det bästa sättet att säkerställa att ny EU-lagstiftning är tillämplig och praktiskt genomförbar är att rådfråga lokala och regionala myndigheter i relevanta frågor samt stärka dialogen, deltagarforumen och möjligheten att medverka i beslutsprocessen. Det är nämligen dessa myndigheter som ansvarar för att införliva och genomföra EU-politiken och de spelar därmed en viktig roll vad gäller att säkerställa öppenhet.

2.2 ReK anser emellertid att det inte bara är unionen som är skyldig att garantera öppenhet. Medlemsstaterna liksom ReK och samtliga styresnivåer som kommittén företräder borde föregå med gott exempel genom att sörja för effektiva, serviceinriktade och demokratiska offentliga förvaltningar. Följaktligen borde lokala och regionala myndigheter i medlemsstaterna också vara öppna för insyn i sina egna förvaltningar.

3. Ökat samråd

3.1 ReK anser att man återigen måste påpeka hur viktigt det är att skilja mellan EU-institutionernas samråd med å ena sidan folkvalda lokala och regionala myndigheter och deras sammanslutningar och å andra sidan lobbyorganisationer som företräder

särintressen. ReK betonar att kommittén tillsammans med de lokala och regionala myndigheter som den företräder utgör en del av EU-förvaltningen och därför bör vara direkt delaktig i alla initiativ från kommissionens sida som syftar till ökad öppenhet i unionens beslutsfattande.

3.2 Regionkommittén uppmanar kommissionen att till alla lagstiftningsförslag eller andra förslag bifoga en förteckning över möten som ägt rum och PM som mottagits under arbetet med ett specifikt förslag.

3.3 ReK understryker att den strukturerade dialogen mellan kommissionen och sammanslutningarna av lokala och regionala förvaltningar, som växt fram på grundval av vitboken om EU:s styrelseformer, är ett viktigt steg mot en verklig medverkan från de lokala och regionala myndigheternas sida. ReK välkomnar denna utveckling och understryker den centrala roll som kommittén har att spela i detta sammanhang.

3.4 ReK ser positivt på att Europeiska kommissionen har inlett en fortgående och systematisk dialog med lokala och regionala myndigheter och deras europeiska och nationella sammanslutningar på områden där dessa bär ansvaret för och skall genomföra EU-besluten. Det är viktigt att fortlöpande utveckla denna dialog så att båda parter kan dra full nytta av den. Därför vill vi särskilt framhålla att det är nödvändigt att stärka denna dialog i anslutning till lagstiftningsförslag som berör de lokala och regionala myndigheterna.

3.5 ReK anser dock att metoderna för denna dialog kan förbättras och föreslår därför att

- Minst fyra sammanträden per år äger rum, inbegripet det årliga evenemang som kommissionsordföranden deltar i, så att man kan garantera optimal politisk synlighet,
- den strukturerade dialogen blir mer av en frågestund för att göra diskussionerna mer interaktiva och spontana,
- dagordningarna för den strukturerade dialogen utvecklas i nära samarbete mellan ReK och lokala och regionala myndigheter, och att de teman som fastställs begränsas till aspekter som är av grundläggande intresse för de lokala och regionala myndigheterna,
- gränssnittet med de lokala och regionala medierna utvecklas,
- lokala och regionala myndigheter skall kunna lämna in skriftliga kommentarer och föreslå ämnen som är av allmänt intresse för dessa myndigheter och som ligger i linje med den politiska dagordningen i EU,

- kommissionen också bör kunna ge skriftlig återkoppling efter mötena,
- tonvikten läggs på förstärkning av den strukturerade dialogen genom en regelbunden utvärdering i nära samarbete med Regionkommittén och de lokala och regionala myndigheter som kommittén representerar,
- dialogen, när så är möjligt, tydligare inriktas på de lokala och regionala aktörer som direkt berörs av lagförslagen,
- kommissionen ytterligare förstärker sitt samarbete och samråd med valda företrädare och sakkunniga från nationella och europeiska sammanslutningar av regionala och lokala myndigheter genom lämpliga kanaler.

3.6 ReK anmodar kommissionen att förbättra de befintliga verktygen för feedback på kommitténs yttranden, som ju innehåller specifika svar på kommissionens begäran om samråd och konkreta förslag som beaktar regionala och lokala intressen. Kommissionen borde dessutom åtminstone motivera eller förklara skälen till varför kommitténs rekommendationer inte beaktas.

3.7 Regionkommittén anser att införandet av minimistandarder för samråd 2002 skapade nya möjligheter för ett omfattande samråd med berörda parter och detaljerade konsekvensbedömningar innan förslag till rättsakter läggs fram. I dessa standarder fås särskild vikt vid lokala och regionala myndigheter, vilket har bekräftats i samarbetsavtalet mellan Regionkommittén och kommissionen. Det är viktigt att samrådet sker i tid och ger berörda parter en verklig möjlighet att reagera på lagförslagen.

3.8 Kommittén menar att man vid sidan av den strukturerade dialogen med lokala organisationer och myndigheter bör utveckla andra former av direkt samråd med regioner och städer, i den fas som föregår lagstiftning och under ledning av kommittén, så att regionerna och städerna i egenskap av berörda parter kan göra sina röster hörda på ett systematiskt sätt innan lagstiftningsförslagen utformas. ReK erinrar i detta sammanhang om att sådana samråd föreskrivs i det kommissionsinitiativ från 2002 som syftar till att fastställa miniminormer för samråd, och att kommittén i detta sammanhang uppmanas att spela en aktiv roll genom att organisera samråd för kommissionens räkning ⁽⁴⁾.

3.9 ReK beklagar att den lokala dimensionen inte får tillräckligt utrymme i grönboken om det europeiska öppenhetsinitiativet, vilket den får i den nya strategin för konsekvensbedömning. Kommittén uppmanar därför kommissionen att betrakta samråd med lokala och regionala myndigheter som ett övergripande arbetssätt inom ramen för flernivåstyrelse, och att låta den samrådsmetod som redan används med framgång inom sammanhållningspolitiken utvidgas till att omfatta alla typer av politik med territoriella återverkningar.

⁽⁴⁾ KOM(2002) 704, s. 8.

3.10 Kommittén anser att konsekvensbedömningarna måste spela en betydande roll för att minska den administrativa börda som EU-lagstiftningen innebär för lokala och regionala myndigheter, en ståndpunkt som framfördes i yttrandet om bättre lagstiftning (CdR 121/2005).

3.11 ReK upprepar än en gång sin åsikt att de preliminära bedömningarna, förutom att analysera det politiska syftet med ett lagförslag och de lämpligaste politiska instrumenten, måste omfatta en konsekvensanalys av rättsakternas finansiella effekter på lokal och regional nivå.

4. Registrering av lobbyister

4.1 ReK välkomnar den ökade insyn som registreringen av lobbyorganisationer skulle medföra. Eftersom ReK och dess ledamöter är en del av EU:s institutionella system utgör de själva en måltavla för lobbyverksamhet, och vi håller därför med om att ett system för registrering/ackreditering skulle kunna få EU:s politiska process att fungera på ett öppnare sätt.

4.2 ReK framhåller att de lokala och regionala myndigheterna och deras sammanslutningar tack vare sin demokratiska legitimitet klart skiljer sig från kommersiella lobbyister eller speciella intressegrupper. De lokala och regionala myndigheterna är en del av strukturen för de europeiska styresformerna. I samband med varje form av registrering måste man därför beakta denna skillnad. Lokala och regionala myndigheter bör därför inte tas med i registret över lobbyister om detta riskerar att sudda ut skillnaden mellan deras roll och den roll som övriga organisationer i registret spelar.

4.3 Kommittén tror emellertid inte att en lösning som bygger på frivillig registrering utgör en passande ram för att garantera tillräcklig insyn. En lösning baserad på frivillighet kommer inte att förhindra spekulationer från allmänhetens sida och misstro mot institutionernas samråd med privata aktörer. Det borde vara ett krav att alla lobbygrupper registreras för att få tillträde till EU:s samtliga institutioner, vilket redan är fallet med Europaparlamentet.

4.4 ReK är övertygad om att det är viktigt att få till stånd ett effektivt och enkelt förfarande för en framtida registrering. Registret bör upprätthållas av Europeiska kommissionen. Det borde finnas en enda kontaktpunkt för registrering vid samtliga EU-institutioner och registrering borde krävas för hela organisationer snarare än för enskilda individer. Med tanke på att kommittén redan äger uppgifter om regionala och lokala myndigheter och de sammanslutningar som företräder dem behöver inte varje lokal och regional myndighet eller sammanslutning registreras separat. ReK skulle därför kunna vidarebefordra denna information till kommissionen så att den kan inkluderas i den relevanta delen av registret.

4.5 Kommittén anser att man bör precisera vilka uppgifter lobbyisterna bör lägga fram och hur ofta detta bör ske samt hur omfattande uppgifterna bör vara.

5. Full insyn i vilka som tar emot gemenskapsmedel

5.1 ReK stöder kommissionens strävan att öka insynen vad gäller användningen av EU-medel och uppmuntrar medlemsstaterna att förvalta gemenskapsmedlen under "delad förvaltning", dvs. de strukturfondsprojekt som syftar till ökat utbyte av bästa metoder. Insyn i användningen av EU-medlen ligger i alla stöd-mottagares intresse.

5.2 ReK välkomnar kommissionens initiativ att skapa en webbplats som ger tillträde till befintlig information om vilka som mottar stöd under olika projekt och program. Kommissionen bör göra alla dessa uppgifter offentliga, så att alla EU-medborgare får tillgång till information som är jämförbar och därmed medger öppenhet. Det skulle ligga i samtliga EU-

medborgares intresse att få en beskrivning av vunna erfarenheter och initiativ med större inriktning på medborgaren.

5.3 ReK ser positivt på förslaget i grönboken att inrätta för hela unionen gemensamma bestämmelser för offentliggörande av hur EU-medlen används.

6. Översynen av förordning 1049 om tillgång till handlingar

6.1 ReK anser det glädjande att kommissionen år 2001 beviljade tillgång till icke-offentliggjorda handlingar från EU:s institutioner och organ via ett register över handlingar eller på grundval av enskilda förfrågningar. Kommittén betonar också att denna insats följdes upp under 2002 genom införandet av regler om god förvaltningssed som fastställer regler för allmänhetens tillgång till handlingar. Båda dessa initiativ utgör avgörande steg mot att säkerställa öppenheten i Europeiska unionen.

6.2 ReK emotser den planerade översynen av förordning 1040 och har för avsikt att bidra till detta arbete.

Bryssel den 13 februari 2007.

Regionkommitténs

Ordförande

Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om "Mot en EU-strategi för barnets rättigheter"

(2007/C 146/08)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén välkomnar kommissionens meddelande och i synnerhet förslaget till en EU-strategi för att effektivt främja och skydda barnets rättigheter i EU:s inre och yttre politik och att stödja medlemsstaterna på detta område.
- Kommittén ställer sig positiv till inrättandet av en enhet för barnets rättigheter inom kommissionen, och noterar den viktiga roll som tillskrivs samordnaren för barns rättigheter som en förutsättning för att strategin skall kunna nå framgång. Regionkommittén hoppas att tillräckliga resurser kommer att anslås och att samordnaren kommer att få den höga status och politiska tyngd som krävs för att säkerställa att målen uppnås. Kommittén vill att man klargör samordnarens roll och hur denna roll kommer att komplettera det arbete som utförs på nationell nivå.
- Kommittén beklagar att man inte i större utsträckning uppmärksammar obeleddagade barn, flickor, barn med funktionshinder och barn som är invandrare, asylsökande eller flyktingar, både inom EU och i ett globalt perspektiv, inklusive ombesörjningen av vårdtjänster och skydd för alla ovan nämnda barn.
- Kommittén noterar att strategin på europeisk och nationell nivå skulle kunna utgöra grunden för ett mer effektivt partnerskap mellan beslutsfattare, lokala och regionala myndigheter och icke-statliga organisationer.
- Kommittén beklagar dock att kommissionen i meddelandet inte bekräftar den unika roll som lokala och regionala myndigheter spelar när det gäller att tillhandahålla tjänster till barn och skydda barns rättigheter, och betonar att dessa myndigheter är villiga och kapabla att delta i utvecklingen och genomförandet av strategin.
- Regionkommittén anser att det är viktigt att tillräckliga medel och mänskliga resurser ställs till förfogande och att det finns ett politiskt engagemang som är tillräckligt starkt för att föra fram meddelandet och utveckla grönboken och strategin. Europaparlamentet bör överväga att utforma en särskild åtgärd för att finansiera strategin och de föreslagna insatserna.

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

kommissionens meddelande "Mot en EU-strategi för barnets rättigheter" KOM(2006) 367 slutlig,

Europeiska kommissionens beslut av den 4 juli 2006 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende, i enlighet med artikel 265 i EG-fördraget,

presidiets beslut av den 22 februari 2006 att ge utskottet för konstitutionella frågor, EU:s styresformer och ett område med frihet, säkerhet och rättvisa i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

Regionkommitténs utkast till yttrande om problematiken kring underåriga utan medföljande vuxen i migrationsprocessen – lokala och regionala myndigheters roll och förslag (CdR 136/2006 rév. 2),

kommitténs yttranden om Haagprogrammet: Tio prioriteringar för de kommande fem åren (CdR 122/2005 fin), om bekämpning av människohandel (CdR 87/2001 fin), om Daphne II-programmet för att förebygga våld mot barn, ungdomar och kvinnor och för att skydda våldsoffer och riskgrupper (CdR 63/2003), om minoritetsskydd och antidiskrimineringspolitik (CdR 53/2006 fin), om befolkningsförändringar (CdR 152/2005 fin) och om integration och migration (CdR 51/2006 fin),

det utkast till yttrande (CdR 236/2006 rév. 1) som antogs av utskottet för konstitutionella frågor, EU:s styresformer och ett område med frihet, säkerhet och rättvisa den 29 november 2006 (föredragande: **Maria Corrigan**, ledamot av Dun Laoghaire Rathdown County Council och Dublin Regional Authority),

och av följande skäl:

- 1) Enligt FN:s konvention om barns rättigheter betraktas alla personer under 18 års ålder som barn.
- 2) Alla medlemsstater har ratificerat FN:s konvention om barns rättigheter. Varken Europeiska kommissionen eller Europeiska unionen är eller kan vara part till denna.
- 3) De rättsliga grunderna för barns rättigheter är begränsade i EU-fördragen, vilket får konsekvenser för eventuella budgetanslag.
- 4) Familjens centrala roll, särskilt föräldrarnas roll, och medlemsstaternas ansvar när det gäller att bistå föräldrar i deras omsorg och uppfostringsansvar erkänns.
- 5) Att främja och skydda barns rättigheter och utvecklingen av öppna och barnvänliga samhällen är av avgörande betydelse för Europeiska unionens framtid.
- 6) Genom att låta barn och ungdomar på ett tidigt stadium delta i det offentliga rummet kan man väsentligen bidra till utvecklingen av ett öppet och demokratiskt samhälle.
- 7) Regionala och lokala myndigheter befinner sig i en unik position när det gäller att främja och skydda barns rättigheter, med tanke på dessa myndigheters ansvar för den fysiska miljön, kollektivtrafik, utbildning, hälso- och sjukvård, lek och fritid, sysselsättning för unga och även i deras roll som tillsynsinstans för barns levnadsvillkor genom att de exempelvis tillhandahåller socialt stöd och ansvarar för datainsamling.

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 68:e plenarsession den 13-14 februari 2007 (sammanträdet den 13 februari).

1. Regionkommitténs synpunkter

1.1 Regionkommittén välkomnar kommissionens meddelande och i synnerhet förslaget om en EU-strategi för att effektivt främja och skydda barnets rättigheter i EU:s inre och yttre politik och att stödja medlemsstaterna på detta område.

1.2 Regionkommittén anser att investeringar i barn i dag är en investering för allas vår framtid och för en ytterligare fördjupad och förstärkt europeisk integration.

1.3 Regionkommittén beklagar att EU:s konstitutionella process har kört fast, eftersom det konstitutionella fördraget och stadgan om grundläggande rättigheter uttryckligen erkänner barnets rättigheter.

1.4 Regionkommittén ställer sig positiv till att kommissionen i meddelandet bekräftar medlemsstaternas skyldighet att respektera internationella fördrag, i synnerhet FN:s konvention om barnets rättigheter (UNCRC), som har ratificerats av medlemsstaterna. Kommittén är dock besviken över att det inte med större kraft betonas att medlemsstaterna snarast bör uppfylla sina nuvarande europeiska och internationella åtaganden när det gäller barns rättigheter.

1.5 Regionkommittén gläder sig åt att kommissionen i meddelandet uppmärksammar att FN:s konvention om barnets rättigheter, som i stort sett ratificerats av alla länder i världen, utgör en synnerligen solid grund för åtaganden mellan Europeiska kommissionen och icke-EU-medlemsstater, men beklagar att kommissionen i meddelandet, som en grund för åtaganden medlemsstaterna emellan, inte drar nytta av det faktum att samtliga medlemsstater har ratificerat FN:s konvention.

1.6 Kommittén ställer sig positiv till inrättandet av en enhet för barnets rättigheter inom kommissionen, och noterar den viktiga roll som tillskrivs samordnaren för barns rättigheter som en förutsättning för att strategin skall kunna nå framgång. Regionkommittén hoppas att tillräckliga resurser kommer att anslås och att samordnaren kommer att få den höga status och politiska tyngd som krävs för att säkerställa att målen uppnås. Kommittén vill att man klargör samordnarens roll och hur denna roll kommer att komplettera det arbete som utförs på nationell nivå.

1.7 Regionkommittén stöder de åtgärder på kort sikt som kommissionen föreslår för att komma till rätta med ett antal svåra utmaningar, i synnerhet förslaget att införa ett gemensamt sexsiffrigt telefonnummer inom hela EU för hjälplinjer för barn och ett för telefonjourer avsedda för saknade och sexuellt utnyttjade barn. Kommittén anser att dessa hjälplinjer bör kompletteras med ett gemensamt överenskommet protokoll för hur bortförande av barn mellan olika stater skall hanteras. Regionkommittén anser vidare att de nya hjälplinjerna för barn inte bör överlappa utan snarare komplettera befintliga hjälplinjer på nationell och regional nivå, och att sådana tjänster bör upprättas på basis av utbyte av välfungerande metoder i medlemsstaterna.

1.8 Regionkommittén noterar att meddelandet inte innehåller några miniminormer för strategin eller omfattande målsättningar med tydligt fastställda mål och tidsgränser.

1.9 Kommittén konstaterar att det i dagsläget inte finns något system för insamling av uttömmande, jämförbara och konsekventa data rörande indikatorer i medlemsstaterna. Regionkommittén erinrar om att arbete pågår inom ramen för den öppna samordningsmetoden för att utveckla indikatorer (eller en uppsättning indikatorer) för barns välfärd samt statistiska uppgifter om inkomstrelaterad fattigdom, materiell fattigdom och boende. Det finns också många olika uppgifter på medlemsstatsnivå och på regional och lokal nivå.

1.10 Kommittén påpekar att barn inte utgör någon homogen grupp. Deras behov varierar bland annat beroende på ålder, färdigheter, kön, etnisk tillhörighet och familjestruktur.

1.11 Kommittén beklagar att man inte i större utsträckning uppmärksammar obeleddagade barn, flickor, barn med funktionshinder och barn som är invandrare, asylsökande eller flyktingar, både inom EU och i ett globalt perspektiv, inklusive ombesörjningen av vårdtjänster och skydd för alla ovan nämnda barn.

1.12 Regionkommittén beklagar att man inte nämner tillhandahållande av "tidig undervisning" av hög kvalitet för barn under sex år, trots att barnomsorgstjänster är ett långsiktigt och prioriterat mål i EU och trots att EU har antagit kvantitativa mål.

1.13 Kommittén noterar att strategin på europeisk och nationell nivå skulle kunna utgöra grunden för ett mer effektivt partnerskap mellan beslutsfattare, lokala och regionala myndigheter och icke-statliga organisationer.

1.14 Kommittén beklagar dock att kommissionen i meddelandet inte bekräftar den unika roll som lokala och regionala myndigheter spelar när det gäller att tillhandahålla tjänster till barn och skydda barns rättigheter, och betonar att dessa myndigheter är villiga och kapabla att delta i utvecklingen och genomförandet av strategin.

1.15 Regionkommittén betonar att man vid utarbetandet av strategin bör ta full hänsyn till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

1.16 Kommittén ser positivt på konstaterandet att "barnens situation påverkas också av var de bor", eftersom barn kan vara missgynnade på grund av sämre tillgång till högkvalitativ undervisning, hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, lek- och fritidsaktiviteter, information och möjligheter att delta i det civila samhället. Kommittén skulle gärna se att man ägnade större uppmärksamhet åt förhållandena i städer, förorter och andra specifika områden som medlemsstaterna identifierat.

1.17 Kommittén betonar att många lokala och regionala myndigheter direkt finansierar och bidrar till att genomföra utvecklingspolitiken i tredje land och därmed bidrar till att stödja infrastruktur och centrala tjänster, partnersamverkan mellan myndigheter samt utbyte av erfarenheter och färdigheter. Det finns också möjligheter att i större utsträckning fokusera arbetet på barns rättigheter.

1.18 Regionkommittén ställer sig positiv till att kommissionen uppmärksammar barns rätt att uttrycka sina åsikter i frågor som rör deras liv, och välkomnar de åtgärder som föreslås för att göra barn delaktiga i utvecklingen av strategin. Att lokala och regionala myndigheter och organisationer för barns rättigheter deltar i arbetet kommer att vara viktigt för arbetets framgång.

1.19 Kommittén välkomnar den rapport som FN nyligen publicerat om våld mot barn⁽¹⁾. I rapporten uppmanas alla stater att förbjuda alla former av våld mot barn, i alla situationer, inklusive kroppslig bestraffning, skadliga traditionsbundna sedvänjor (t.ex. barnäktenskap och tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning och s.k. hedersbrott), sexuellt våld och tortyr och annan grym, omänsklig eller nedvärderande behandling eller bestraffning⁽²⁾. Kommittén föreslår att rönen från denna studie beaktas fullt ut i arbetet med strategin.

⁽¹⁾ Rapporten är utarbetad av en oberoende expert, Paulo Sérgio Pinheiro, och finns tillgänglig på www.violencestudy.org.

⁽²⁾ FN:s sextioförsta session, främjande och skydd av barns rättigheter, A/61/299.

2. Regionkommitténs rekommendationer

2.1 Regionkommittén anser att det är viktigt att tillräckliga medel och mänskliga resurser ställs till förfogande och att det finns ett politiskt engagemang som är tillräckligt starkt för att föra fram meddelandet och utveckla grönboken och strategin. Europaparlamentet bör överväga att utforma en särskild åtgärd för att finansiera strategin och de förslagna insatserna.

2.2 Regionkommittén betonar att lokala och regionala myndigheter bör betraktas som nödvändiga parter i utvecklingen av strategin. Vidare begär kommittén att få delta som medlem i det europeiska forumet för barns rättigheter med representation i den mellaninstitutionella gruppen, att bli rådfrågad när det gäller utformningen av samordnarens rapport samt att denna rapport offentliggörs.

2.3 Regionkommittén skulle gärna se att det i strategin fastställs ett antal miniminormer och att den kompletteras med ambitiösa åtgärder med tydligt fastställda mål och målsättningar, efter en grundlig analys.

2.4 Kommittén anser att det är viktigt att jämvikt uppnås i strategin mellan dess fokus på det globala läget och interna åtgärder och diskussioner inom EU och dess medlemsstater.

2.5 Regionkommittén anser att man bör prioritera utveckling av jämförbara indikatorer och insamling av konsekventa data på medlemsstatsnivå och om möjligt på regional nivå.

2.6 Regionkommittén efterlyser tillräckliga anslag, mekanismer och stöd för att underlätta barns deltagande i utvecklingen av strategin, och då även barn från missgynnade familjer och etniska minoriteter samt barn med funktionshinder. Barnen bör engageras redan i ett tidigt skede av processen med olika metoder beroende på ålder, exempelvis konstnärlig verksamhet, diskussioner med understöd osv. Vidare är Regionkommittén medveten om att lokala och regionala myndigheter kan göra mer för att underlätta ett sådant samråd med barn om olika relevanta politiska åtgärder på lokal och regional nivå.

2.7 Regionkommittén betonar än en gång betydelsen av att konventionen om barnets rättigheter från den 20 november 1989 genomförs fullt ut, och understryker vikten av följande rättigheter: åsiktsfrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet, skydd av privatlivet, skydd mot våld, misshandel och vanvård, rätt till hälso- och sjukvård, rätt till skola och yrkes- utbildning samt minoritetsskydd, i enlighet med yttrandet om integration och migration (CdR 51/2006 fin), samt rätten till tillräcklig näring och anständigt boende.

2.8 I detta sammanhang yrkar Regionkommittén på att de lokala och regionala myndigheternas roll som ledande tillhandahållare av viktiga tjänster till barn, såsom skola och bostad, barnomsorg och andra sociala tjänster, erkänns fullt ut, i likhet med deras ansvar för planering, kontroll och underhåll av den fysiska miljön. Genom dessa ansvarsområden säkerställer de att barn får tillgång till adekvata bostäder som motsvarar deras behov och tillräckliga lek- och fritidsfaciliteter samt att de kan växa upp i en säker fysisk miljö.

2.9 Regionkommittén anser att man bör fästa större vikt vid att medlemsstaterna snarast bör vidta åtgärder för att uppfylla nuvarande europeiska och internationella åtaganden, både på lagstiftningsområdet och i praktiken inom ramen för FN:s konvention om barns rättigheter, Europeiska konventionen om mänskliga rättigheter och Europarådets instrument. Arbetet bör integreras i konsekvensbedömningen av pågående EU-åtgärder som får följder för barns rättigheter.

2.10 Regionkommittén anser att kommissionen i analysen inte enbart bör "bedöma hur effektiva dess nuvarande åtgärder är", utan att den även bör skapa bättre möjligheter för en bedömning av medlemsstaternas framsteg när det gäller att uppfylla kraven i FN:s konvention om barnets rättigheter genom att analysera jämförbara data, såsom beskrivs i konsekvensbedömningen.

2.11 Kommittén föreslår att analysen också skall omfatta en undersökning av huruvida samtliga medlemsstater har ratificerat Haagkonventionen om skydd av barn och samarbete vid internationella adoptioner (1993).

2.12 Regionkommittén rekommenderar att den öppna samordningsmetoden används i kontakterna mellan medlemsstater och när det gäller att dra lärdom av välfungerande metoder i samband med genomförandet av FN-konventionen samt att de lokala och regionala myndigheterna till fullo involveras i denna process.

2.13 Regionkommittén rekommenderar att EU:s och medlemsstaternas politik skall beakta den mångfald som präglar barns situation och deras skiftande behov, exempelvis barn som missgynnas på grund av geografiskt område, ålder, kön, etnisk tillhörighet eller funktionshinder. Särskild vikt bör fästas vid effekterna av fattigdom, social utslagning, funktionshinder, diskriminering och rasism och de förhållanden som barn från etniska minoriteter eller flyktningbarn lever under samt konsekvenserna av religiös, språklig och kulturell mångfald, både inom EU och i ett globalt perspektiv.

2.14 Kommittén föreslår att strategin kompletteras med särskilda målsättningar för att säkerställa att barn i alla geografiska områden åtnjuter samma möjligheter, vilket bland annat kommer att innebära stärkta åtgärder för bekämpning av fattigdom och brister i utbildningen. Regionala och lokala myndigheter kommer att spela en viktig roll i dessa insatser.

2.15 Regionkommittén rekommenderar att man utöver de kortsiktiga åtgärder som föreslås i meddelandet även gör insatser för att möjliggöra gränsöverskridande samarbete mellan polismyndigheter vad gäller att kontrollera eventuella uppgifter i brottsregistret rörande personer som arbetar med barn som anställd eller på frivillig basis. Kommittén kräver också att man i samband med strategin överväger att inrätta ett EU-register över personer dömda för sexualbrott mot barn som polisen bör få tillträde till.

2.16 Regionkommittén föreslår att man i strategin tar upp metoder för att förbättra de tjänster som stöder familjen, för att förhindra övergrepp mot barn och barnamord. Här skulle man kunna inrikta sig på stöd till föräldrar, förebyggande åtgärder och tidig upptäckt av övergrepp mot barn, stöd till offer för övergrepp och inrättande av en mekanism för att granska misstänkta dödsfall bland barn i syfte att undersöka om föregående myndighetsingripanden har haft någon effekt.

2.17 Kommittén rekommenderar att man i strategin behandlar den negativa påverkan som TV, datorer och ny teknik har på barn, exempelvis tillgång till bilder på Internet som är olämpliga eller avsedda för vuxna och även det stillasittande som dessa aktiviteter leder till och som får återverkningar på barnens aktiva livsföring. En fråga med anknytning till detta är de negativa effekterna av den reklam och marknadsföring som riktar sig till barn. Åtgärder för användning av teknik för utbildningsändamål bör uppmuntras, exempelvis TV-program för främjande av barns språkliga och kulturella kompetens, något som är särskilt viktigt för invandrarbarn. Kreativa åtgärder

behövs också för att främja kulturella aktiviteter och låta barn få tillgång till dem, t.ex. läsning, musik och teater.

2.18 Regionkommittén begär att de utbildningsprogram och utbildningsinstrument som utvecklas som ett led i strategin ställs till förfogande för lokala och regionala förvaltningar, så att tjänstemän vid dessa myndigheter kan bekanta sig med nya politiska instrument och välfungerande metoder.

2.19 Kommittén anser att kommunikationsstrategin bör baseras på FN:s konvention om barnets rättigheter och att alla informationskampanjer bör lanseras på lokal och regional nivå. Vidare bör de vara åldersanpassade och tillgängliga på flera språk och för barn med funktionshinder.

2.20 Regionkommittén anser att en viss procentsats av EU:s utvecklingsstöd bör öronmärkas för investeringar i insatser som gynnar barn, och att den utvecklingspolitik som bedrivs vid lokala och regionala förvaltningar i tredje land i större utsträckning bör prioritera utbyte av kunnande och politiska erfarenheter när det gäller barnens rättigheter.

Bryssel den 13 februari 2007.

Regionkommitténs
Ordförande
Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om "Att överbrygga bredbandsklyftan" och "Handlingsplan i2010 för e-förvaltning"

(2007/C 146/09)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- ReK anser att tillgång till bredbandsuppkoppling till rimliga priser över hela unionen är en central faktor för att man skall kunna garantera medborgarna högkvalitativa tjänster, främja konkurrenskraft och produktivitet i regionerna och möjliggöra en vittomfattande utveckling av informations- och kunskapssamhället också i de områden som tidigare varit utestängda från detta. Kommittén anser att tillgång till bredband bör garanteras på samma sätt som allmänna tjänster som dricksvatten och elenergi.
- ReK fäster stor vikt vid kommissionens hänvisning till landsbygdsutvecklingen, användningen av strukturfonderna, och dess bedömning av huruvida offentligfinansierade projekt rörande tillgången till bredband är förenliga med gemenskapens regelverk.
- Kommittén hoppas att den nya lagstiftningsramen för elektronisk kommunikation kommer att utveckla en politik för användningen av radiospektrumet och stödja införandet av trådlös bredbandsteknik.
- Regionkommittén står bakom kommissionens begäran till medlemsstaterna om en förstärkning av deras strategier för bredbandsutvecklingen med större deltagande från de lokala och regionala myndigheterna.
- ReK anser att en inkluderande e-förvaltning handlar om både kampen mot nya former av utanförskap som kan uppstå när tjänster läggs ut på nätet (den infrastrukturella och kulturella digitala klyftan), och en förstärkning av politiken mot socialt utanförskap med hjälp av IKT-teknik.
- Regionkommittén påpekar att användningen av IKT bör syfta till såväl omorganisering och uppdatering av de offentliga myndigheternas tjänster som till uppnåendet av målsättningar i fråga om effektivitet, ekonomi, neutralitet, öppenhet, förenkling och deltagande. Kommittén tror därför att en viktig faktor kan vara det gemensamma utnyttjandet av de bästa lösningarna inom den offentliga sektorn.
- Enligt ReK finns det alltså skäl att främja samarbete, utbyte av erfarenheter, utbyte av användbara lösningar och initiativ för ökad öppenhet och deltagande i de offentliga besluten, i synnerhet i parlamentens beslutsprocesser.

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

"Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Att överbrygga bredbandsklyftan" (KOM(2006) 129 slutlig),

"Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Handlingsplan för e-förvaltning inom ramen för initiativet i2010: Ett snabbare införande av e-förvaltning i Europa till nytta för alla" (KOM(2006) 173 slutlig),

Europeiska kommissionens beslut av den 20 mars 2006 och den 25 april 2006 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén om de båda ärendena,

presidiets beslut av den 25 april 2006 att ge utskottet för kultur, utbildning och forskning i uppdrag att utarbeta ett yttrande om de båda ärendena,

Regionkommitténs yttrande om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: i2010 – Det europeiska informationsområdet för tillväxt och sysselsättning" (KOM(2005) 229 slutlig), (CdR 252/2005 fin) ⁽¹⁾,

Regionkommitténs yttrande om "Kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om höghastighetsförbindelser i Europa: nationella bredbandsstrategier" (KOM(2004) 369 slutlig), (CdR 257/2004 fin) ⁽²⁾,

Regionkommitténs yttrande om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Uppdatering av handlingsplanen eEurope 2005" (KOM(2004) 380 slutlig), (CdR 193/2004 fin) ⁽³⁾,

Regionkommitténs utkast till yttrande (CdR 272/2006 rév. 2) som antogs av utskottet för kultur, utbildning och forskning den 30 november 2006 (föredragande: **Luciano Caveri**, regionpresident i Valle d'Aosta, IT-ALDE).

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 68:e plenarsession den 13-14 februari 2007 (sammanträdet den 13 februari).

1. Bredband

Bredbandsklyftan

Kommitténs bedömning

1.1 Regionkommittén ser Internet som en av de mest spektakulära innovationerna i vår tid. Dess ekonomiska utvecklingspotential kan skapa ytterligare avsevärda fördelar i form av nya tjänster, nya arbetsplatser och investeringsmöjligheter, produktivitetsökning, kostnadsminskning och en förbättring av livskvaliteten.

1.2 Regionkommittén noterar med glädje att spridningen av informationsteknik spelar en central roll i genomförandet av Lissabon- och Göteborgsstrategierna, både vad gäller den förbättring som denna teknik innebär för de befintliga företagens funktionssätt och tillväxten i nya och innovativa företag. Den kan också på ett avgörande sätt bidra till att utbilda arbetstagarna och medborgarna i allmänhet.

1.3 Kommittén betonar vikten av att öka spridningen av tillgänglig informationsteknik till samtliga nivåer inom den offentliga förvaltningen, särskilt på de områden där de offentliga myndigheterna tillhandahåller tjänster direkt till allmänheten.

1.4 Kommittén understryker emellertid att Internettjänster som e-förvaltning, e-hälsovård, e-lärande och e-upphandling kan bli inkluderande och i större utsträckning interaktiva endast om

dessa tjänster görs tillgängliga för EU:s medborgare och företag genom bredbandsuppkoppling.

1.5 ReK anser därför att tillgång till bredbandsuppkoppling till rimliga priser över hela unionen är en central faktor för att man skall kunna garantera medborgarna högkvalitativa tjänster, främja konkurrenskraft och produktivitet i regionerna och möjliggöra en vittomfattande utveckling av informations- och kunskapsområdet också i de områden som tidigare varit utestängda från detta.

1.6 ReK ser positivt på att kommissionen i meddelandet flera gånger uttryckligen hänvisar till landsbygdsutvecklingen, inbegripet inrättandet av nya tillfälliga budgetposter. Detta visar att kommissionen förstår den potential som ett väl utbyggt bredbandsnät kan ha för att höja landsbygdsområdenas konkurrenskraft och främja en balanserad utveckling i dessa områden, i synnerhet i områden med permanenta geografiska och naturbetingade handikapp, samt det stora mervärde som finns i den verksamhet som traditionellt sett utövas i dessa områden.

1.7 Viktiga är därför hänvisningarna till den politik som förs av GD Regionalpolitik, i synnerhet angående användningen av strukturfonderna, och av GD Konkurrens, särskilt dess bedömning av huruvida offentligfinansierade projekt rörande tillgången till bredband i landsbygdsområden är förenliga med gemenskapens regelverk.

⁽¹⁾ EUT C 192, 16.8.2006, s. 15.

⁽²⁾ EUT C 71, 22.3.2005, s. 55.

⁽³⁾ EUT C 71, 22.3.2005, s. 59.

1.8 ReK befarrar att spridningen av bredband kan snubbla på typiska marknadsbrister som att privata operatörer inte ser någon lönsamhet i infrastrukturinvesteringar i marginalområden, landsbygdsområden, gleset befolkade områden eller områden som av geografiska skäl gör spridningen särskilt komplicerad och dyrbar. Den öppenhet och flexibilitet som kommissionen visar är en viktig signal och ett gott tecken med tanke på den stora betydelse som bredbandstillgång skulle ha för den socioekonomiska utvecklingen i sådana områden.

1.9 Regionkommittén erinrar om att detta argument stöds av det faktum att kommittén, efter att vid olika tillfällen ha analyserat och diskuterat den uppsättning av lösningar som de lokala och regionala myndigheterna är i färd med att genomföra i hela Europa, klart och tydligt har påpekat att det inte finns en lösning som är giltig för samtliga fall. Det som är lämpligt för storstadsområden behöver inte vara det för t.ex. mindre gynnade områden som präglas av en komplicerade och växlande terrängförhållanden, eller som är gleset befolkade, och som kräver stora insatser för spridningen av alla typer av tjänster.

1.10 Regionkommittén konstaterar att en avsevärd ökning av tillgången till bredband har ägt rum under senare år. I förhållande till det europeiska målet att nå minst 90 % av unionens befolkning före 2010 kvarstår emellertid fortfarande stora skillnader i infrastruktur mellan stadsområden och periferi, i både gamla och nya medlemsstater.

1.11 Kommittén vill också understryka att täckningsgraden på 90 % av befolkningen inte är tillräcklig om den inte betraktas i samband med andra faktorer (geografisk fördelning, befolkningstäthet). I små kommuner, exempelvis i bergsområden, som ofta har problem med tillgång till allmänna tjänster (fast telefoni och mobiltelefoni, markbunden television osv.) skulle de kvarvarande 10 procenten kunna innebära en marginalisering av hela geografiska områden med låg befolkningstäthet.

1.12 ReK påpekar också att när man talar om bredbandssklyftan måste särskild uppmärksamhet riktas mot skillnaden mellan spridning av bredband och den egentliga användningen. För att överbrygga denna klyfta krävs både åtgärder på lokal nivå av icke-teknisk natur för att främja användningen av bredband såväl bland äldre som bland socialt missgynnade grupper eller grupper som av hävd är mindre mottagliga, t.ex. landsbygdsbefolkningen (utbildning, offentliga kontaktpunkter med bredbandstillgång osv.).

1.13 Regionkommittén understryker slutligen att det inom ramen för genomförandet av bredbandsinfrastruktur och tjänster som använder sådan infrastruktur dessutom kommer att vara nödvändigt att noga ge akt på att alla säkerhetskrav på alla nivåer uppfylls för att säkerställa tillräcklig skyddsnivå och respekt för användarnas privatliv.

Situationen i de nya medlemsstaterna

1.14 Kommittén påpekar att det när det gäller bedömningen av penetration, täckning och faktisk användning av Internetjänster via bredband i de nya medlemsstaterna ännu inte finns

några uppgifter på regional nivå som kan användas för en jämförelse med situationen i EU-15.

1.15 ReK uppmanar därför kommissionen att snarast möjligt undersöka infrastrukturläget i regionerna i de nya medlemsstaterna och i mindre urbaniserade områden i de gamla medlemsstaterna i syfte att klargöra vilka åtgärder som krävs för att uppdatera den befintliga infrastrukturen till erforderlig standard för att uppnå Lissabonstrategins mål.

Tekniska lösningar

1.16 Regionkommittén välkomnar kommissionens initiativ, som syftar till en översyn av lagstiftningen för elektronisk kommunikation.

1.17 Kommittén hoppas att den nya lagstiftningsramen med beaktande av subsidiaritetsprincipen kommer att säkerställa konkurrens utan diskriminering mellan operatörer och mellan befintlig och framtida teknik, och att man kommer att utveckla en politik för användningen av radiospektrumet som baserar sig på principen om teknikneutralitet. Den nya trådlösa tekniken, som i synnerhet lämpar sig för att lösa problem med täckningen i landsbygdsområden och i geografiskt problematiska områden, kräver nämligen att en tillräckligt stor del av frekvensområdet ställs till förfogande för bredband.

1.18 Vad gäller frekvensanvändningen ställer sig kommittén helt bakom de ståndpunkter som kommissionen gett uttryck för i de meddelanden som presenterades i september och november 2005 och i mars och juni 2006, nämligen vikten av teknikneutralitet, öppenhet, effektiv användning av radiospektrumet samt främjandet av en konkurrenskraftig och innovativ miljö som gör det möjligt för ny teknik att utvecklas.

1.19 Regionkommittén delar kommissionens åsikt att frekvensanvändningen inte längre bör innebära att varje band skall motsvara en särskild teknik som syftar till att förmedla tjänster på denna frekvens (t.ex. att 900 MHz-bandet skall användas för mobiltelefoni via ETACS-nätet).

1.20 ReK begär således att kommissionen skall bidra till införandet av en strategi som möjliggör en flexibel användning av spektrumets frekvensområde.

1.21 ReK betonar vikten av att tillämpning av och respekt för den nya lagstiftningsramen, som grundas på teknikneutralitet, leder till att frekvenser frigörs för trådlös kommunikation och till att öka bredbandstillgången. Avsikten är att minska de stora skillnader som drabbar områden med permanenta geografiska och naturbetingade handikapp.

1.22 ReK påpekar att ny teknik för bredbandsutbyggnad som t.ex. WiMAX kan göra det lättare att hitta effektiva lösningar också för geografiskt missgynnade områden. I detta sammanhang kan man som exempel nämna att denna teknik för trådlös kommunikation för närvarande är föremål för betydande investeringar från aktörer inom sektorn som är verksamma på den amerikanska marknaden.

Behovet av offentliga åtgärder

1.23 Regionkommittén anser att tillgång till bredband bör garanteras på samma sätt som allmänna tjänster som dricksvatten och elenergi.

1.24 ReK framhåller att om man vill överbrygga bredbandsklyftan i områden med särskilt komplexa terrängförhållanden, exempelvis områden med permanenta geografiska och naturbetingade handikapp, krävs stora investeringar i jämförelse med slättlandsområden, vilket innebär att investeringarna inte blir ekonomiskt lönsamma.

1.25 Kommittén framhåller att vikten av offentliga investeringar, både från nationella och lokala myndigheter, näringslivet och föreningsvärlden, bekräftades vid det offentliga samråd som genomfördes av Digital Divide Forum.

Användningen av EU-fonderna

1.26 Regionkommittén delar kommissionens åsikt att det är viktigt att uppmuntra de lokala och regionala myndigheterna att bättre utnyttja de möjligheter som erbjuds genom strukturfonderna och fonden för landsbygdsutveckling både vad gäller tillgången till och användningen av bredband. ReK har vid flera tillfällen visat på behovet och de positiva effekterna av ett sådant arbetssätt.

1.27 Regionkommittén önskar att kommissionen preciserar sina anvisningar så att de kan tillämpas i situationer då trådlösa bredbandstjänster byggs ut med medel från strukturfonderna i sådana regioner där det redan finns ett visst utbud. Särskilt när det gäller nya former av trådlös teknik är det dock i praktiken omöjligt att geografiskt begränsa deras användning till glesbygden och förhindra att de används i tätorter där det redan från förr finns tjänster.

1.28 Kommittén vill emellertid rikta uppmärksamheten mot att inte alla landsbygdsområden och områden med permanenta geografiska och naturbetingade handikapp, där åtgärderna för att överbrygga den digitala klyftan är som mest nödvändiga och svårast att genomföra, är missgynnade områden enligt de kriterier som används för tilldelning ur strukturfonderna.

1.29 ReK finner det därför viktigt att hitta nya och flexibla lösningar för att på ett effektivt sätt vidta åtgärder i dessa områden, både med hjälp av ekonomiskt stöd till särskild infrastrukturutbyggnad på lokal och regional nivå (samordnad på nationell och europeisk nivå), och genom riktlinjer som gör det möjligt att ta itu med marknadsbrister som uppstår inom ovan nämnda geografiska områden, med respekt för gemenskapens principer om fri konkurrens.

1.30 När det gäller bredbandsutbyggnad i områden med permanenta geografiska och naturbetingade handikapp, där operatörerna är obenägna att investera på grund av svårigheter att uppnå lönsamhet, betonar Regionkommittén att det kommer att vara svårt att genomföra någon form av offentlig-privata partnerskap eller använda moderna former av projektfinansiering om inte det offentliga står för den övervägande delen av investeringen, vilket kräver nya former av incitament.

1.31 Kommittén ser heller ingen fördel med att införa skattelättnader för abonnenterna, eftersom problemet med bredbandstillgång i huvudsak rör utbudssidan, inte efterfrågesidan. Det skulle vara fördelaktigare att studera incitament eller skattelättnader för operatörerna i samband med infrastrukturprojekt i områden med permanenta geografiska och handelsrelaterade handikapp, eftersom detta skulle öka möjligheterna att få investeringarna lönsamma.

1.32 Med tanke på den vikt som Regionkommittén alltid har fäst vid utbyte av goda metoder ser ReK positivt på kommissionens initiativ för att ytterligare uppmuntra utbyte av goda metoder och underlätta möjligheterna att använda dessa metoder genom en alleuropeisk webbplats som fungerar som informationsplattform, i synnerhet för tillhandahållare och lokala och regionala myndigheter.

1.33 ReK anser det därför mycket viktigt att kommissionen aktivt strävar efter att skapa samverkans effekter mellan de egna sektorsinriktade programmen och de finansieringsåtgärder som planeras inom ramen för strukturfonderna och fonden för landsbygdsutveckling.

Regionala och nationella strategier för bredbandsutvecklingen

1.34 Regionkommittén står bakom kommissionens begäran till medlemsstaterna om en förstärkning av deras strategier för bredbandsutvecklingen, med större deltagande från de lokala och regionala myndigheterna och med mätbara mål för bredbandsutbyggnaden, särskilt i fråga om offentliga tjänster.

2. i2010 – Handlingsplan för e-förvaltning

Kopplingen mellan bredband och e-förvaltning

2.1 Kommittén delar kommissionens synpunkt att bredband är en huvudfaktor i spridningen av informationssamhället, i synnerhet för alla medborgares lika tillgång, företagens konkurrenskraft och större effektivitet i den offentliga förvaltningen.

2.2 Regionkommittén anser att den infrastrukturella digitala klyftan, det vill säga mellan dem som bor i områden där infrastruktur och avancerade tjänster finns tillgängliga och dem som bor i områden med permanenta geografiska och naturbetingade handikapp där sådan infrastruktur och sådana tjänster inte finns tillgängliga, är en klart hämmande faktor för allas deltagande i informationssamhället och för möjligheterna, särskilt för den offentliga sektorn, att ta fram innovativa former för interaktion med de egna kunderna, medborgarna och företagen. Ur demokratisk synvinkel innebär detta en allvarlig brist.

2.3 Kommittén hävdar att det fortfarande finns en omfattande kulturell digital klyfta vad gäller den kunskap som gör det möjligt att använda IKT-tjänster. Denna klyfta innebär en skillnad mellan nya och gamla medlemsstater, mellan enskilda medlemsstater, mellan mer urbaniserade områden och landsbygdsområden och mellan de olika generationer och samhällsklasser som utgör det europeiska samhället. Man måste därför hitta lämpliga verktyg för att förse så många medborgare som möjligt med baskunskaper som gör att de kan dra nytta av innovationerna på detta område.

Inget utanförskap – ökad integration genom e-förvaltning

2.4 ReK anser att en inkluderande e-förvaltning handlar om både kampen mot nya former av utanförskap som kan uppstå när tjänster läggs ut på nätet (den infrastrukturella och kulturella digitala klyftan), och en förstärkning av politiken mot socialt utanförskap med hjälp av informations- och kommunikationsteknik (IKT).

2.5 I syfte att undvika olika former av marginalisering i fråga om tillgång till offentliga tjänster bör förvaltningarna enligt Regionkommittén använda flera kanaler och se till att människor kan komma i kontakt med myndigheterna på det sätt som passar dem bäst (personliga besök, webbplatser, digital-TV, mobiltelefoni osv.).

2.6 ReK finner det lämpligt att planera särskilda utbildnings- och stödåtgärder för att säkerställa lika möjligheter och på så sätt främja datoriserad tillgång till tjänster för socialt missgynnade medborgare.

2.7 Regionkommittén erkänner kravet på att de offentliga förvaltningarnas portaler måste vara förenliga med W3C-standarderna för webbtillgänglighet. Förenligheten kan bedömas av de särskilda certifieringsorgan som är erkända på internationell nivå.

2.8 ReK anser det viktigt att alla dessa integrationsåtgärder samlas inom en gemensam programram för att minska risken för isolerade åtgärder utan samverkans effekter.

Konkreta mål för verksam och effektiv förvaltning – mätning och resultatjämförelse

2.9 Regionkommittén påpekar att användningen av IKT bör syfta till såväl att omorganisera och uppdatera de offentliga myndigheternas tjänster som till att uppnå målsättningar i fråga om effektivitet, ekonomi, neutralitet, öppenhet, förenkling och deltagande.

2.10 ReK konstaterar att minskade tidsförluster i samband med förflyttningar, köer och expeditionsärenden, formulär som är lättare att fylla i, ett gemensamt *front office* och minskad risk för fel genom direkt kontroll av de uppgifter som fylls in skapar fördelar som kan leda till handhavandet av tjänster mot modernare former som skiljer sig från de traditionella.

2.11 Man behöver enligt kommittén utveckla mättekniker för kostnader, fördelar, resultat osv. med indikatorer och metoder som är gemensamma på europeisk nivå.

2.12 Regionkommittén är övertygad om att investeringar i den offentliga sektorn som syftar till integration och samarbete mellan system, gemensam tillgång till uppgifter samt leverans av tjänster via Internet bör innebära följande viktiga ekonomiska fördelar som kan värderas i pengar och därför summeras och jämföras: tidsbesparingar för medborgare och företag och större effektivitet och produktivitet inom de offentliga myndigheterna. Därtill kommer naturligtvis kvalitativa fördelar som ökad tillfredsställelse hos användarna när det gäller de offentliga myndigheternas tjänster och större öppenhet och ansvarstagande från de offentliga myndigheternas sida.

2.13 ReK anser att man för att kunna fastställa ett gemensamt mätsystem för bedömningen skulle kunna jämföra de olika nationella eller regionala systemen och därefter använda de bästa modellerna.

2.14 ReK tror därför att en viktig faktor kan vara det gemensamma utnyttjandet av de bästa lösningarna inom den offentliga sektorn, i fråga om både organisation och teknisk profil, såväl för att utnyttja de tillgängliga resurserna optimalt som för att skapa ett mervärde genom den successiva framväxten av en yrkesmässig gemenskap inom e-förvaltning i ett systematiskt perspektiv. En analys av de erfarenheter som inte har gett förväntat resultat kan dessutom vara av värde för bedömningen av riskfaktorer och problem.

2.15 ReK föreslår att offentliga myndigheter som innehar tillämpningar som framställs på offentligt uppdrag gör dem tillgängliga i ursprunglig form tillsammans med dokumentation, för att andra förvaltningar som behöver dem skall kunna använda dem gratis och anpassa dem till de egna behoven.

Nyckeltjänster med stor betydelse för medborgare och företag

2.16 För att kunna åstadkomma en konkret utveckling av e-förvaltning på europeisk nivå anser Regionkommittén det ytterst viktigt att identifiera tjänster med stort mervärde som kan vara av stor betydelse för medborgare, företag och de offentliga förvaltningarna själva, och som kan fungera som motorer för en bred spridning av de faktorer som redovisas i punkt 2.20.

2.17 Med tanke på de centrala e-förvaltningstjänster som redan redovisats hoppas Regionkommittén att följande åtgärder vidtas:

- En anpassning av bestämmelserna i alla medlemsstater till EU-lagstiftningen på området.
- En redovisning av vilka organisatoriska förutsättningar som måste vara uppfyllda för att kunna genomföra e-upphandling i medlemsstaterna
- En finslipning av miniminormerna för teknik, driftskompatibilitet och säkerhet med avseende på de olika plattformarna.

Erforderliga nyckelfaktorer för e-förvaltning

2.18 Regionkommittén anser att de offentliga myndigheternas organisation, harmonisering av lagstiftningen på europeisk nivå, spridning av innovativ kultur mellan de offentliga förvaltningarnas personal och sättet att hantera de funktioner som är kopplade till IKT är faktorer som utgör förutsättningen för innovationsprocessen i de offentliga förvaltningarna och utvecklingen av e-förvaltning.

2.19 Med avseende på dessa faktorer förordar Regionkommittén följande initiativ:

- Analys och översyn av de offentliga förvaltningarnas *back-office*-processer, både för att stödja spridningen av sådana Internettjänster till medborgare och företag som anses vara av strategisk betydelse i handlingsplanen och för att utveckla vissa formella samarbetsformer genom avancerad användning av digitala dokument och e-post.
- Lagstiftningsåtgärder i syfte att fastställa strategier, bestämmelser, normer och gemensamma format på IKT-området för att främja driftskompatibilitet och samarbete vad avser tillämpningar.
- Breda och fortlöpande utbildningsåtgärder för all relevant personal, särskilt specialiserad teknisk personal (till exempel inom nätverk, system, säkerhet och personlig integritet), personal som är direkt involverad i verksamhet med hög grad av IKT-användning (till exempel webbtjänster, säkerhet och personlig integritet) och personal som är allmänt eller indirekt engagerad i innovation och modernisering (till

exempel grundläggande datorutbildning, personlig integritet).

- Stimulansåtgärder för användning av plattformar med öppen källkod, för att med fortlöpande investeringar främja utvecklingen av e-förvaltning och webbtjänster även inom små förvaltningar.
- Införandet av gemensamma autentiseringssystem som gör det möjligt att identifiera de användare som vill ha tillträde till webbtjänster.
- Inrättande av en gemensam databas över offentlig digital information i syfte att undvika dubbelarbete och informationsöverlappning och för att säkerställa korrekt information, bl.a. vad avser personliga uppgifter.
- Inrättande av regionala servicecentrum som kan inleda och stödja e-förvaltningsprocessen, och stödja de deltagande förvaltningarna (särskilt små och medelstora förvaltningar) genom att sprida och förvalta IKT-tjänster, förbättra resultat och tjänstenivå samt ge tillgång till yrkesmässiga och tekniska resurser.

Att öka delaktighet och demokratiskt beslutsfattande i Europa

2.20 Regionkommittén anser att förbättrade offentliga beslutsprocesser och en ökad medverkan från medborgarnas sida i dessa processer är en central faktor för sammanhållningen i det europeiska samhället. Här kan IKT bidra på olika nivåer, även om det fortfarande finns frågetecken i många avseenden, från risken för nytt utanförskap till själva beslutsprocesserna.

2.21 Enligt ReK finns det alltså skäl att främja samarbete, utbyte av erfarenheter, utbyte av användbara lösningar och initiativ för ökad öppenhet och deltagande i de offentliga besluten, i synnerhet i parlamentens beslutsprocesser.

2.22 Enligt Regionkommittén måste man rationalisera och strukturera kommunikationen mellan de institutioner som utarbetar standarder så att samtliga resurser delas lika och används på ett samordnat sätt, särskilt med avseende på de tjänster som alla offentliga myndigheter tillhandahåller allmänheten och företagen.

2.23 Kommittén är medveten om nyttan med allmänhetens medverkan när det gäller att fortlöpande förbättra kvaliteten på den administrativa verksamheten och den offentliga sektorns tjänster. Deras medverkan skulle kunna underlättas om man inrättade ett permanent virtuellt "observatorium" där de som utnyttjar dessa tjänster skulle kunna lämna synpunkter och förslag.

Bryssel den 13 februari 2007.

Regionkommitténs

Ordförande

Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om "Effektivare förfaranden för prövning vad gäller offentlig upphandling"

(2007/C 146/10)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- ReK ställer sig bakom förslaget om att införa en tidsfrist om tio dagar för att förhindra upphandlande myndigheter från att ingå kontrakt innan upphandlingsbeslutet meddelats konkurrerande leverantörer. Genom detta förfarande möjliggörs en granskning av beslut innan de vunnit laga kraft vilket gynnar både upphandlande myndigheter och leverantörer.
- ReK anser att förslaget för att hindra otillåtna direktupphandlingar är alltför långtgående och förordar det nuvarande systemet med skadestånd. Europeiska kommissionen påstår att olagliga direktupphandlingar är ett stort problem, men visar inte att så faktiskt är fallet genom att t.ex. presentera detaljerad statistik på området. ReK uppmanar Europeiska kommissionen att lägga fram detaljerad information om förekomsten av otillåten direktupphandling.
- ReK anser att prövningsdirektivens tillämplighet när det gäller upphandling av tjänster i bilaga II B över tröskelvärdet förefaller vara oklar. Regionkommittén anser att överprövning av upphandling av B-tjänster uttryckligen bör undantas från prövningsdirektivens tillämpningsområde och det bör överlämnas helt till medlemsstaterna att bestämma hur leverantörernas rättssäkerhet skall tillförsäkras vid upphandling av B-tjänster. Flera av dessa tjänster, såsom sjukvård och sociala tjänster, utgör kärnan i de regionala och lokala myndigheternas verksamhet. EU:s kompetens inom dessa områden är mycket begränsad och bör inte utökas bakvägen genom prövningsdirektiven för offentlig upphandling.

Referensdokument

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 89/665/EEG och 92/13/EEG avseende effektivare förfaranden för prövning vad gäller offentlig upphandling

KOM(2006) 195 slutlig

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets *direktiv 89/665/EEG och 92/13/EEG avseende effektivare förfaranden för prövning vad gäller offentlig upphandling* (KOM(2006) 195 slutlig – 2006/0066 (COD)),

kommissionens beslut av den 4 maj 2006 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget rådföra Regionkommittén i ärendet,

presidiets beslut av den 25 april 2006 att ge utskottet för ekonomisk politik och socialpolitik i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

det utkast till yttrande som antogs av utskottet för ekonomisk politik och socialpolitik den 15 december 2006 (CdR 182/2006 rév. 2), föredragande: **Catarina Segersten Larsson, (SE-EPP)**, fullmäktigeledamot i Värmlands landsting.

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 68:e plenarsession den 13-14 februari 2007 (sammanträdet den 13 februari):

1. Regionkommitténs ståndpunkt

1.1 ReK välkomnar förslaget till nya prövningsdirektiv eftersom ReK anser att ett effektivt system för överprövning med ökad transparens leder till bättre skydd för leverantörer, vilket förhoppningsvis gör dem mer benägna att lämna anbud. Detta ökar konkurrensen, vilket gynnar de upphandlande myndigheterna.

1.2 ReK anser dock att ett enkelt regelverk är en av de viktigaste förutsättningarna för att få ner antalet rättsprocesser. Enkla regler är lättare att följa och antalet missförstånd minskar. Tyvärr lever de nya upphandlingsdirektiven inte upp till detta. De komplicerade procedurregler som finns i upphandlingsdirektiven gör att det är lätt för upphandlande myndigheter att begå misstag. Detta drabbar särskilt mindre lokala och regionala myndigheter som inte har tillgång till upphandlingsjuridisk kompetens. ReK vill också erinra Europeiska kommissionen om att största delen av den offentliga upphandlingen sköts av de lokala och regionala myndigheterna och inte på nationell nivå.

1.3 ReK anser också att alltför kännbara sanktioner för brott mot upphandlingsreglerna, särskilt i kombination med ett komplicerat regelverk, kan få negativa konsekvenser. En är att de upphandlande myndigheterna helt enkelt avstår från att upphandla externt och i stället utför tjänsterna i egen regi. En annan konsekvens kan bli en överdriven fixering vid lägsta pris.

Det är svårt att ifrågasätta vilket anbud som har det lägsta priset, däremot kan kvalitetsaspekter och liknande parametrar lättare ifrågasättas.

1.4 ReK ställer sig bakom förslaget om att införa en tidsfrist om tio dagar för att förhindra upphandlande myndigheter från att ingå kontrakt innan upphandlingsbeslutet meddelats konkurrerande leverantörer. Genom detta förfarande möjliggörs en granskning av beslut innan de vunnit laga kraft vilket gynnar både upphandlande myndigheter och leverantörer. Regionkommittén tillstyrker också förslaget att medlemsstater får föreskriva att den som vill begära överprövning skall underrätta den upphandlande myndigheten om den påstådda överträdelsen och om sin avsikt att begära överprövning. Regionkommittén uppmanar samtidigt kommissionen att undersöka effekterna av införandet av denna tidsfrist om tio dagar redan efter ett år, för att undersöka om det leder till en kraftig ökning av antalet omprövningar, vilket har skett i flera medlemsstater.

1.5 ReK kan dock se problem när det gäller verkan av kontrakt som sluts i strid mot bestämmelserna. I direktivförslaget sägs att sådana avtal skall sakna verkan, men ReK anser att detta bör överlåtas till medlemsstaterna att bestämma, så att anpassning kan ske till de nationella avtals- och skadeståndslagstiftningarna.

1.6 ReK ställer sig också frågande till kommissionens antagande att införandet av tiodagarsregeln kan leda till en initial ökning med några procent av antalet överklaganden. I Sverige hade man t.ex. en initial ökning av antalet överprövningar med 150 procent efter införandet av en tidsfrist motsvarande den föreslagna. Antalet överprövningar har fortsatt att öka även efter denna initiala ökning. ⁽¹⁾

1.7 ReK anser att förslaget för att hindra otillåtna direktupphandlingar är alltför långtgående och förordar det nuvarande systemet med skadestånd. Europeiska kommissionen påstår att olagliga direktupphandlingar är ett stort problem, men visar inte att så faktiskt är fallet genom att t.ex. presentera detaljerad statistik på området. ReK uppmanar Europeiska kommissionen att lägga fram detaljerad information om förekomsten av otillåten direktupphandling. Den nätenkät som hänvisas till, är alltför bristfällig för att kunna utgöra underlag inför en så här genomgripande förändring. Obligatorisk annonsering av alla offentliga kontrakt över tröskelvärdet som en upphandlande enhet anser sig få ingå utan ett formellt anbudsförfarande med efterföljande stilleståndsperiod, är ett stort ingrepp hos de upphandlande enheterna. Här återfinns bl.a. avtal med egna bolag och vissa avtal om interkommunal samverkan. ReK har i tidigare yttranden pekat på problemen med upphandling från egna

bolag samt problemen som uppkommer vid interkommunal samverkan. Det är Regionkommitténs mening att upphandlingslagstiftningen inte skall försvåra eller omöjliggöra dessa processer.

1.8 Prövningsdirektivens tillämplighet när det gäller upphandling av tjänster i bilaga II B ⁽²⁾ över tröskelvärdet förefaller vara oklar. Regionkommittén anser att överprövning av upphandling av B-tjänster uttryckligen bör undantas från prövningsdirektivens tillämpningsområde och det bör överlämnas helt till medlemsstaterna att bestämma hur leverantörernas rättssäkerhet skall tillförsäkras vid upphandling av B-tjänster. Flera av dessa tjänster, såsom sjukvård och sociala tjänster, utgör kärnan i de regionala och lokala myndigheternas verksamhet. EU:s kompetens inom dessa områden är mycket begränsad och bör inte utökas bakvägen genom prövningsdirektiven för offentlig upphandling. ReK anser att rättsmedel avseende såväl upphandling av B-tjänster som upphandling under tröskelvärdena måste vara en fråga helt och hållet för medlemsstaterna.

1.9 ReK tillstyrker förslaget att granskningssystemet och medlingsförandet upphävs.

2. Regionkommitténs rekommendationer

Rekommendation 1

Kommissionens förslag till ändringar i artikel 1.3 i direktiv 89/665/EEG

Kommissionens förslag till ändringar i artikel 1.3 i direktiv 92/13 EEG

Kommissionens förslag	ReK:s ändringsförslag
Medlemsstaterna skall se till att prövningsförfaranden skall vara tillgängliga på de villkor som medlemsstaterna själva anger åtminstone för var och en som har eller har haft intresse av att få ingå ett avtal om viss offentlig upphandling och som har lidit skada eller riskerat att lida skada till följd av en påstådd överträdelse.	Medlemsstaterna skall se till att prövningsförfaranden skall vara tillgängliga på de villkor som medlemsstaterna själva anger åtminstone för var och en som har eller har haft intresse av att få ingå ett avtal om viss offentlig upphandling, som kan uppfylla de krav som ställs i upphandlingen och som har lidit eller riskerat att lida skada till följd av en påstådd överträdelse.

Motivering

Syftet med ändringsförslaget är att se till att möjligheten att begära prövning begränsas till de leverantörer som verkligen kan tillhandahålla vad den upphandlande myndigheten vill ha.

⁽¹⁾ Nämnden för offentlig upphandling, årsredovisning 2003 och 2004.

⁽²⁾ Direktiv 2004/18/EG om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtjänster, varor och tjänster.

Rekommendation 2

Kommissionens förslag till ändringar i artikel 2.4 i direktiv 89/665/EEG**Kommissionens förslag till ändringar i artikel 2.4 i direktiv 92/13/EEG**

Kommissionens förslag	ReK:s ändringsförslag
Medlemsstaterna får föreskriva att ett ansvarigt organ, när det överväger att vidta interimistiska åtgärder, får ta hänsyn till de sannolika följderna av åtgärderna för alla berörda intressen som löper risk att åsamkas skada, inklusive det allmännas intresse, och får besluta att inte vidta sådana åtgärder, om de negativa följderna väger tyngre än fördelarna.	Medlemsstaterna får föreskriva att ett ansvarigt organ, när det överväger att vidta interimistiska åtgärder, får ta hänsyn till de sannolika följderna av åtgärderna för alla berörda intressen som löper risk att åsamkas skada, <u>särskilt</u> det allmännas intresse, och får besluta att inte vidta sådana åtgärder, om de negativa följderna väger tyngre än fördelarna.

Motivering

Allmänhetens intresse måste ges större betydelse.

Bryssel den 13 februari 2007.

Regionkommitténs

Ordförande

Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om "Genomförande av gemenskapens Lissabonprogram: Finansiering av tillväxten i små och medelstora företag – Att skapa europeiskt mervärde"

(2007/C 146/11)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- ReK rekommenderar starkt att man kontinuerligt utför konsekvensanalyser på små och medelstora företag i samband med all ny lagstiftning och politik inom EU som direkt kan påverka de små och medelstora företagens utveckling.
- Kommittén rekommenderar också att åtgärder vidtas för att de små och medelstora företagen enkelt skall få tillgång till mellanliggande finansiella institut och organisationer som ansvarar för att tillhandahålla stöd inom ramen för CIP och JEREMIE. Vidare rekommenderar ReK att EIB-gruppen mer aktivt informerar om sin roll och sitt mervärde samt om metoderna för att få tillträde till de nya instrumenten CIP och JEREMIE.
- Regionkommittén rekommenderar starkt att Europeiska kommissionen inkluderar bästa praxis på regional nivå i kommande diskussioner på EU-nivå. Regionerna kan stimulera potentiellt tillgängligt privat kapital genom att skapa och finansiera nätverk för "informellt kapital" där privata investerare kommer i kontakt med företag i sådd- och startfaserna.
- ReK rekommenderar starkt att finansiella åtgärder åtföljs av kompletterande instrument. Regionerna spelar en viktig roll när det gäller att tillhandahålla den infrastruktur som behövs för att stödja små och medelstora företag, såsom utvecklingen av kluster och yrkesutbildning. Regionerna kan också erbjuda värdefulla erfarenheter åt företagskuvöser med gemensam utrustning och personalpolitik (finansierade av Europeiska socialfonden) genom att stödja innovation, ge handledning och erbjuda program för ökad investeringsbenägenhet. Dessutom bör entreprenörskap inkluderas i utbildningsprogrammen. Det är den kompletterande karaktären hos dessa åtgärder som gör att de nystartade företagens möjlighet att lyckas ökar.

Referensdokument

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Genomförande av gemenskapens Lissabonprogram: Finansiering av tillväxten i små och medelstora företag – Att skapa europeiskt mervärde

KOM(2006) 349 slutlig

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

meddelandet från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén – *Genomförande av gemenskapens Lissabonprogram: Finansiering av tillväxten i små och medelstora företag – Att skapa europeiskt mervärde* KOM(2006) 349 slutlig

kommissionens beslut av den 29 juni 2006 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende, i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget,

presidiets beslut av den 25 april 2006 att ge utskottet för ekonomisk politik och socialpolitik i uppdrag att utarbeta yttrandet i ärendet,

det utkast till yttrande CdR 338/2006 rév. 1 som antogs av utskottet för ekonomisk politik och socialpolitik den 15 december 2006 (föredragande: **Harry Dijkstra** (NL-ALDE), ledamot av provinsstyrelsen i Flevoland),

och av följande skäl:

23 miljoner små och medelstora företag i Europa står för 67 % av EU:s BNP och erbjuder 75 miljoner arbetstillfällen. Inom vissa sektorer står de små och medelstora företagen för upp till 80 % av den sammanlagda sysselsättningen. 99 % av alla företag klassificeras som mikroföretag (bestående av 1-9 personer).

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 68:e plenarsession den 13-14 februari 2007 (sammanträdet den 13 februari).

1. Regionkommitténs synpunkter*Stöd för Lissabonprocessen*

1.1 Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens meddelande om finansiering av tillväxten i små och medelstora företag, som ger en klar analys av de problem som gemenskapens och medlemsstaternas institutioner står inför samt av de instrument som de förfogar över.

1.2 ReK stöder slutsatserna från Europeiska rådets vårtoppmöte, där det underströks att en integrerad finansmarknad och tillräcklig tillgång till finansiering är av grundläggande betydelse för att små och medelstora företag skall kunna växa. Genom reformer på nationell nivå och EU-nivå erbjuder Lissabonprocessen en ram inom vilken tillgången till finansiering kan förbättras. De lokala och regionala myndigheternas deltagande är en av de viktigaste förutsättningarna för att Lissabonreformerna skall kunna genomföras framgångsrikt. För att stödja ett verkligt partnerskap mellan de olika styresnivåerna har Regionkommittén genomfört en EU-omfattande enkät beträffande de lokala och regionala myndigheternas deltagande i utvecklingen av de nationella reformprogrammen och en analys av den lokala och regionala dimensionen i dessa program. Kommittén har också inrättat en övervakningsplattform för Lissabonstrategin.

Bättre förutsättningar för riskkapitalinvesteringar

1.3 Regionkommittén är medveten om att det – trots avsevärda framsteg under de senaste åren – krävs fler åtgärder och att fler instrument måste utvecklas om unionen skall lyckas uppnå målen i Lissabonagendan. De europeiska riskkapitalmark-

naderna har ännu inte nått sin fulla potential. Detta avspeglar marknadens misslyckande beträffande kapitalfinansiering i (och före) såddfasen och i inledningsfasen på grund av problem såväl i fråga om tillhandahållandet av som efterfrågan på riskkapital. Som en följd av detta utnyttjas innovationspotentialen inte fullt ut, vilket leder till lägre ekonomisk tillväxt och lägre sysselsättningsnivåer. Dessutom har mycket få nyetablerade europeiska företag som utnyttjar innovativ teknik blivit globala ledare inom sin sektor.

1.4 Kommittén välkomnar EU-institutionernas och medlemsstaternas avsikt att skapa de förutsättningar som krävs för att möjliggöra en hållbar tredubbling av investeringar från riskkapitalfonder i såddföretag och nystartade företag till 2013.

1.5 ReK är medveten om att det fortfarande förekommer markanta skillnader i de finansierings- och banksystem som tillämpas i unionens olika medlemsstater, och att dessa bör harmoniseras ytterligare för att man skall kunna säkerställa att alla små och medelstora företag har samma förutsättningar att utnyttja inre marknadens potential och därigenom främja tillväxt och sysselsättning.

1.6 Kommittén håller med kommissionen om att en strategi för hur man drar sig ur en investering är ytterst viktig för att en riskkapitalinvestering skall vara resultatrik. ReK instämmer i kommissionens åsikt att många europeiska aktiemarknader har infört bra alternativ som gör det möjligt för tillväxtföretag att anskaffa kapital, och välkomnar därför åtgärder som underlättar åtkomsten till kapital via tillväxtaktiemarknader i hela EU.

1.7 Kommittén konstaterar att de existerande finansieringsproblemen för nystartade små och medelstora företag hindrar tillväxt och innovation i EU. ReK delar kommissionens uppfattning att en ytterligare specialisering av fonderna och en utveckling av särskild sektorexperis är nödvändig för att investeringarna skall bli så lönsamma som möjligt.

1.8 ReK håller med kommissionen om att riskkapitalförvaltare bör ha möjlighet att skaffa kapital och göra gränsöverskridande investeringar på inre marknaden utan att detta medför orimliga skattekostnader eller byråkratiska hinder. ReK uppmanar medlemsstaterna att vidta lämpliga åtgärder för att se till att det råder rättvis konkurrens med lika möjligheter på de gränsöverskridande investeringarnas område, och att skattekostnaderna harmoniseras och de byråkratiska hindren minskar ömsesidigt.

1.9 ReK välkomnar förslaget beträffande ett nytt europeiskt patent som garanterar minskade kostnader för små och medelstora företag. De höga kostnaderna för det nuvarande europeiska patentet hämmar en snabb ekonomisk tillväxt i fråga om innovationer.

Mer lånefinansiering för små och medelstora företag

1.10 Regionkommittén konstaterar att banklån fortfarande utgör den huvudsakliga finansieringskällan för små och medelstora företag. Kommittén beklagar att Basel II ökar den mer riskfyllda utlåningens viktning med 50 %, vilket med all säkerhet ökar lånekostnaderna för nystartade och innovativa företag.

1.11 ReK beklagar att ett av de största problemen i anslutning till de små och medelstora företagens tillgång till finansiering är att de stora bankerna försvinner från de lokala marknaderna i landsbygdsområden, glesbefolkade områden och ekonomiskt svaga områden. Detta leder till ett allt större beroende av lokala banker som specialiserat sig på lån till små och medelstora företag. En förändring av bestämmelserna på detta område skulle kunna vara av stor betydelse för tillgången till finansiering för de små och medelstora företagen.

1.12 Regionkommittén är medveten om att Europa kännetecknas av ett antal kulturella drag som också utgör en tillväxtpotential. Små och medelstora företag bör få stöd för att öka sin beredskap att ta risker och för att förbättra sin företagarkultur. Därigenom kan man motverka tillväxthämmande faktorer.

EU:s bidrag till finansiering av små och medelstora företag

1.13 ReK konstaterar att det för målgruppen behövs konkreta, skraddarsydd lösningar när det gäller anskaffandet av riskkapital. De regionala myndigheternas möjligheter att tillhandahålla kapital för riskkapitalfonder är begränsade, och kommittén ställer sig därför positiv till att Europeiska regionala utvecklingsfonden ges möjlighet att tillhandahålla kapital för regionala riskkapitalfonder. Tillgången till offentlig finansiering på lönsamma villkor förändrar relationen mellan risk och

avkastning för privata investerare och gör dem mer villiga att komma in på riskkapitalmarknaden.

1.14 Kommittén välkomnar EU-instrumenten inom 7:e ramprogrammet för forskning och utveckling, ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation (CIP) samt JEREMIE-initiativet.

1.15 ReK välkomnar också den möjlighet som erbjuds genom förordningen om Europeiska regionala utvecklingsfonden och som innebär att man med hjälp av medfinansiering från EU upprättar ett "kupongsystem för kunskap" i syfte att främja innovationers etablering på marknaden.

1.16 ReK konstaterar att Europeiska investeringsbanken (EIB) och Europeiska investeringsfonden (EIF) inte har kapacitet att ha direkta förbindelser med små och medelstora företag, men att de kan tillhandahålla tekniskt stöd och kapital vid sidan av JEREMIE- och CIP-instrumenten via mellanliggande finansiella institut och organisationer i medlemsstaterna och regionerna.

1.17 Kommittén konstaterar också att EU-instrumenten i hög grad är fokuserade på nystartade och högpresterande företag, trots det faktum att 75 % av de små och medelstora företagen hör till en annan kategori.

2. Regionkommitténs rekommendationer

Stöd för Lissabonprocessen

2.1 Regionkommittén rekommenderar att kommissionen stöder ett stort antal lösningar för hur man skall förbättra de små och medelstora företagens tillgång till finansiering, så att man kan erbjuda skraddarsydd finansiering och på så sätt uppfylla de enskilda små och medelstora företagens ekonomiska behov. De europeiska små och medelstora företagens mångfald utgör en av den europeiska ekonomins viktigaste tillgångar.

2.2 ReK rekommenderar därför starkt att man kontinuerligt utför konsekvensanalyser på små och medelstora företag i samband med all ny lagstiftning och politik inom EU som direkt kan påverka de små och medelstora företagens utveckling.

Bättre förutsättningar för riskkapitalinvesteringar

2.3 Regionkommittén rekommenderar att kommissionen och medlemsstaterna i högre grad utnyttjar möjligheterna till riskkapitalinvesteringar och riskdelningsmodellerna, för att stimulera privata investerare att använda riskkapitalinstrument för små och medelstora företag.

2.4 ReK rekommenderar också att man utformar strategier som syftar till kulturförändringar och som uppmanar risktagning, vilket bidrar till ett framgångsrikt genomförande av Lissabonagendan. Slutligen rekommenderar ReK också att kommissionen och medlemsstaterna i sin politik även i fortsättningen försöker avlägsna "stämpeln av misslyckande" i synnerhet i samband med konkurser där det inte rör sig om bedrägeri.

Mer lånefinansiering för små och medelstora företag

2.5 Regionkommittén anser att den nuvarande mångfalden vad gäller kreditinstitut på den europeiska marknaden för privata banktjänster avspeglar den skiftande efterfrågan på finansiella produkter och tjänster som finns bland enskilda individer, små och medelstora företag, bolag och lokala myndigheter. För att säkerställa att denna efterfrågan ständigt kan tillgodoses rekommenderar kommittén att EU-lagstiftningen inte favoriserar någon särskild bankmodell eller kundtyp.

2.6 ReK rekommenderar att de lokala och regionala myndigheternas erfarenheter beaktas vid utbytet av kunskap och bästa praxis under de tematiska arbetskonferenser och rundabordsamtal som anordnas av kommissionen. Utbytet av kunskap mellan de viktigaste aktörerna i medlemsstaterna är av avgörande betydelse om man vill hålla sig à jour inom den förhållandevis lilla sektor som tillhandahållandet av riskkapital utgör.

2.7 Kommittén förutser att ett stort antal företag kommer att gå till försäljning på grund av den åldrande befolkningen, varför finansieringen av övertagandena (uppköp och inköp) följaktligen kräver särskild uppmärksamhet.

EU:s bidrag till finansiering av små och medelstora företag

2.8 Regionkommittén rekommenderar att åtgärder vidtas för att förbättra de små och medelstora företagens – i synnerhet mikroföretagens – tillgång till samarbetsprogrammen inom ramen för sjunde ramprogrammet för forskning.

2.9 Kommittén rekommenderar också att åtgärder vidtas för att de små och medelstora företagen enkelt skall få tillgång till mellanliggande finansiella institut och organisationer som ansvarar för att tillhandahålla stöd inom ramen för CIP och JEREMIE. Vidare rekommenderar ReK att EIB-gruppen mer aktivt informerar om sin roll och sitt mervärde samt om metoderna för att få tillträde till de nya instrumenten CIP och JEREMIE.

2.10 ReK rekommenderar att man regelbundet övervakar de särskilda möjligheterna och utmaningarna på den europeiska finansmarknaden, såsom följderna av de demografiska förändringarna.

2.11 Kommittén rekommenderar att EIF får en viktigare roll när det gäller att tillhandahålla stöd till regionala riskkapitalfonder. EIF bör därför överväga att erbjuda kunskap och erfarenheter till regionala fonder vars kapital underskrider 35 miljoner euro.

2.12 Kommittén rekommenderar att man slår samman existerande informationsställen för små och medelstora företag på EU-nivå och på nationell och regional nivå för att på så sätt skapa en överskådlig och lättillgänglig s.k. "one-stop information shop" där all information kan erhållas på ett enda ställe. Man

bör uppmuntra utnyttjandet av redan existerande regionala institutioner och myndighetstjänster på Internet (e-förvaltning).

Bättre styrning

2.13 Regionkommittén rekommenderar starkt att Europeiska kommissionen inkluderar bästa praxis på regional nivå i kommande diskussioner på EU-nivå. Regionerna kan stimulera potentiellt tillgängligt privat kapital genom att skapa och finansiera nätverk för "informellt kapital" där privata investerare kommer i kontakt med företaget i sådd- och startfaserna.

2.14 ReK rekommenderar starkt att finansiella åtgärder åtföljs av kompletterande instrument. Regionerna spelar en viktig roll när det gäller att tillhandahålla den infrastruktur som behövs för att stödja små och medelstora företag, såsom utvecklingen av kluster och yrkesutbildning. Regionerna kan också erbjuda värdefulla erfarenheter åt företagskuvöser med gemensam utrustning och personalpolitik (finansierade av Europeiska socialfonden) genom att stödja innovation, ge handledning och erbjuda program för ökad investeringsbenägenhet. Dessutom bör entreprenörskap inkluderas i utbildningsprogrammen. Det är den kompletterande karaktären hos dessa åtgärder som gör att de nystartade företagens möjlighet att lyckas ökar.

2.15 Regionkommittén rekommenderar att medlemsstaterna och EU intensifierar insatserna för att fullborda den inre marknaden, genomför den inre marknads motsvarande lagstiftning och avlägsnar eventuella obefogade administrativa hinder för gränsöverskridande samarbete – inklusive hinder på områdena skatter och exportkreditförsäkringar – för att förbättra konkurrenskraften och öppenheten på den europeiska marknaden i en global ekonomi.

2.16 Kommittén rekommenderar att man uppmuntrar affärsänglars deltagande i den regionala ekonomiska utvecklingen i Europa och vice versa. Det är allmänt känt att affärsänglar föredrar att göra affärer i sin egen region, dvs. inom en radie på 100-150 km från "ängelns" hemort. Man bör öka kännedomen om nätverk för affärsänglar.

2.17 ReK rekommenderar att man utnyttjar regionala "rullande" fonder, där det offentliga deltagandet styrs via en eller flera fondstrukturer, för att främja den privata sektorns investeringskapacitet. De nya reglerna för statligt stöd bör göra det möjligt för regionerna att fortsätta att arbeta med detta hållbara instrument.

2.18 Regionkommittén rekommenderar slutligen att EU:s instrument för riskkapital stöder regionala och nationella instrument. Extra samfinansiering skapar en större volym och större kritisk massa vad gäller fondens storlek, och fondens framgångsnivå skulle kunna förbättras genom en sådan spridning av aktieportföljen. Detta skulle också möjliggöra gränsöverskridande investeringar samt leda till en harmonisering av systemen och till en minskad fragmentering av inre marknaden i EU.

Bryssel den 13 februari 2007.

Regionkommitténs
Ordförande
Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om "Effektiva och rättvisa utbildningssystem i Europa" och "En Europeisk Referensram för kvalifikationer för livslångt lärande"

(2007/C 146/12)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Kommittén noterar att utestängning från utbildningssystemet är det första steget mot marginalisering och följs av utestängning från sysselsättningssystemet och från kulturlivet, samhällslivet och det sociala livet. ReK upprepar vikten av att förhindra att elever slutar skolan i förtid vilket får negativa konsekvenser för konkurrensen och sammanhållningen.
- Regionkommittén noterar att förskoleundervisning och riktade program där man ingriper i ett tidigt skede ger störst utdelning på lång sikt för hela det livslånga lärandet, särskilt när det gäller de mest missgynnade grupperna. Vi påminner i sammanhanget om vikten av ett sektorsövergripande förfarande där de lokala och regionala myndigheterna har huvudansvaret.
- Regionkommittén stöder kommissionens ståndpunkt att en modernisering av den högre utbildningen är en avgörande faktor i det kunskapsbaserade samhället där utvecklingen är mycket snabb. Institutionerna för högre utbildning befinner sig i centrum för "kunskapstriangeln" på grund av deras sammanlänkade uppgifter inom utbildning, innovation och forskning. De lokala och regionala myndigheterna spelar en viktig roll vid styrningen av medel till moderniseringen av systemen för högre utbildning.
- ReK stöder det dubbla målet att förbättra tydligheten i fråga om kvalifikationer och främja ökad rörlighet inom unionen, men yrkar på att referensramarna för kvalifikationer skall fortsätta att utvecklas på nationell och regional nivå. Ansvar för översynen bör därför ligga hos behöriga instanser i medlemsstaterna.

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet – Effektiva och rättvisa utbildningssystem i Europa KOM(2006) 481 slutlig – SEK(2006) 1096,

Förslag till Europaparlamentets och rådets rekommendation om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande KOM(2006) 479 slutlig,

yttrandet om ett integrerat handlingsprogram inom livslångt lärande, CdR 258/2004 fin ⁽¹⁾,

den rapport och de rekommendationer som härrör från *Draft report on the second CoR test of the subsidiarity monitoring network* (DI/CdR 2/2007), med information om de 49 samarbetsinstanser som för närvarande ingår i nätverket som inrättades med anledning av Regionkommitténs yttranden om "Bättre lagstiftning 2004" (CdR 121/2005 fin) och om "Riktlinjer för tillämpning och kontroll av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna" (CdR 220/2004 fin).

rådets beslut av den 19 oktober 2006 att rådfråga kommittén i detta ärende i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget,

presidiets beslut av den 25 april 2006 att ge utskottet för kultur, utbildning och forskning i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

det utkast till yttrande (CdR 335/2006 rév. 1) från utskottet för kultur, utbildning och forskning som antogs den 30 november 2006 (föredragande: **Geert Bourgeois**, minister i den flamländska regionregeringen, BE-PPE).

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 68:e plenarsession den 13-14 februari 2007 (sammanträdet den 14 februari).

1. Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet: Effektiva och rättvisa utbildningssystem i Europa

Att planera rättvist och effektivt

1.1 Regionkommittén tackar kommissionen för detta bidrag till debatten om översynen av utbildningssystemen inom EU och håller med kommissionen om att ansvaret för denna översyn bör ligga hos behöriga instanser i medlemsstaterna.

1.2 Regionkommittén instämmer i kommissionens ståndpunkt att investeringar i utbildning ger avkastning först efter en tid, varför statliga myndigheter bör ta hänsyn till långsiktig planering på lokal, regional och nationell nivå när de fattar beslut om vilka utgifter som skall prioriteras. Många förslag i meddelandet kan också få konsekvenser för budgeten på lokal och regional nivå.

1.3 Kommittén är medveten om vikten av långsiktig planering, men betonar behovet av att inkludera de lokala och regionala myndigheterna i planeringen och genomförandet av strategier för livslångt lärande.

1.4 Kommittén stöder kommissionens åsikt att det behövs en utvärderingskultur inom utbildningssystemen, men betonar vikten av att öka kunskapen om hur man kan utnyttja resurserna effektivt ⁽²⁾. ReK framhåller det faktum att avskaffandet av ekonomiska hinder för tillgången till utbildning i tidig ålder är en viktig, men inte tillräcklig, politisk åtgärd. Eftersom förskole-

undervisningen i de flesta länder inte utgör en del av den obligatoriska skolutbildningen, kan föräldrarna välja om barnen skall delta i förskoleundervisningen eller inte.

1.5 Regionkommittén anser att man genom riktade politiska åtgärder inte enbart bör eftersträva en ökad inskrivning av barn i förskolan. Åtgärderna bör också omfatta incitament och stödåtgärder riktade till föräldrarna för att uppmuntra ett regelbundet deltagande i förskoleundervisningen, i synnerhet bland barn som lever under ogynnsamma sociala förhållanden eller bor i bergsområden, på landsbygden eller i glesbygd.

1.6 ReK betonar att effektiv utbildning i tidig ålder kräver välutbildad pedagogisk personal, och efterlyser därför ökade insatser i fråga om lärarutbildningen.

1.7 Kommittén anser därför att man bör främja ett utbyte av bästa lösningar och gränsöverskridande nätverk mellan kommuner och regioner för att förbättra utvärderingen och främja kvalitetssäkringen.

1.8 Kommittén noterar att utestängning från utbildningssystemet är det första steget mot marginalisering och följs av utestängning från sysselsättningsystemet och i förlängningen även från kulturlivet, samhällslivet och det sociala livet. ReK understryker ⁽³⁾ i detta sammanhang vikten av att förhindra elever från att sluta skolan i förtid, vilket får negativa konsekvenser för deras konkurrenskraft och för sammanhållningen ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ EUT C 164, 5.7.2005, s. 59.

⁽²⁾ CdR 21/2000 fin.

⁽³⁾ Slutsatserna från ReK:s konferens i Helsingfors på temat "Vid kunskaps källa – grundskolas betydelse för konkurrenskraften" den 29 september 2006.

⁽⁴⁾ <http://www.cor.europa.eu/en/presentation/educ.asp>.

1.9 Kommittén välkomnar att man i meddelandet fokuserar på politisk planering grundad på dokumentation med hänvisning till varaktiga forskningsresultat.

Förskola: Inriktning på lärande i tidig ålder

1.10 Regionkommittén noterar att forskningsresultat, bland annat från det viktiga arbete som OECD utfört på detta område, har visat att förskoleundervisning och riktade program där man ingriper i ett tidigt skede ger störst utdelning på lång sikt för hela det livslånga lärandet, särskilt när det gäller de mest missgynnade grupperna.

1.11 ReK påminner dock om vikten av ett sektorsövergripande förfarande där de lokala och regionala myndigheterna har huvudansvaret, och beklagar att dessa myndigheters betydelse inte erkänns i meddelandet.

Grundskola och gymnasium: Bättre kvalitet på den grundläggande utbildningen för alla

1.12 Regionkommittén är medveten om att utbildningssystemen och tillvägagångssätten skiljer sig åt mellan olika medlemsstater och behöriga regioner, men instämmer i att differentiering av elever i tidig ålder på basis av begåvning kan begränsa deras framtida yrkes- och livsval.

1.13 ReK rekommenderar möjligheter till livslångt lärande som inkluderar alla och erkänner rätten att söka in till skolor och utbildningsprogram.

1.14 Kommittén framhåller att en uppskjutning av en sådan indelning till gymnasienivå, tillsammans med möjligheten att flytta mellan olika skoltyper, kan vara ett av instrumenten för att minska segregeringen och främja lika möjligheter för alla utan att effektiviteten minskas, och samtidigt ge varje elev möjlighet att utnyttja sin fallenhet och förmåga.

1.15 Kommittén har genomgående efterlyst åtgärder för att stödja elever med särskilda behov i ett så tidigt skede av systemet som möjligt. ReK framhåller vikten av att förhindra marginalisering i grundskolan och betonar värdet av att utbyta erfarenheter på detta område. Kommittén understryker också nödvändigheten av ett lärande som innebär utmaningar för alla och en skola där alla elever blir stimulerade. Detta gäller såväl elever med ett svårare utgångsläge som de mer försigkomna.

1.16 Kommittén vill särskilt uppmärksamma behoven hos invandrare, som i många fall har problem med att integreras i utbildningssystemen. Detta kan bero både på brister i utbildningen redan i ursprungsländerna och på bristande kunskaper i mottagarlandets språk. För att denna grupp skall kunna behandlas på lämpligt sätt krävs särskild utbildning för lärarkåren.

1.17 Regionkommittén anser att lärarnas och utbildarnas motivation, färdigheter, kompetens och löner, tillgången till vägledning samt infrastruktur faktorer såsom lämplig storlek på undervisningsgrupperna är viktiga bidragande faktorer för att resultaten av lärandet skall hålla hög kvalitet.

1.18 ReK anser att det är viktigt att utveckla en inlärningsmiljö som präglas av omtanke och där individens motivation, insatser under inlärningsprocessen och tro på sin egen prestationsförmåga stimuleras. Vi betonar också behovet av att se till att föräldrarna är delaktiga i utbildningsprocessen, och konstaterar att elever som inte får stöd hemifrån eller av sina skolkamrater löper större risk för social utestängning.

1.19 När man vidtar åtgärder för att åstadkomma större rättvisa och för att vissa grupperns särskilda behov skall tillgodoses är det viktigt att de överensstämmer med strävan efter ökad effektivitet och kvalitet i utbildningssystemet. Man bör också utforma mekanismer som kan hjälpa till att hålla en lämplig hastighet i inlärningsprocessen.

1.20 Det är nödvändigt att i utbildningssystemen uppnå balans mellan en grundläggande, allmän utbildning och möjligheter till specialisering. Den allmänna kunskapsgrunden bör under alla omständigheter inbegripa europeisk kultur och historia. De olika utbildningssystemen bör även ägna tillräcklig uppmärksamhet åt nyckelkompetenser för livslångt lärande, enligt den definition som antagits i Europaparlamentets och rådets rekommendation om nyckelkompetenser för livslångt lärande.

Högre utbildning: Bättre investeringar och bredare deltagande

1.21 Regionkommittén stöder kommissionens ståndpunkt att en modernisering av den högre utbildningen är en avgörande faktor i det kunskapsbaserade samhället där utvecklingen är mycket snabb. Institutionerna för högre utbildning utgör ett viktigt led i "kunskapstriangeln" som länkar samman utbildning, innovation och forskning.

1.22 Kommittén påpekar därför att institutionerna för högre utbildning i större utsträckning bör bli tillgängliga för nya studerandegrupper, så att livslångt lärande betonas och bättre tillgång till akademisk utbildning erbjuds, eftersom dessa faktorer utgör grundläggande förutsättningar för att man skall klara av de demografiska och strukturella utmaningarna under de kommande årtiondena.

1.23 Kommittén konstaterar dock att det ökande antalet studenter och de stigande kostnaderna för utbildning och forskning av hög kvalitet bör uppvägas av mer omfattande offentlig – och vid behov privat – finansiering. De lokala och regionala myndigheterna spelar en viktig roll vid styrningen av medel till moderniseringen av systemen för högre utbildning, särskilt genom en riktad användning av de europeiska strukturfonderna.

1.24 ReK framhåller att tillgången till utbildning måste vara så bred som möjligt, inte bara för att trygga framtiden för ett kunskapens Europa, utan också för att detta utgör en grund för den sociala sammanhållningen i hela Europa. Kommittén bekräftar ånyo den högre utbildningens viktiga uppgift, som omfattar dess bidrag till den personliga utvecklingen och ett demokratiskt medborgarskap samt dess roll när det gäller att ge ny livskraft åt kulturarvet ⁽³⁾.

1.25 Regionkommittén noterar att kommissionen i sitt meddelande fokuserar på kursavgifter som ett medel för att öka finansieringen och stimulera en mer ansvarsfull inställning när det gäller studieresultat inom den högre utbildningen bland studerande och deras familjer. Dessa avgifter får inte leda till uteslutning på grund av bristande ekonomiska resurser. Kommittén betonar dock att kursavgifter aldrig är en separat fråga, utan tvärtom alltid bör ses i ett större sammanhang som påverkas av olika faktorer i anslutning till ekonomiska incitament och hinder för deltagande i högre utbildning. Vi efterlyser därför ett bredare, kontextbaserat förfarande där man beaktar nationella, regionala och lokala särdrag i finansierings- och skattesystemen, snarare än att man enbart fokuserar på kursavgifter.

Yrkesinriktad utbildning: Bättre kvalitet och större relevans

1.26 Mot bakgrund av den allt större efterfrågan på högt kvalificerad arbetskraft och det faktum att vår befolkning åldras, instämmer Regionkommittén i Europeiska kommissionens ståndpunkt att den konstant höga ungdomsarbetslösheten i EU är oacceptabel.

1.27 Kommittén efterlyser förstärkning och uppvärdering av yrkesutbildningssystemen i de länder där dessa är underutvecklade, så att de både kan uppfylla förväntningarna hos många

ungdomar som söker en säker ingång på arbetsmarknaden och tillgodose arbetsmarknadens behov.

1.28 Kommittén stöder kommissionens förslag beträffande tydliga och varierade utbildningsbanor från yrkesutbildning till vidareutbildning och sysselsättning, och välkomnar den särskilda hänvisningen till att man bör uppmuntra partnerskap mellan intressenter på regional och lokal nivå för att höja kvaliteten och relevansen i de offentliga yrkesutbildningsprogrammen för arbetslösa och för missgynnade studerande.

1.29 Kommittén framhåller att utbildningen av lärare och utbildare bör moderniseras för att möta behoven hos de allt äldre studenterna. Särskilda pedagogiska metoder och material bör utvecklas samtidigt som man beaktar flexibla undervisningsformer anpassade till studerande som kombinerar sin utbildning med arbete och familjeliv. I detta sammanhang kommer utbildningspolitiken att påverka socialpolitiska frågor där de lokala och regionala myndigheterna skulle kunna ha en pådrivande roll.

1.30 ReK betonar behovet av en allmän tillämpning av strukturerade mekanismer för erkännande av tidigare inhämtade kunskaper, särskilt när det gäller kunskaper och färdigheter som förvärvats utanför det formella utbildningssystemet. Detta erkännande skulle tjäna ett dubbelt syfte och såväl främja anställbarheten och den sociala integrationen som ge tillträde till vidareutbildning på basis av tidigare inhämtade kunskaper.

1.31 Regionkommittén välkomnar i sammanhanget kommissionens meddelande "Vuxenutbildning: Det är aldrig för sent att lära" och instämmer i att man mot bakgrund av den demografiska utvecklingen i Europa bör fästa större vikt vid vuxenutbildning genom väl valda, effektiva investeringar.

1.32 Regionkommittén påpekar i sammanhanget att den regionala och lokala nivån i många medlemsstater har ett viktigt ansvar när det gäller vuxenutbildning och ett omedelbart intresse i arbetskraftens kompetensutveckling. Därför anser kommittén att den lokala och regionala nivån i högre grad bör göras delaktig i åtgärder som gäller vuxenutbildning på EU-nivå.

2. Förslag till rekommendation om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande

2.1 Kommittén är införstådd med behovet av en särskild europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande som kompletterar systemen för yrkeskvalifikationer, inte minst eftersom en sådan europeisk referensram gör övergången mellan

⁽³⁾ CdR 154/2005 fin.

olika utbildningsbanor mer överskådlig och synlig. Kvalifikationerna för lärande är dock av stor betydelse för övergången från studier till arbetsliv, och kan därför inte frikopplas från frågor som rör förberedelser inför arbetsmarknaden.

2.2 Regionkommittén vill uppmärksamma kommissionen på att kommissionen systematiskt måste bedöma samtliga lagstiftningsförslags konsekvenser på lokal och regional nivå, framför allt på utbildningsområdet där ansvaret i många medlemsstater ligger på lokal och regional nivå. Det vore önskvärt att en sådan konsekvensbedömning publiceras i dess helhet på Internet och på unionens samtliga officiella språk.

2.3 Kommittén välkomnar kommissionens referensram för kvalifikationer och stöder dess dubbla syfte, nämligen att förbättra tydligheten i fråga om kvalifikationer och främja rörligheten inom unionen. ReK framhåller dock att det inte fastställs några kvalifikationer i den europeiska referensramen. Referensramar för kvalifikationer utvecklas på nationell eller regional nivå. De behöriga myndigheterna på lokal och regional nivå bör därför medverka då de nationella och regionala referensramarna för kvalifikationer kopplas till den europeiska referensramen för kvalifikationer.

2.4 ReK instämmer i kommissionens ståndpunkt att nationella och europeiska referensramar för kvalifikationer kommer att underlätta valideringen av lärande i alla sammanhang. Kommittén välkomnar detta integrerade förfarande och påminner om behovet av att erkänna formell, icke-formell och informell utbildning i anslutning till livslångt lärande, samt instämmer i att detta är särskilt viktigt när det gäller att skapa lika möjligheter genom att erkänna nyckelkompetenser och färdigheter hos de minst gynnade ⁽⁶⁾.

2.5 Kommittén anser att den europeiska referensramen för kvalifikationer är ett användbart verktyg för att öka det ömsesidiga förtroendet mellan nationella och regionala utbildningssystem i EU. Vi välkomnar det bidrag detta medför till rörligheten, konkurrenskraften och sysselsättningen genom att utbyte av kunskaper och kompetens uppmuntras i hela EU.

2.6 Kommittén uppmanar dock kommissionen att klargöra förhållandet mellan kvalifikationsnivåerna, direktiv 2000/36/EG och de bestämmelser om erkännande av formellt och informellt inhämtade kunskaper som redan existerar eller som för närvarande håller på att fastställas på nationell och regional nivå ⁽⁷⁾.

2.7 Vid sidan av det vidare perspektiv som erbjuds av strategierna för livslångt lärande, vilka omfattar sådana mål som social integration, anställbarhet och personlig utveckling,

⁽⁶⁾ CdR 31/2006 fin.

⁽⁷⁾ Europaparlamentets resolution om inrättande av en europeisk referensram för kvalifikationer (2006/2002 (IN)).

välkomnar kommittén kommissionens prestationsinriktade inställning till resultaten av lärandet, dvs. att kvalifikationerna beskrivs i form av kunskaper och förmåga.

2.8 ReK anser att kvalifikationerna bör kunna jämföras oberoende av var utbildningen har inhämtats och vem som har tillhandahållit den. Ett förfarande där man fokuserar på resultaten av lärandet gör det enklare att jämföra kvalifikationer i olika länder och utbildningssystem och underlättar arbetet för de lokala och regionala utbildningsmyndigheterna i unionen.

2.9 Vidare kan resultat och beskrivningar av lärandet fungera som referenspunkter för kvalitetssäkring, och därigenom förbättra det europeiska samarbetet på områdena kvalitetssäkring och ömsesidigt erkännande av bedömningsbeslut. ReK välkomnar därför den uttryckliga kopplingen i rekommendationen mellan den europeiska referensramen för kvalifikationer som ett verktyg för tydlighet och de allmänna principerna om kvalitetssäkring, eftersom dessa principer på ett viktigt sätt kan bidra till att skapa ett ömsesidigt förtroende som grund för ett internationellt erkännande av kvalifikationer.

2.10 Regionkommittén anser att man bör främja en referensram för samarbete och spridning av bästa lösningar i syfte att inleda ett verkligt och fortlöpande utbyte av erfarenheter. På detta sätt skulle man kunna utnyttja den positiva utveckling som äger rum i medlemsstaterna, i synnerhet på lokal och regional nivå. Kommittén rekommenderar därför att man främjar fler europeiska nätverk för spridning av bästa praxis när det gäller att underlätta tillgången till utbildning, i synnerhet genom lokala och regionala partnerskap.

2.11 Kommittén framhåller att den europeiska referensramen för kvalifikationer bör respektera mångfalden och styrkan hos de europeiska regionerna och kommunerna. Den europeiska referensramen för kvalifikationer skall fungera som ett tolknings- och översättningsverktyg, och kommer därför inte att ersätta utan komplettera de nationella och regionala referensramarna för kvalifikationer.

2.12 Regionkommittén anser att införandet av den europeiska referensramen för kvalifikationer torde medföra ytterligare gemenskapåtgärder, och understryker att det i sådana fall krävs en grundlig analys av tillämpningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna avseende dessa framtida åtgärder.

2.13 Regionkommittén framhåller att tydliga beskrivningar bör tillämpas och att det bör ske en uttrycklig samordning mellan redan existerande regionala referensramar för kvalifikationer och den europeiska referensramen.

2.14 Rekommendationer till medlemsstaterna

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>HÄRIGENOM REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA ATT</p> <p>(...)</p> <p>2. Att senast år 2009 koppla sina nationella kvalifikations-system till den europeiska referensramen för kvalifikation-er ..., och genom att utarbeta en nationell refe-rensram för kvalifikationer, enligt nationell lagstiftning och praxis där detta är lämpligt.</p> <p>(...)</p> <p>5. Utse ett nationellt centrum som skall stödja och samordna kopplingen mellan det nationella kvalifika-tionsystemet och den europeiska referensramen för kvalifikationer.</p> <p>Centrumet bör bland annat ha i uppgift att (...)</p> <p>(a) säkerställa deltagandet av alla relevanta nationella intres-senter, inbegripet, enligt nationell lagstiftning och praxis, läroanstalter inom högre utbildning och yrkesut-bildning, arbetsmarknadens parter, branscher samt experter på jämförelse och användning av kvalifika-tioner på europeisk nivå.</p>	<p>HÄRIGENOM REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA ATT</p> <p>(...)</p> <p>2. Att senast år <u>2010</u> koppla sina nationella/<u>regionala</u> kvalifikations-system till den europeiska referensramen för kvalifikationer, särskilt genom att på ett tydligt sätt göra hänvisningar från nationella kvalifikationsnivåer till de nivåer som anges i bilaga 1, och genom att utarbeta en nationell/<u>regional</u> referensram för kvalifikationer, enligt nationell/<u>regional</u> lagstiftning och praxis där detta är lämpligt.</p> <p>(...)</p> <p>5. Utse ett nationellt/<u>regionalt</u> samordnande organ som skall stödja och i <u>samverkan med andra berörda natio-nella/regionala myndigheter</u> samordna kopplingen mellan det nationella/<u>regionala</u> kvalifikations-systemet och den europeiska referensramen för kvalifikationer.</p> <p><u>I de medlemsstater där konstitutionen omöjliggör inrät-tande av regionala organ, bör regioner med lagstift-ningsbefogenheter representeras på lämpligt sätt och i tillräcklig grad i det nationella organet.</u></p> <p><u>Under alla omständigheter bör nationella/regionala organ så långt det är möjligt grunda sig på befintliga strukturer. Om det är oundvikligt att inrätta en ny struktur skall de administrativa kostnaderna vara mini-mala.</u></p> <p><u>Beslut om att inrätta ett nationellt centrum eller regio-nala centrum bör fattas av ansvarig myndighet i den enskilda medlemsstaten.</u></p> <p><u>Det samordnande organet bör bland annat ha i uppgift att (...)</u></p> <p>(a) säkerställa deltagandet av alla relevanta nationella, <u>regio-nala och lokala</u> intressenter, inbegripet, enligt nationell lagstiftning och praxis, läroanstalter inom högre utbild-ning och yrkesutbildning, arbetsmarknadens parter, branscher samt experter på jämförelse och användning av kvalifikation-er på europeisk nivå, och detta bör <u>samordnas med de lokala och regionala myndigheterna.</u></p>

Motivering

Den lokala och regionala nivåns betydelse bör framhållas eftersom de lokala och regionala myndigheterna i många medlemsstater har det direkta ansvaret och befogenheterna på utbildningsområdet, **inklusive upprät-tandet av referensramar för kvalifikationer**. De driver både forskoleverksamhet, ungdoms- och vuxen-skola samt andra kommunala tjänster och är ansvariga för att tillhandahålla utbildning och yrkesutbildning som leder till livslångt lärande.

Om kommissionen förväntar sig en kontaktpunkt på nationell nivå, kan den endast uppfylla rollen som samordnande organ som garanterar samarbete på alla nivåer.

Med tanke på den omfattande samrådsprocessen i samband med att de nationella och regionala referensra-marna för kvalifikationer kopplas till den europeiska referensramen för kvalifikationer och det faktum att rekommendationen tidigast kommer att antas i slutet av år 2007 eller början av år 2008, är år 2010 en mer realistisk tidsgräns än år 2009.

2.15 Stöd till kommissionens avsikt

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET STÖDER KOMMISSIONENS AVSIKT ATT</p> <p>2. Inrätta en rådgivande grupp för den europeiska referensramen för kvalifikationer (som inbegriper företrädare för de nationella centrumen, arbetsmarknadens parter på europeisk nivå och andra intressenter där detta är lämpligt) för att övervaka, samordna och säkerställa kvalitet och den övergripande enhetligheten i kopplandet av kvalifikationssystem till den europeiska referensramen för kvalifikationer.</p> <p>3. Övervaka den verksamhet som företas som svar på denna rekommendation ...</p>	<p>EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET STÖDER KOMMISSIONENS AVSIKT ATT</p> <p>2. Inrätta en rådgivande grupp för den europeiska referensramen för kvalifikationer (som inbegriper företrädare för de nationella/regionala centrumen, arbetsmarknadens parter på europeisk nivå och andra intressenter där detta är lämpligt) för att övervaka, samordna och säkerställa kvalitet och den övergripande enhetligheten i kopplandet av nationella/regionala kvalifikationssystem till den europeiska referensramen för kvalifikationer.</p> <p><u>I samarbete med medlemsstaterna bedöma ...</u></p>

Bakgrund

Eftersom referensramarna för kvalifikationer utvecklas på nationell och regional nivå måste medlemsstaterna bistå kommissionen vid bedömningen.

2.16 Definitioner

ReK beklagar att regionala referensramar för kvalifikationer inte omnämns vid sidan av nationella referensramar för kvalifikationer. I motsats till vad som antyds i definitionen i kommissionens förslag bör man notera att regionerna i vissa medlemsstater självständigt fastställer regionala referensramar för kvalifikationer, varför dessa rammar inte enbart kan ses som "undersystem" till de nationella referensramarna för kvalifikationer.

2.17 Bilaga I: Beskrivningar

Kommittén är medveten om att förteckningen över beskrivningar innebär en känslig avvägning mellan olika sammanhang där kvalifikationer för lärande kan förvärvas.

ReK framhåller vikten av att säkerställa förenligheten hos definitionen av beskrivningarna beträffande nivå 5-8 med beskrivningarna beträffande den övergripande referensramen för kvalifikationer i Europeiska området för högre utbildning, som redan godkändes i anslutning till Bolognaprocessen år 2005 av de ministrar som ansvarar för den högre utbildningen. I detta sammanhang är det viktigt att notera att man i Bolognaprocessens referensram för kvalifikationer inte enbart har definierat nivåerna på basis av resultaten av lärandet **utan också på basis av ECTS-meritpoängsskalorna**, vilket underlättar en jämförelse.

ReK välkomnar därför kommissionens avsikt att utveckla ett meritöverföringssystem för utbildning och yrkesutbildning, och anser att ett sådant system som gäller alla former av livslångt lärande är ett nödvändigt redskap för att den europeiska referensramen för kvalifikationer på längre sikt skall kunna tillämpas mer effektivt.

2.18 Bilaga II: Gemensamma principer för kvalitetssäkring

Även om ReK betonar förhållandet mellan de tre faktorerna insyn (den europeiska referensramen för kvalifikationer), kvalitetssäkring och erkännande av kvalifikationer, anser kommittén att bilaga II är alltför generell för att kunna ersätta de redan existerande system, principer och normer som har utvecklats inom ramen för det europeiska samarbetet för kvalitetssäkring på särskilda utbildningsområden. Vidare förefaller vissa principer inte lämpliga för en utvärdering av skolutbildningen. Regionkommittén vill därför påminna om den vägledande roll som spelas av Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 12 februari 2001 om

ett europeiskt samarbete om kvalitetsbedömning inom skolutbildningen (EGT L 60, 1.3.2001, s. 51-53), av Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 15 februari 2006 om ytterligare europeiskt samarbete om kvalitetssäkring i den högre utbildningen (EUT L 64, 4.3.2006, s. 60) och av de slutsatser om kvalitetssäkring i yrkesutbildning som rådet antog den 18 maj 2004 (dok. 9599/04).

Bryssel den 14 februari 2007.

Regionkommitténs
Ordförande
Michel DELEBARRE

Yttrande från Regionkommittén om "Halvtidsöversyn av vitboken om den europeiska transportpolitiken 2010"

(2007/C 146/13)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén anser att den högsta prioriteten inom den europeiska transportpolitiken är att skapa förutsättningar för effektiva transeuropeiska transporter. Det handlar om att koncentrera sig på de svaga sidorna i TEN-T-nätet i fråga om gränsöverskridande förbindelser, framför allt genom att övervinna den isolering i gränsområdena som bottnar i den tidigare uppdelningen av Europa, "järnridån", men också på de gränser som nuvarande EU-27 delar med kandidatländerna (Kroatien och Turkiet) samt på gränserna mellan EU och dess grannländer och grannregioner såsom de nordafrikanska länderna vid Medelhavet och knutpunkten vid Gibraltarsundet.
- Regionkommittén understryker samtidigt att målen för den europeiska transportpolitiken framför allt bör uppfyllas genom att man skapar en rättslig och institutionell ram som gör att olika parter (marknadskrafter etc.) kan verka på transportområdet på lika villkor. Offentliga regleringar och ingrepp får endast godtas i nödsituationer som orsakats av marknadsmisslyckanden och måste vara hållbara för medlemsstaternas, regionernas och städernas budgetar.
- Regionkommittén ser det som en prioriterad uppgift att återupprätta balansen när det gäller fördelningen mellan de olika landtransporterna och undvika att trafikflödena nästan uteslutande koncentreras till de europeiska vägnäten. Samtidigt anser vi att man måste utveckla strategier till förmån för intermodalitet och multimodalitet som kan säkerställa transportsystemens allmänna effektivitet.

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

vitboken om transportpolitiken från 2001, som innehåller riktlinjerna för denna politik fram till 2010, däribland också om en halvtidsöversyn av genomförandet som planeras till 2006, samt dokumentet Godslogistik i Europa – nyckeln till hållbar rörlighet, KOM(2006) 336 slutlig,

presidiets beslut av den 25 april 2006 att ge utskottet för territoriell sammanhållningspolitik i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet: "Hållbara transporter för ett rörligt Europa, Halvtidsöversyn av EU-kommissionens vitbok från 2001 om den gemensamma transportpolitiken", som offentliggjordes den 22 juni 2006,

kommitténs tidigare yttranden, framför allt följande: yttrandet om vitboken om transportpolitiken fram till 2010: "Vägval inför framtiden", CdR 54/2001 fin ⁽¹⁾; yttrandet "De transeuropeiska transportkorridorerna – en sprängbräda för tillväxt och ett instrument för sammanhållning i EU", (CdR 291/2003 fin ⁽²⁾); yttrandet "Lågprisflygen och den lokala och regionala utvecklingen", (CdR 63/2004 fin ⁽³⁾); yttrandet "Gemenskapsriktlinjer för att finansiera flygplatser och för startbidrag till flygbolag med verksamhet på regionala flygplatser", (CdR 76/2005 fin); yttrandet "Säkerheten inom samtliga transportsätt, inklusive finansieringen", (CdR 209/2005 fin); yttrandet "Tredje lagstiftningspaketet för sjöfartssäkerhet" (CdR 43/2006 fin),

Regionkommitténs utkast till yttrande (CdR 119/2006 rév. 2) som antogs av COTER-utskottet den 11 december 2006 med **Jan Zahradník** (CZ-PPE), regionpresident i Sydböhen (Hejtman Jihočeského Kraje), som föredragande.

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 68:e plenarsession den 13-14 februari 2007 (sammanträdet den 14 februari).

Med beaktande av

- 1) resultaten av de offentliga samråd som kommissionen fört rörande halvtidsöversynen av vitboken om EU:s transportpolitik,
- 2) de synpunkter som lämnats av företrädare för europeiska regioner och städer i samband med dessa offentliga samråd,
- 3) hur den internationella situationen, den europeiska integrationen och den europeiska transportsektorn utvecklats under de fem senaste åren, en period som kännetecknats av ett antal nya fenomen, framför allt följande:

EU:s utvidgning 2004 och 2007

- EU har fått tolv nya medlemsstater och EU:s territorium har ökat med cirka 1 100 000 km² (med 36 % av EU-15:s yta).
- Kvaliteten på transportinfrastrukturen i de nya medlemsstaterna har varit och är mycket lägre än i EU-15.
- Införandet av den gemensamma marknaden har i dessa stater lett till en fortsatt snabb ökning av trafikvolymen, framför allt på området vägtransporter med lastbil.
- Transportnätet i de nya medlemsländerna är inte redo för de nya förhållandena. Detta gäller framför allt i gränsregionerna, i storstädernas omgivningar och i områden med koncentrerad industri.

⁽¹⁾ EGT C 192, 12.8.2002, s. 8.

⁽²⁾ EUT C 109, 30.4.2004, s. 10.

⁽³⁾ EUT C 318, 22.12.2004, s. 7.

Den förnyade Lissabonstrategin

- I den nya strategin medges att BNP-tillväxten i EU inte motsvarar förväntningarna.
- Transportnäringens utveckling tillmäts stor betydelse som avgörande faktor för den ekonomiska tillväxten.
- EU:s transportpolitik betraktas som avgörande när det gäller att stödja EU:s konkurrenskraft.
- Rörligheten står fortfarande i centrum som mål för EU:s transportpolitik.

Bristen på finansiella resurser

- Nivån på utgifterna för att bekosta transportinfrastruktur har i alla medlemsstater minskat till en nivå under 1 % av BNP. I EU:s budgetplan för 2007-2013 räknar man med att detta område kommer att tilldelas resurser i storleksordningen 8 miljarder euro (trots att kommissionen förklarar att det behövs mer än 20 miljarder euro).
- Samtidigt uppskattas behoven bara inom de 30 prioriterade projekten av gemenskapsintresse inom det transeuropeiska transportnätet TEN-T till 250 miljarder euro (0,16 % av EU:s BNP). Genomförandet av alla projekt av gemenskapsintresse förutsätter ytterligare 600 miljarder euro.

Världsekonomin globalisering

- Handelsutbytet mellan EU och framför allt de asiatiska marknaderna ökar, vilket ställer det europeiska transportnätet inför nya krav på kapacitet, inriktning, kompatibilitet och modal struktur.
- Endast luft- och sjöfarten är globala.

Risken för terrorism

- Attackerna i New York, Madrid och London har visat hur sårbara transportsystemen, dvs. säkerheten och tillförlitligheten i dem, är.

Och med beaktande av de europeiska regionernas och städernas intressen, som framgår av kända fakta, framför allt följande:

- Deras anslutning till det transeuropeiska transportsystemet och TEN-T-nätet är en central förutsättning för att de skall kunna dra nytta av fördelarna med den fria marknaden och påverkar direkt deras konkurrensförmåga och ekonomiska kapacitet.
- Utvecklingen av transportinfrastruktur underlättar handeln, som är en källa till ekonomisk tillväxt, bidrar till den regionala sammanhållningen och uppbyggnaden av ett Europa som står medborgarna och deras kommuner nära.
- Det enda sättet att faktiskt svetsa samman det utvidgade Europa och förbättra den regionala sammanhållningen är att man undanröjer felande länkar och flaskhalsar på de nuvarande huvudlinjerna i det transeuropeiska transportnätet, utvidgar huvudlinjerna i detta nät till grannländerna och grannregionerna och koncentrerar sig på svagheter i gränsregionerna.
- Även om vi talar om transeuropeiska transporter märks de positiva och negativa effekterna tydligt också på lokal och regional nivå, eftersom de hänger nära samman med regional utveckling och stadsplanering.
- Å andra sidan står trafiken i städerna och regionerna för en stor del av transporternas negativa effekter, till exempel när det gäller utsläpp (CO₂), buller och förluster i samband med trafikolyckor.
- De lokala och regionala myndigheterna har direkta befogenheter att bygga upp och utveckla de lokala och regionala transportsystemen, att skapa förutsättningar för att dessa skall fungera bättre och att göra dem säkrare och mer tillförlitliga.
- Ett gemensamt agerande som omfattar alla nivåer, från EU:s institutioner ned till de lokala myndigheterna, och som

grundar sig på principen om faktisk subsidiaritet, samverkan, utbyte av information och lämpliga ekonomiska incitament (program) kan bidra till ett bättre genomförande på området stadstrafik och regional trafik.

1. Allmänna synpunkter

1.1 Regionkommittén delar kommissionens uppfattning att rörligheten är ett centralt mål både i EU:s transportpolitik och i den förnyade Lissabonstrategin. Det handlar om att utveckla effektiva, säkra, hållbara och tillförlitliga transportformer och särskilt betona samverkan mellan dem.

1.2 Regionkommittén konstaterar att transporterna är en av hörnstenarna i den europeiska integrationen, närmare bestämt den fria rörligheten för personer och varor. De är också tätt förknippade med den önskade utvecklingen i EU, dvs. ekonomisk tillväxt. Det strider därför mot andemeningen i den europeiska integrationen att överväga reglering i form av icke-systematiska neddragningar och begränsningar, för här finns inga enkla lösningar. Tvärtom måste man anta nya rättsliga bestämmelser för att differentiera avregleringen av de enskilda sektorerna inom transportnäringen med utgångspunkt i lokala och regionala förhållanden, harmonisera villkoren för de enskilda transportslagen och stödja samverkan dem emellan.

1.3 Ur Regionkommitténs synvinkel är **den högsta prioriteten inom den europeiska transportpolitiken** att skapa förutsättningar för effektiva och hållbara transeuropeiska transporter. Det handlar om att

- bygga upp en fri transportmarknad,
- bygga upp ett homogent transeuropeiskt transportnät (TEN-T),
- undanröja felande länkar och flaskhalsar på de nuvarande huvudlinjerna i det transeuropeiska transportnätet TEN-T,
- ansluta huvudlinjerna i detta nät till grannländerna och grannregionerna och därmed stödja den regionala sammanhållningen också i de mest avlägsna regionerna vid EU:s gränser,
- koncentrera sig på de svaga sidorna i TEN-T-nätet i fråga om gränsöverskridande förbindelser, framför allt genom att förbättra situationen i gränsområdena som bottnar i den tidigare uppdelningen av Europa, ”järnridån”, men också på de gränser som nuvarande EU-27 delar med kandidatländerna (Kroatien och Turkiet) samt på gränserna mellan EU och dess grannländer och grannregioner såsom de nordafrikanska länderna vid Medelhavet och knutpunkten vid Gibraltarsundet.

- regionerna och städerna för att öka den regionala sammanhållningen skall ha bred och smidig tillgång till de transeuropeiska transportnäten,
- främja transeuropeiska transportnät och utvecklingen av omfattande infrastruktur som åtminstone förbättrar förbindelserna mellan de mest befolkade regionerna i varje medlemsland och resten av Europa, i syfte att helt och fullt utveckla den inre marknaden och öka medvetenheten om EU,
- effektivt utnyttja alla tillgängliga transportslag för de transeuropeiska transporterna för att optimalt kunna utnyttja kapaciteten och interoperabiliteten hos den befintliga infrastrukturen samt samverkansvinsterna inom denna,
- bygga upp ny infrastruktur för transeuropeiska transporter på de ställen där den infrastruktur som finns, även om man uppfyller ovan nämnda villkor, visar sig vara otillräcklig, dvs. att man löser problemet med trängsel i städerna (trafikstockningar),
- undanröja fysiska, tekniska och organisatoriska hinder för ett optimalt flöde av varor och personer mellan medlemsstaterna,
- så bra som möjligt tillgodose de krav som transkontinentala transporter ställer med hänsyn till EU:s geografiska spridning och den nya territoriella fördelningen av alla dess medlemsstater,
- organisera transporterna på ett effektivt sätt; det bör ske en kapacitetsfördelning i känsliga områden (utsatta regioner) med hjälp av marknadsanpassade instrument, t.ex. handel med transiträttigheter.

1.4 Ur Regionkommitténs synvinkel har den europeiska transportpolitiken den underliggande uppgiften att genom gemensamt agerande lösa de uppgifter som inte kan lösas lika effektivt i de enskilda medlemsstaterna, regionerna eller städerna just i den faktiska subsidiaritetens anda, framför allt för att

- minska transporternas miljöeffekter, också genom att uppfylla Kyotoprotokollets krav angående koldioxidutsläpp,
- se till att transporterna är hållbara ur ett energiperspektiv och att man använder alternativa källor, inklusive biobränslen,
- att höja säkerhetsnormerna och minska riskerna för olycksfall i samband med vägtransporter,
- att stödja innovativa initiativ på transportområdet,
- att göra det möjligt för EU som helhet och medlemsstaterna att anpassa sig till förändringarna på den globala transportmarknaden.

1.5 Regionkommittén understryker samtidigt att målen för den europeiska transportpolitiken framför allt bör uppfyllas genom att man skapar en rättslig och institutionell ram som gör att olika parter (marknadskrafter, etc.) kan verka på transportområdet på lika villkor. Offentliga regleringar och ingrepp får endast godtas i nödsituationer som orsakats av marknadsmisslyckanden och måste vara hållbara för medlemsstaternas, regionernas och städernas budgetar.

1.6 Regionkommittén anser på grundval av slutsatserna av genomförandet av vitboken från 2001 att följande krav måste vara uppfyllda innan målen för den europeiska transportpolitiken kan förverkligas:

- Det måste finnas en tydlig struktur för den europeiska transportpolitikens framtida styrmedel i linje med ovan nämnda prioriteringar.
- Systemet av styrmedel och åtgärder enligt prioriteringarna måste struktureras med hänsyn till principerna för faktisk subsidiaritet på ett sådant sätt att sammanhängande områden skapas, specifika för varje nivå i den offentliga förvaltningen, dvs. beroende på behörighets- och ansvarsnivå.
- Man måste avdela tillräckliga finansiella resurser till genomförandet av styrmedlen och åtgärderna och detta på alla de nivåer där transportnäringen har betydelse för EU:s ekonomiska kapacitet och EU-medborgarnas livskvalitet.

1.7 Kommittén anser att det är viktigt att inrätta nödvändiga kanaler för att underlätta de regionala myndigheternas medverkan när den europeiska transportpolitiken fastställs. I halvtidsöversynen av vitboken preciserar man inte tillräckligt tydligt den roll som regionerna kan spela i sammanhanget.

1.8 Regionkommittén anser att prioritetsnivån för de enskilda åtgärderna inte framhävs tillräckligt tydligt i halvtidsöversynen i dess nuvarande form och fruktar därför att dokumentet som helhet inte kommer att bli tillräckligt verksamt. Regionkommittén anser därför att förteckningen över åtgärder ("Arbetsplan – förteckning över viktigaste åtgärder") bör göras om på ett sådant sätt att den inte ordnas kronologiskt utan efter vilken prioritet målen för de enskilda åtgärderna har och efter ansvarsområdena i enlighet med subsidiaritetsprincipen. Regionkommittén anser att det är nödvändigt att tillsätta samordnare som är ansvariga för de olika åtgärderna. För Regionkommittén är målet för åtgärderna nämligen inte att det skall läggas fram ett dokument, utan att bättre kvalitet skall uppnås genom ett konsekvent genomförande av det.

1.9 Innan myndigheterna antar ytterligare en rad bestämmelser eller ingrepp anser kommittén att man bör undersöka om inte samma effekter kan uppnås genom att marknadskrafterna ges spelrum på transportområdet.

1.10 Regionkommittén föreslår i linje med punkterna ovan att vitboken från 2006 i likhet med vitboken från 2001, som hade undertiteln "Vägväl inför framtiden", bör ha undertiteln "Tid för handling". Den enda garantin för att önskade effekter skall kunna uppnås är nämligen att de beslut som fattas på EU-nivå konsekvent införlivas i de enskilda medlemsstaternas transportpolitik och ända ned på lokal och regional nivå tills de faktiskt genomförs.

2. Landtransporter

2.1 Regionkommittén ser det som en prioriterad uppgift att återupprätta balansen när det gäller fördelningen mellan de olika landtransporterna och undvika att trafikflödena nästan uteslutande koncentreras till de europeiska vägnäten. Samtidigt anser vi att man måste utveckla strategier till förmån för intermodalitet och multimodalitet som kan säkerställa transportsystemens allmänna effektivitet.

2.2 Regionkommittén välkomnar framför allt kommissionens förslag att påskynda ansträngningarna att undanröja de tekniska och funktionella hindren inom de internationella järnvägstransporterna genom att också främja enhetlighet och en positiv och effektiv standardisering av rullande materiel.

2.3 Regionkommittén anser vidare att man för att öka järnvägstransporternas konkurrenskraft i förhållande till vägtransporterna och ge dem en rättvis andel av transportvolymen framför allt måste slutföra den konsekventa harmonisering av villkoren för järnvägs- och vägtransporterna som anges i vitboken från 2001.

2.4 Erfarenheterna har visat att liberaliseringsprocesserna har stor inverkan på de rättsliga förhållandena mellan transportör och beställare, leverantörer, avnämare av tjänsterna, arbetstagare samt på de äganderättsliga förhållandena. Regionkommittén rekommenderar därför att man gör en bedömning av effekterna av de avregleringsåtgärder som redan vidtagits i en del medlemsstater och att man på EU-nivå och på grundval av erfarenheterna i ett antal medlemsstater utarbetar en gemensam metod för liberalisering av de centrala järnvägsbolagen samt rättsliga minimiregler för ett lämpligt och väl avvägt skydd av alla berörda aktörers rättigheter vid liberalisering av nätbaserade transporter (tillhandahållare av transporttjänster, användare och regleringsmyndigheter, respektive offentliga förvaltnings- och tillsynsmyndigheter och arbetstagare).

2.5 Regionkommittén konstaterar att vägtransporterna fortfarande har mycket stor betydelse för de lokala och regionala

myndigheterna och för många regioner är den enda möjligheten att garantera tillgänglighet och rörlighet. För att åstadkomma en optimering av hela transportsystemet är intermodala anslutningsmöjligheter särskilt viktiga.

2.6 I det nuvarande läget med försenade offentliga investeringar anser kommittén att det är nödvändigt att främja höghastighetsjärnvägarna som ingår som prioriterade projekt i TEN-T-nätet. Det är likaså nödvändigt att stödja andra höghastighetsjärnvägar än de som ingår i TEN-T-nätet. Därför måste man fokusera på utformning och utveckling av sådana höghastighetsprojekt som fastän de inte ingår i TEN-T-nätet också utgör hållbara transportprojekt, och som kompletterar dessa nät och bör komma i fråga för EU-finansiering.

2.7 Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens förslag om intelligenta avgiftssystem för användningen av infrastruktur och om kapacitetsfördelning i stadsområden och känsliga områden (utsatta regioner) med hjälp av marknadsanpassade instrument, t.ex. handel med transiträttigheter.

2.8 Även om man med eftertryck bör stödja de initiativ i vitboken som syftar till att främja mer hållbara transportmedel som järnväg och sjöfart, måste man hålla i minnet att många regioner saknar lämplig infrastruktur för järnvägs- eller sjötransporter. Därför skulle en övergång från vägtransporter till ur miljösynpunkt mer hållbara transportsätt kräva stora investeringar i sådan infrastruktur.

3. Luftfart

3.1 Regionkommittén ser den senare tidens utveckling med regionala flygplatser och lågprisbolag, som gjort flygresor mer överkomliga för passagerarna och härigenom skapat ett framgångsrikt alternativ till landbaserad persontrafik på längre sträckor, som en framgång. Man får dock inte ignorera de negativa konsekvenserna av denna utveckling.

3.2 I linje med sina tidigare yttranden understryker Regionkommittén också de regionala flygplatsernas viktiga roll för den regionala utvecklingen och den regionala sammanhållningen (utbyte mellan regionerna, ökad mobilitet, utnyttjande av de möjligheter som den fria rörligheten ger, ekonomisk utveckling, förnyelse i randområden och mindre utvecklade regioner) och välkomnar därför kommissionens initiativ att skapa förutsättningar för fortsatt utveckling av luftfarten inom det interregionala segmentet.

3.3 Regionkommittén påminner också om sina tidigare uttalanden till stöd för en god avvägning mellan behovet av öppenhet och stödberättigande när det gäller statliga stöd och de lokala och regionala myndigheternas förmåga att finansiera regionala flygplatser och utveckling av nya linjer som förbinder regionen med resten av den europeiska marknaden.

3.4 På grund av den särskilda situationen i de yttersta randområdena, där de enda förbindelserna med EU och resten av världen utgörs av luft- och sjöfarten, bör randområdena undantas från eventuella åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna via luft- och sjöfarten. Utsläppen av växthusgaser i randområdena utgör nämligen mindre än 0,5 % av dessa två sektors totala utsläpp inom EU och påverkar därför inte på något sätt EU:s internationella åtaganden på detta område.

4. Sjöfart

4.1 Regionkommittén välkomnar kommissionens rekommendation att fortsätta utveckla närsjöfarten och "motorvägarna till sjöss" som ett alternativ till vägtransporterna och pekar på att kommittén redan tidigare visat:

4.2 att de operativa programmen för perioden 2007-2013 måste skapa utrymme för projekt till stöd för sjöfarten (bekämpning av föroreningar, transportsäkerhet, förvaltning av infrastrukturen, dvs. vattenvägarna),

4.3 att man måste göra mer för att öka kapaciteten och utveckla infrastrukturen i form av landförbindelser till hamnarna, för att bygga logistiska distributionsnät, med särskild tonvikt vid öarnas hamninfrastruktur,

4.4 att man för att förbättra tillgången för EU:s öområden till den gemensamma marknaden systematiskt måste ansluta dessa till systemet "motorvägar till sjöss".

4.5 Regionkommittén välkomnar vidare kommissionens förslag att utarbeta en strategi för komplex utveckling av det gemensamma europeiska havsområdet, som skall bidra till att inre marknaden utvecklas på detta område.

4.6 Regionkommittén välkomnar också åtgärderna i fråga om hamnar och uttrycker sitt intresse för att delta i de diskussioner som skall föregå utformningen, och understryker vikten av banden mellan hamnarna och de städer eller regioner där de befinner sig.

4.7 Regionkommittén stöder de städer och regioner som har viktiga hamnar och som vill knyta sin infrastruktur för landtransporter till TEN-T och ansluta sig till de transkontinentala leder som finns för långdistanstransporter över land ("land-bridges").

4.8 Regionkommittén pekar vidare på att man länge underskattat inlandssjöfarten som ett alternativ till landtransporterna och välkomnar kommissionens förslag att skapa ett program för att stödja inlandssjöfartens utveckling. Regionkommittén vill samtidigt med hänvisning till kommissionens krav på bättre

avstämning mellan EU:s politik på olika områden (transport-, energi- och miljöpolitiken) peka på den grundläggande brist på konsekvens som i många fall kunnat konstateras i samband med byggandet av inre vattenvägar. Vattenvägarna bör nämligen byggas och inlandssjöfarten utvecklas som ett seriöst alternativ till vägtransporterna. Dessa åtgärder kan samtidigt inte genomföras på grund av att miljökraven fått alltför stort genomslag i bestämmelserna.

4.9 Kommittén anser att de åtgärder rörande höghastighets-sjövägar som skall uppmuntras bör innehålla en väl underbyggd bedömning av hur det befintliga hamnsystemet påverkas, och att man bör klargöra på vilket sätt eventuella negativa effekter kan åtgärdas och bestämma hur man med hjälp av finansiell särbehandling kan lösa de problem som det geografiska läget skapar på öar och andra perifert belägna områden.

4.10 Kommittén anser att regionernas medverkan bör formaliseras i de framtida regelverken för stödet till höghastighetssjövägar.

5. Stadstrafik och regionala transportsystem

5.1 Regionkommittén konstaterar att man på området stadstrafik mer än på andra områden måste anamma synsättet att den bästa lösningen är att förflytta sig utan transporter. Det handlar inte bara om åtgärder på transportområdet utan också om andra politiska åtgärder i fråga om t.ex. stadsplanering, regional utveckling och bostadspolitik. Detta stämmer framför allt i de nya medlemsstaterna där det ofta handlar om att använda sig av styrmedel som gör det lättare för människor att flytta av arbetsskäl, liberalisera bostadsmarknaden, m.m.

5.2 Regionkommittén välkomnar kommissionens förslag att utarbeta en grönbok om stadstrafiken och förklarar sig i egenkap av företrädare för de europeiska städerna och regionerna beredd att mycket aktivt delta i de diskussioner mellan de berörda parterna som skall ligga till grund för denna.

5.3 Kommittén vill också påpeka att transportsystemen i städerna och regionerna blir desto mer framgångsrika ju mer de motsvarar de lokala behoven. Till skillnad från de transeuropeiska transportererna är det därför mycket svårt med ingripanden och harmonisering på detta område. EU har i enlighet med subsidiaritetsprincipen framför allt en roll att spela i samband med utbyte av *know-how* och när det gäller att skapa program för överföring och införande av bästa praxis eller för bedömning av innovativa metoder (organisation av transporter, intelligenta system, miljövänliga och energieffektiva bränslen, rörlighet som en förutsättning för regional utveckling, m.m.).

5.4 De problem som föreligger på transportområdet är framför allt koncentrerade till storstäder, tätbebyggda stadsområden och förorter. Eftersom dessa områden är starkt urbaniserade innebär ett uppbyggande och en modernisering av områdenas transportinfrastruktur mycket höga kostnader. Det vore följaktligen lämpligt att koncentrera sig på att utveckla dessa infrastrukturer och utrusta dem med modern teknik på alla nivåer, och att stödja de infrastrukturer som inte direkt ingår i TEN-T-nätet. Det är viktigt att främja rena transportsystem i städerna för att minska utsläppsnivåerna och på så sätt höja invånarnas livskvalitet. Regionkommittén uppmanar kommissionen att också ta hänsyn till dessa aspekter i analysarbetet i samband med utarbetandet av den planerade grönboken om stadstransporter.

5.5 Regionkommittén uppmanar Europeiska kommissionen att lägga särskild tyngdpunkt på stadstransporter och undersöka om de olika operativa programmen för perioden 2007-2013 är i linje med den uppmärksamhet som stadstransporter förtjänar, och om programmen föreskriver adekvata finansiella medel. Kommittén vill understryka att stadstransporter är minst lika viktiga som de transeuropeiska transportnäten eftersom de allra flesta transportflöden har sina avrese- och ankomstplatser i en stad och att städerna därmed utgör de trängsta "flaskhalsarna". Stadstransporter av god kvalitet utgör därför en nödvändig förutsättning för EU:s konkurrenskraft och därmed också för hela Lissabonstrategin, såväl när det gäller rörlighet för varor som för arbetstagare.

5.6 ReK anser att man bör minska trafikstockningarna på storstädernas infarter genom att utveckla stora intermodala knutpunkter med tillräcklig parkeringskapacitet i städernas utkanter – infartsparkeringar – så att de personer som kör bil till städerna kan parkera och sedan åka kollektivt utan någon större tidsförlost.

6. Optimala infrastrukturen och göra näten mer tillgängliga

6.1 Regionkommittén anser att det viktigaste om man vill uppnå en hållbar transeuropeisk transportsektor är att, parallellt med fullbordandet av det transeuropeiska transportnätet TEN-T och med uppbyggandet av ny infrastruktur, förbättra förutsättningarna för att på ett systematiskt sätt kunna utnyttja den reserv som för närvarande finns tillgänglig inom ramen för den befintliga infrastrukturens kapacitet.

6.2 Regionkommittén ställer sig mycket positiv till att kommissionen ser minskad trafikträngsel och ökad tillgänglighet som en prioritering. Ur kommitténs synvinkel är detta en nödvändig förutsättning för att man skall kunna dra nytta av den fria rörlighetens fördelar och uppnå större regional sammanhållning.

6.3 Regionkommittén håller dock inte med kommissionen om att Europa har ett tätt transportnät och en allmänt god infrastruktur. Regionkommittén vill med eftertryck peka på skill-

naderna i transportinfrastruktur mellan EU-15 och de nya medlemsstaterna. Regionkommittén konstaterar också att nätet till följd av att trafikvolymen efter EU:s utvidgning ökat i de nya medlemsstaterna håller på att försämrats ytterligare och klyftan mellan EU-15 och de nya medlemsstaterna därför håller på att bli ännu djupare. Regionkommittén föreslår därför i samband med halvtidsöversynen av vitboken en konsekvent och detaljerad utvärdering av infrastrukturens tillstånd i EU-27, så att EU:s institutioner får bättre beslutsunderlag på detta område.

6.4 Regionkommittén vill samtidigt peka på risken för nya flaskhalsar i de globala transportnäten i gränsområdena och i de isolerade yttre randområdena vid EU:s nya yttre gränser. Kommittén anser därför att det är viktigt att man slutför arbetet med att se över TEN-T-näten och föreslår att dessa utsträcks till de länder och regioner som gränsar till EU.

6.5 Regionkommittén vill också uttrycka sitt starka stöd för de regionala projekt som går ut på att utveckla framför allt den gränsöverskridande transportinfrastrukturen och uppmanar kommissionen att även i fortsättningen arbeta för att dessa skall kunna verka under goda betingelser genom program som gör det möjligt att erhålla resurser från sammanhållningspolitiken 2007-2013 och programmen för mellanregionalt samarbete.

6.6 Regionkommittén uppmanar vidare kommissionen att med hjälp av finansiella (TEN-T-budgeten, Europeiska investeringsbanken, Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling, köpkraftsparitet m.m.) och institutionella styrmedel (en europeisk samordnare) skapa ett program till stöd för att snabbt åtgärda gränsöverskridande flaskhalsar och bristen på förbindelser inom de 30 TEN-T-projekt av gemenskapsintresse som fastställdes 2004, och andra som senare visat sig behövas, så att TEN-T-nätet faktiskt blir homogent. Detta har nämligen visat sig vara ett av de områden där den nationella transportpolitiken under lång tid inte infriat förväntningarna, framför allt på bekostnad av den regionala utvecklingen, den regionala sammanhållningen och möjligheten att till fullo utnyttja den fria rörligheten och det gränsöverskridande samarbetet. Dessutom är det viktigt att andra projekt som kompletterar TEN-T-nätet förses med finansieringsmekanismer, särskilt projekt som rör förbättrad tillgänglighet: väg- och järnvägsförbindelser, hamnar, logistiska centrum i anslutning till intermodala knutpunkter, infarter till städer etc.

6.7 Regionkommittén pekar också på behovet av en god avvägning mellan TEN-T-korridorerna mellan väst och öst, nord och syd. Framför allt för att kapaciteten hos hamnarna i Adriatiska havet och Östersjön skall kunna utnyttjas bättre föreslår kommittén att man i samband med nästa utvidgning av TEN-T-nätet beaktar resultaten av INTERREG IIIB-projektet "A-B Landbridge", där man behandlar just denna problematik och där inte bara regioner i Italien, Österrike, Tjeckien, Tyskland och Polen utan även områden utanför EU, t.ex. i Norge och Kroatien, deltar.

7. Samverkan och harmonisering mellan transportslagen

7.1 Regionkommittén välkomnar med förbehåll den tes om sammodalitet som det talas om i halvtidsöversynen av vitboken om den gemensamma transportpolitiken och stöder tanken på att varje transportslag har sin roll att spela i det europeiska transportsystemet. En naturlig optimering av transporterna kan aldrig uppnås genom att man gynnar ett transportslag på bekostnad av ett annat utan endast genom en samverkan grundad på rättvisa marknadsvillkor. I själva verket finns det bara en transportmarknad (efterfrågan på transporttjänster), och inom denna använder man de mest överkomliga transporterbidandena (transportslagen). Man kan aldrig förbättra situationen för den europeiska transportsektorn genom att gynna ett visst transportslag utan endast genom att man skapar lika villkor för dem. Det beklagliga faktum att vägtransporter tar en stor del av den transportmarknad som, av miljömässiga skäl, skulle fungera bättre med järnvägstransporter, vattenvägstransporter och sammodala transporter beror inte bara på en otillräcklig harmonisering mellan de olika transportslagen, externa kostnader, järnvägsnätets bristande interoperabilitet och järnvägssektorns ofullbordade förändringsarbete, utan också på att järnvägstransporterna och de sammodala transporterna inte håller en tillräckligt hög teknisk nivå. Därför bör man inte bara stödja forskning och utveckling på områdena för telematiska system och informationssystem, utan också på det tekniska området för järnvägstransporter och sammodala transporter samt när det gäller effektiv standardisering, harmonisering och godkännande.

7.2 Regionkommittén vill däremot återigen framhålla att den stöder den gemenskapspolitik som uppmuntrar en övergång till de minst förorenande transportslagen mot bakgrund av EU:s åtaganden genom Kyotoprotokollet.

7.3 I anslutning till den tes som nämns i punkt 7.1 föreslår Regionkommittén att man fortsätter att utarbeta och tillämpa bestämmelserna för internalisering av externa kostnader inom transportsektorn. Målet är att skapa en gemensam europeisk ram för avgiftsfria och avgiftsbelagda vägar samt avgiftsbelagda upprustade järnvägar, vilket är en förutsättning för en verklig konkurrens mellan transportslagen. Avgifterna får dock inte bara vara en källa för att täcka kostnaderna för infrastrukturens utbyggnad och underhåll (även om det handlar om en mycket viktig källa i övergångsekonomierna) utan bör också vara ett instrument som dynamiskt reagerar på efterfrågan på infrastruktur och på så sätt optimerar användningen och belastningen av denna, med beaktande av samtliga interna och externa kostnader för varje transportslag, inbegripet miljökostnader. Avgifter, som återspeglas i produktpriserna, torde också leda till en naturlig reglering av marknaden och, i ännu högre grad, av den alltför stora transportefterfrågan. Den bästa lösningen vore således att inga transporter äger rum överhuvudtaget.

7.4 Regionkommittén betraktar de nya intelligenta avgiftssystemen som ett naturligt sätt att optimera transportflödena, effektivt använda infrastrukturen och förebygga trängsel. I samband med detta bör man bara stödja sådana avgiftssystem

som är öppna för insyn, rättvisa, kan redovisa och fakturera kostnader på ett tydligt sätt, som har avgifter som är enkla men samtidigt tillräckligt flexibla för att användningen av infrastrukturen skall kunna optimeras med avseende på tid och rum, som kan tillämpas i hela EU och som inte bara leder till att trafiken förflyttas från avgiftsbelagda till avgiftsfria vägar. Regionkommittén vill därför återigen uttrycka sitt stöd till projektet Galileo, som vid ett konsekvent införande i alla medlemsstater kan skapa förutsättningar för ett sådant system.

7.5 För att på samma gång stödja satellitnavigationssystemet Galileo i högre grad, uppmuntra till en enhetlig användning av detta system på transportområdet i hela Europa och i större utsträckning främja detta koncept, särskilt i de nya medlemsstaterna, rekommenderar Regionkommittén Europeiska rådet att göra de nya medlemsstaterna mer delaktiga i dessa innovativa projekt, genom att i ett av länderna inrätta Europeiska tillsynsmyndigheten för satellitnavigeringssystem (GNSS). Genom att göra detta skulle man också leva upp till sitt informella åtagande från 2003 att placera de nya europeiska organen i Europeiska unionens nya medlemsstater.

8. Logistik

8.1 Regionkommittén understryker vidare att man för att uppnå bättre samverkan mellan enskilda transportslag också måste vidta stödåtgärder på logistikområdet. När det gäller frakt utgör den offentliga logistikinfrastrukturen en mycket viktig interoperabilitetsfaktor för de olika transportslagen, men också en viktig interaktionslänk mellan de olika transportslagen å ena sidan och industri- och handelssektorn å andra sidan. Därför är det viktigt att skapa de förutsättningar som krävs för att säkerställa utvecklingen av en effektiv logistik på EU-nivå.

8.2 Regionkommittén erbjuder sig att medverka vid utvecklingen av den föreslagna ramstrategin för godslogistik i Europa, eftersom utvecklingen av detta segment har betydande inverkan på den regionala utvecklingen. Det ingår därför som ett led i många projekt hos de lokala och regionala myndigheterna, i strategier för regional utveckling och i stadsplaner samt vid utformning av transportsystem för städer och regioner eller vid utveckling av regionala flygplatser, inlandshamnar och offentliga logistiska centrum som under alla omständigheter bör betraktas som transportinfrastruktur som ingår i de nät som deras tjänster riktar sig till.

8.3 Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens avsikt att år 2007 anta en handlingsplan för godslogistiken. ReK anser att man vid utarbetandet av en ramstrategi för godslogistiken i Europa även bör undersöka hur man med hjälp av en transportpolitik som gynnar järnvägarna kan främja en överföring av godstransporterna från vägarna till järnvägarna genom att använda effektivare, sparsammare och naturligare marknadsverktyg än tidigare. Dessa åtgärder, som kan vara såväl skatte- som regleringsinriktade, bör understödjas på ett målinriktat sätt med hjälp av katalytiska stöd.

9. Säkerhet

9.1 Regionkommittén uttrycker sin oro över att dödligheten på vägarna i EU-25 trots en långvarig positiv trend fortfarande ligger på en oacceptabelt hög nivå och stöder förbehållslöst kommissionens förslag att genomföra en integrerad trafiksäkerhetsstrategi inriktad på användarnas beteende, fordonskonstruktion och fordonsteknik samt infrastruktur.

9.2 Regionkommittén konstaterar att man till följd av en allt större rörlighet för personer och varor i hela EU också kan räkna med att medlemsstaterna fortsätter sina diskussioner om en tillnärmning och harmonisering av föreskrifterna och lagstiftning rörande vägtrafik för att göra det lättare för förare och andra användare av infrastrukturen att förstå dem och för att öka säkerheten, minska olycksfallsfrekvensen och skapa en balanserad konkurrens inom det kommersiella transportutbudet.

9.3 Regionkommittén föreslår vidare att man åtminstone för de transeuropeiska huvudlederna bör stödja en enhetlig skyltning på vägarna, en homogenisering av parametrarna och införande av flerspråkiga skyltar i syfte att öka säkerheten genom att utveckla nya telematiska system.

10. Skydd

10.1 Regionkommittén konstaterar att det finns ett akut behov av att skydda transportsystemen mot risken för terrorism och stöder ett gemensamt agerande i samband med detta.

10.2 Regionkommittén efterlyser framför allt ett gemensamt agerande från EU:s och medlemsstaternas sida på detta område med tanke på att de enskilda lokala och regionala myndigheterna har begränsade befogenheter och möjligheter.

10.3 Regionkommittén begär samtidigt att EU-institutionerna i tid lägger fram för diskussion eventuella förslag till åtgärder på området systemsäkerhet som har direkt inverkan på hur lokala och regionala transportsystem organiseras och samfinansieras.

11. Godslogistik i Europa – nyckeln till hållbar rörlighet

11.1 Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens initiativ att skapa en strategisk ram i avsikt att undersöka hur och med vilka medel EU kan bidra till att optimera det europeiska transportsystemet. Regionkommittén vill emellertid påpeka att logistik inte utgör ett mål i sig, utan bara ett av flera instrument för att uppnå detta mål. Det handlar dessutom om ett instrument som kan användas först efter att andra element i transportsystemet har utvecklats, som t.ex. infrastruktur, tele-

matik (informationssystem på transportområdet), interoperabilitet, lämpliga transportformer och dylikt. Vi hänvisar i detta sammanhang till de föregående punkterna i detta ReK-yttrande som rör åtgärder som Regionkommittén anser vara nödvändiga för att förbättra de europeiska transportvillkoren.

11.2 Regionkommittén uppskattar att kommissionen erkänner den affärsmässiga dimensionen av logistik. Det är i första hand marknadskrafterna som bidrar till ett bättre utnyttjande av de olika transportformerna och till en effektiv användning av olika förbindelsesträckor. Det handlar med andra ord om ett instrument som gör det möjligt att förbättra transportförvaltningen och att utnyttja transporter på ett effektivt sätt. Frågan om kvalitetssäkring bör överlämnas till transportföretagen eller de europeiska branschorganisationerna.

11.3 ReK anser emellertid att om marknadskrafterna sviker kan det även vara motiverat med regleringsinsatser i syfte att uppnå den hållbara rörlighet och godslogistik som eftersträvas. En viktig förutsättning för godstransporter på järnväg är att det finns ett heltäckande nät för intermodala knutpunkter för standardiserad utrustning för godstransporter. För att skapa detta utbud och säkerställa en lönsam utnyttjandegrad, bör man i de fall marknadskrafterna är för svaga med hjälp av kompletterande ramvillkor, såsom stöd eller regleringsåtgärder, eftersträva en – om också tidsbegränsad – medveten prioritering av godstransporter på järnväg, för att säkerställa järnvägstransporternas framträdande plats i de nya medlemsstaterna och förbättra deras ställning i de gamla medlemsstaterna i syfte att åstadkomma en miljövänlig godstransportpolitik som är inriktad på hållbarhet.

11.4 Med avseende på ovanstående fastställer Regionkommittén att transportlogistik utgör ett av nyckelinstrumenten som uppmuntrar regioner och städer att vidta lämpliga åtgärder för att transporter på deras område skall fungera snabbt och effektivt och medföra så få negativa effekter som möjligt. Kommittén anser att det är viktigt att utveckla en "stadslogistik" för att förbättra levnadsmiljön i tätbebyggda områden, på basis av goda exempel som har bidragit till att undanröja trafikstockningar.

11.5 Vid logistisk utveckling är, som redan nämnts ovan i detta yttrande, städernas och regionernas roll att skapa gynnsamma villkor för transporter och logistikinfrastruktur, samt att stödja inrättande av logistiska centrum i sina respektive geografiska områden. Regionkommittén anser att EU kan ingripa på detta konkreta område, bl.a. genom sina sammanhållningspolitiska instrument, utbyte av *know-how* och bästa praxis på området.

11.6 Kommittén anser också att det är av avgörande betydelse att identifiera de hinder som står i vägen för en bättre användning av logistiken, i syfte att optimera det europeiska transportsystemet. Dessa hinder utgörs bland annat av bristfällig infrastruktur (flaskhalsar, bristande förbindelser, otillräckliga förbindelser mellan olika transportknutpunkter och andra typer av transportvägar och bristen på offentliga logistiska centrum), otillräcklig kompatibilitet mellan de olika transportenheterna (särskilt mellan länderna i EU-15 och de nya medlemsstaterna) och teknisk-organisatoriska hinder (informationsutbyte mellan transportörer, gemensamma transportdokument m.m.). På detta område skulle Europeiska kommissionen, närmare bestämt GD Transport, kunna spela en positiv roll.

11.7 Regionkommittén anser också att det är nödvändigt att utveckla nya trafik- och informationssystem (ERTMS, Galileo m. fl.). Vi vill emellertid samtidigt understryka nödvändigheten av skydd av datasystem, framför allt av de system som används i en miljö med öppen arkitektur.

11.8 Kommittén ser positivt på Europeiska kommissionens avsikt att titta närmare på frågan om yrkesutbildning och fastställande av gemensamma europeiska normer för de kunskaper och den praktiska erfarenhet som krävs av arbetstagare på logistikområdet. Vi vill samtidigt påminna om att man på detta område bör samarbeta med logistiksektorns aktörer och med deras branschorganisationer på EU-nivå.

11.9 Regionkommittén välkomnar också att Europeiska kommissionen har för avsikt att engagera sig i arbetet med statistiska indikatorer för utveckling av logistiken. För kommissionen kunde en del av detta engagemang bestå i att utarbeta ett system med indikatorer som gör det möjligt att följa upp och kartlägga logistikkedjornas utveckling, effektivitet, användning m.m.

11.10 Kommittén vill också påpeka att man jämte de prioriterade projekten med TEN-T-nätet på europeisk nivå särskilt bör satsa på att modernisera och bygga upp de viktigaste transportk-

nutpunkterna. För ett bättre utnyttjande av logistiken och en optimering av de europeiska transportsystemen är det också viktigt att övervinna den så kallade "sista kilometern" (*last mile*). För att göra detta gäller det att utveckla omlastnings- och slutpunkterna i logistikkedjan, och framför allt att förbinda kapaciteten hos de viktigaste logistikknutpunkterna med alla former av förbindelser.

11.11 Regionkommittén anser också att Europeiska kommissionens initiativ att föreslå gemensamma europeiska normer för intermodala omlastningsenheter inom EU är av avsevärd betydelse. Det vore också mycket önskvärt om EU kunde minska antalet möjliga konfigurationer av olika typer av containrar och utbytescontainrar i syfte att maximera användningen av tillåtna dimensioner.

11.12 Kommittén vill påpeka att användning av olika transportformer inom ramen för en och samma transportkedja kräver mer än nytt tänkande, eftersom den ofta också begränsas av fysiska hinder. Särskilt i de nya medlemsstaterna saknas det, utöver lämpliga transportvägar och omlastningsanläggningar för olika transportkombinationer, också adekvata transportenheter. En möjlighet att förbättra förhållandena på detta område skulle till exempel vara att EIB inför en för ändamålet lämplig kreditpolitik eller att det beviljas EU-stöd för inköp av fordon eller uppbyggande av terminaler.

11.13 Regionkommittén anser också att man bör undersöka genomförbarheten av en handlingsplan för att bygga upp ett järnvägsnät som särskilt avser godstransport. Den vill dock uppmärksamma situationen i de nya medlemsstaterna. Idén i sig är visserligen mycket god, men vi befarar att det inte går att skaffa fram de investeringar som krävs för att genomföra detta. Det vore lämpligt att, med stöd från EU, fokusera medlemsstaternas och transportsektorrepresentanternas insatser på att koordinera tidsplanerna för internationell godsfrakt, i syfte att till exempel privilegiera natttransporter och därmed utnyttja den tid på dygnet då persontrafiken är gles.

Bryssel den 14 februari 2007.

Regionkommitténs
Ordförande
Michel DELEBARRE